

75/1998 F.s.

Opatrenie

Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje
účtová osnova a postupy účtovania pre podnikateľov

Referent: Ing. Holecová, tel.: 07/59583132   Číslo: 3177/1998-KM
          Ing. Horčinová, tel.: 07/59583128   16.november 1998

Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 2
zákona č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
(ďalej len "zákon") ustanovuje:

ČI.I

1) Týmto opatrením sa ustanovuje účtová osnova a postupy účtovania pre právnické osoby, ktoré podnikajú podľa osobitných predpisov 1), burzy cenných papierov 2), Fond národného majetku 3) a pre fyzické osoby, ktoré sú účtovnými jednotkami 4).

2) Účtová osnova a postupy účtovania tvoria prílohy tohto opatrenia.

3) Opatrenia MF SR č. 65/553/1994 z 28.novembra 1994 a č. 65/508/1995 z 10. novembra 1995, ktorými sa pre účely účtovania vo Fonde národného majetku Slovenskej republiky ustanovili zmeny a doplnky k opatreniu FMF č. V/20 100/1992 v znení neskorších zmien a doplnkov sú opatreniami, ktoré menia a dopĺňajú pre účely Fondu národného majetku účtovú osnovu a postupy účtovania ustanovené týmto opatrením.

ČI.II

Týmto opatrením sa zrušuje opatrenie Federálneho ministerstva financií č. V/20100/1992 z 15. júla 1992, ktorým sa ustanovuje účtová osnova a postupy účtovania pre podnikateľov v znení opatrení:

- FMF č. V/2-30 864/1992 z 29. decembra 1992,
- MF SR č. 65/163/1994 zo 17. júna 1994,
- MF SR č. 65/395/1994 z 18. augusta 1994,
- MF SR č. 65/553/1995 z 27. novembra 1995,
- MF SR č. 146/1997-82 zo 16. apríla 1997,
- MF SR č. 3359/97-sekr. z 15. októbra 1997.

ČI.III

1) Opatrenie bude vyhlásené oznámením o jeho vydaní v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

2) Opatrenie nadobúda účinnosť 1. januára 1999.

BRIGITA SCHMÖGNEROVÁ, v.r.
ministerka financií Slovenskej republiky

-
- 1) Najmä
zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, zákon č. 248/1992 Zb. o investičných spoločnostiach a investičných fondoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov, zákon č. 123/1996 Zb. o doplnkovom dôchodkovom poistení zamestnancov a o doplnení niektorých zákonov.
  - 2) Zákon č. 214/1992 Zb. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov.
  - 3) Zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov,

zákon SNR č. 253/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky vo veciach prevodov majetku štátu na iné osoby a o Fonde národného majetku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

- 4) § 1 zákona č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Príloha č. 1

ÚČTOVÁ OSNOVA PRE PODNIKATELOV

ÚČTOVÁ TRIEDA 0 - INVESTIČNÝ MAJETOK

01 - Nehmotný investičný majetok

- 010 - Nehmotný investičný majetok
- 011 - Zriaďovacie výdavky
- 012 - Aktivované náklady na vývoj
- 013 - Software
- 014 - Oceniteľné práva
- 018 - Drobný nehmotný investičný majetok
- 019 - Ostatný nehmotný investičný majetok

02 - Hmotný investičný majetok - odpisovaný

- 021 - Budovy, haly a stavby
- 022 - Stroje, prístroje a zariadenia
- 023 - Dopravné prostriedky
- 024 - Inventár
- 025 - Pestovateľské celky trvalých porastov
- 026 - Základné stádo a ťažné zvieratá
- 028 - Drobný hmotný investičný majetok
- 029 - Ostatný hmotný investičný majetok

03 - Hmotný investičný majetok - neodpisovaný

- 031 - Pozemky
- 032 - Umelecké diela a zbierky

04 - Obstaranie nehmotných a hmotných investícií

- 040 - Obstaranie nehmotných a hmotných investícií
- 041 - Obstaranie nehmotných investícií
- 042 - Obstaranie hmotných investícií

05 - Poskytnuté preddavky na nehmotný a hmotný investičný majetok

050 - Poskytnuté preddavky na nehmotný a hmotný investičný majetok

- 051 - Poskytnuté preddavky na nehmotný investičný majetok
- 052 - Poskytnuté preddavky na hmotný investičný majetok

06 - Finančné investície

- 061 - Podielové cenné papiere a vklady v podnikoch s rozhodujúcim vplyvom
- 062 - Podielové cenné papiere a vklady v podnikoch s podstatným vplyvom
- 063 - Ostatné investičné cenné papiere a vklady
- 066 - Pôžičky podnikom v skupine
- 067 - Ostatné pôžičky
- 069 - Ostatné finančné investície

07 - Oprávky k nehmotnému investičnému majetku

- 070 - Oprávky k nehmotnému investičnému majetku
- 071 - Oprávky k zriaďovacím výdavkom
- 072 - Oprávky k aktivovaným nákladom na vývoj
- 073 - Oprávky k software
- 074 - Oprávky k oceniteľným právam
- 078 - Oprávky k drobnému nehmotnému investičnému majetku
- 079 - Oprávky k ostatnému nehmotnému investičnému majetku

08 - Oprávky k hmotnému investičnému majetku

- 081 - Oprávky k budovám, halám a stavbám
- 082 - Oprávky k strojom, prístrojom a zariadeniam
- 083 - Oprávky k dopravným prostriedkom
- 084 - Oprávky k inventáru
- 085 - Oprávky k pestovateľským celkom a trvalým porastom
- 086 - Oprávky k základnému stádu a ťažným zvieratám
- 088 - Oprávky k drobnému hmotnému investičnému majetku
- 089 - Oprávky k ostatnému hmotnému investičnému majetku

09 - Opravné položky k investičnému majetku

- 091 - Opravná položka k nehmotnému investičnému majetku
- 092 - Opravná položka k hmotnému investičnému majetku
- 093 - Opravná položka k nedokončeným nehmotným investíciám
- 094 - Opravná položka k nedokončeným hmotným investíciám
- 095 - Opravná položka k poskytnutým preddavkom
- 096 - Opravná položka k finančným investíciám
- 097 - Opravná položka k nadobudnutému majetku
- 098 - Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku

ÚČTOVÁ TRIEDA 1 - ZÁSoby

11 - Materiál

- 111 - Obstaranie materiálu
- 112 - Materiál na sklade
- 119 - Materiál na ceste

12 - Zásoby vlastnej výroby

- 121 - Nedokončená výroba
- 122 - Polotovary vlastnej výroby
- 123 - Výrobky
- 124 - Zvieratá

13 - Tovar

- 131 - Obstaranie tovaru
- 132 - Tovar na sklade a v predajniach
- 139 - Tovar na ceste

19 - Opravné položky k zásobám

- 191 - Opravná položka k materiálu
- 192 - Opravná položka k nedokončenej výrobe
- 193 - Opravná položka k polotovarom vlastnej výroby
- 194 - Opravná položka k výrobkom
- 195 - Opravná položka k zvieratám
- 196 - Opravná položka k tovaru

ÚČTOVÁ TRIEDA 2 - FINANČNÉ ÚČTY

21 - Peniaze

- 210 - Peniaze
- 211 - Pokladnica

- 213 - Ceniny
- 22 - Účty v bankách
  - 221 - Bankové účty
  - 222 - Bankové účty klientov
- 23 - Bežné bankové úvery
  - 231 - Krátkodobé bankové úvery
  - 232 - Eskontné úvery
- 24 - Iné krátkodobé finančné výpomoci
  - 241 - Emitované krátkodobé dlhopisy
  - 249 - Ostatné krátkodobé finančné výpomoci
- 25 - Krátkodobý finančný majetok
  - 251 - Majetkové cenné papiere
  - 252 - Vlastné akcie
  - 253 - Dlžné cenné papiere
  - 255 - Vlastné dlhopisy
- 26 - Prevody medzi finančnými účtami
  - 261 - Peniaze na ceste
- 29 - Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku
  - 291 - Opravná položka k majetkovým cenným papierom
  - 293 - Opravná položka k dlžným cenným papierom

ÚČTOVÁ TRIEDA 3 - ZÚČTOVACIE VZŤAHY

- 31 - Pohľadávky
  - 311 - Odberatelia
  - 312 - Zmenky na inkaso
  - 313 - Pohľadávky za eskontované cenné papiere
  - 314 - Poskytnuté prevádzkové preddavky
  - 315 - Ostatné pohľadávky
- 32 - Závázky
  - 321 - Dodávatelia
  - 322 - Zmenky na úhradu
  - 324 - Prijaté preddavky
  - 325 - Ostatné závázky
  - 326 - Závázky voči klientom
  - 327 - Závázky voči trhom
- 33 - Zúčtovanie so zamestnancami a inštitúciami
  - 331 - Zamestnanci
  - 333 - Ostatné závázky voči zamestnancom
  - 335 - Pohľadávky voči zamestnancom
  - 336 - Zúčtovanie s inštitúciami sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia
- 34 - Zúčtovanie daní a dotácií
  - 341 - Daň z príjmov
  - 342 - Ostatné priame dane
  - 343 - Daň z pridanej hodnoty

- 345 - Ostatné dane a poplatky
- 346 - Dotácie zo štátneho rozpočtu
- 347 - Ostatné dotácie

- 35 - Pohľadávky voči spoločníkom a združeniu
  - 351 - Pohľadávky voči podnikom v skupine
  - 353 - Pohľadávky za upísané vlastné imanie
  - 354 - Pohľadávky voči spoločníkom pri úhrade straty
  - 355 - Ostatné pohľadávky voči spoločníkom
  - 358 - Pohľadávky voči účastníkom združenia

- 36 - Závazky voči spoločníkom a združeniu
  - 361 - Závazky voči podnikom v skupine
  - 364 - Závazky voči spoločníkom pri rozdeľovaní zisku
  - 365 - Ostatné záväzky voči spoločníkom
  - 366 - Závazky voči spoločníkom a členom družstva zo závislej činnosti
  - 367 - Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov
  - 368 - Závazky voči účastníkom združenia

- 37 - Iné pohľadávky a záväzky
  - 371 - Odložená daňová pohľadávka a záväzok
  - 375 - Pohľadávky z emitovaných dlhopisov
  - 377 - Zúčtovanie obchodov
  - 378 - Iné pohľadávky
  - 379 - Iné záväzky

- 38 - Prechodné účty aktív a pasív
  - 381 - Náklady budúcich období
  - 382 - Komplexné náklady budúcich období
  - 383 - Výdavky budúcich období
  - 384 - Výnosy budúcich období
  - 385 - Príjmy budúcich období
  - 386 - Kurzové rozdiely aktívne
  - 387 - Kurzové rozdiely pasívne
  - 388 - Dohadné účty aktívne
  - 389 - Dohadné účty pasívne

- 39 - Opravná položka k zúčtovacím vzťahom a vnútorné zúčtovanie
  - 391 - Opravná položka k pohľadávkam
  - 392 - Oceňovacie rozdiely z postúpených pohľadávok
  - 395 - Vnútorné zúčtovanie
  - 398 - Spojovací účet pri združení

ÚČTOVÁ TRIEDA 4 - KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLHODOBÉ ZÁVÄZKY

- 41 - Základné imanie a kapitálové fondy
  - 411 - Základné imanie
  - 412 - Emisné ážio
  - 413 - Ostatné kapitálové fondy
  - 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku
  - 415 - Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín

- 42 - Fondy zo zisku a prevedené hospodárske výsledky
  - 421 - Zákonný rezervný fond
  - 422 - Nedeliteľný fond
  - 423 - Štatutárne fondy
  - 427 - Ostatné fondy
  - 428 - Nerozdelený zisk minulých rokov

- 429 - Neuhradená strata minulých rokov
- 43 - Hospodársky výsledok
- 431 - Hospodársky výsledok vo schvaľovacom konaní
- 44 - Fondy tvorené z nákladov
- 441 - Sociálny fond
- 45 - Rezervy
- 451 - Rezervy zákonné
- 454 - Rezerva na kurzové straty
- 459 - Ostatné rezervy
- 46 - Bankové úvery
- 461 - Bankové úvery
- 47 - Dlhodobé záväzky
- 471 - Dlhodobé záväzky voči podnikom v skupine
- 473 - Emitované dlhopisy
- 474 - Záväzky z prenájmu
- 475 - Dlhodobé prijaté preddavky
- 478 - Dlhodobé zmenky na úhradu
- 479 - Ostatné dlhodobé záväzky
- 49 - Individuálny podnikateľ
- 491 - Účet individuálneho podnikateľa

ÚČTOVÁ TRIEDA 5 - NÁKLADY

- 50 - Spotrebované nákupy
- 500 - Spotrebované nákupy
- 501 - Spotreba materiálu
- 502 - Spotreba energie
- 503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok
- 504 - Predaný tovar
- 51 - Služby
- 510 - Služby
- 511 - Opravy a udržiavanie
- 512 - Cestovné
- 513 - Náklady na reprezentáciu
- 518 - Ostatné služby
- 52 - Osobné náklady
- 520 - Osobné náklady
- 521 - Mzdové náklady
- 522 - Prijmy spoločníkov a členov družstva zo závislej činnosti
- 523 - Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva
- 524 - Zákonné sociálne poistenie
- 525 - Ostatné sociálne poistenie
- 526 - Sociálne náklady individuálneho podnikateľa
- 527 - Zákonné sociálne náklady
- 528 - Ostatné sociálne náklady
- 53 - Dane a poplatky
- 530 - Dane a poplatky

- 531 - Cestná daň
- 532 - Daň z nehnuteľnosti
- 538 - Ostatné dane a poplatky

- 54 - Iné prevádzkové náklady

- 540 - Iné prevádzkové náklady
- 541 - Zostatková cena predaného nehmotného a hmotného investičného majetku
- 542 - Predaný materiál
- 543 - Dary
- 544 - Zmluvné pokuty a penále
- 545 - Ostatné pokuty a penále
- 546 - Odpis pohľadávky
- 548 - Ostatné prevádzkové náklady

- 55 - Odpisy, rezervy a opravné položky prevádzkových nákladov

- 551 - Odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku
- 552 - Tvorba zákonných rezerv
- 554 - Tvorba ostatných rezerv
- 555 - Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období
- 557 - Zúčtovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku
- 559 - Tvorba opravných položiek

- 56 - Finančné náklady

- 560 - Finančné náklady
- 561 - Predané cenné papiere a vklady
- 562 - Úroky
- 563 - Kurzové straty
- 568 - Ostatné finančné náklady

- 57 - Rezervy a opravné položky finančných nákladov

- 574 - Tvorba rezerv
- 579 - Tvorba opravných položiek

- 58 - Mimoriadne náklady

- 580 - Mimoriadne náklady
- 581 - Náklady na zmenu metódy
- 582 - Manká a škody
- 584 - Tvorba rezerv
- 588 - Ostatné mimoriadne náklady
- 589 - Tvorba opravných položiek

- 59 - Dane z príjmov a prevodové účty

- 591 - Daň z príjmov z bežnej činnosti - splatná
- 592 - Daň z príjmov z bežnej činnosti - odložená
- 593 - Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti - splatná
- 594 - Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti - odložená
- 595 - Dodatočné odvody dane z príjmov
- 596 - Prevod podielov na hospodárskom výsledku spoločníkom
- 597 - Prevod prevádzkových nákladov
- 598 - Prevod finančných nákladov

ÚČTOVÁ TRIEDA 6 - VÝNOSY

- 60 - Tržby za vlastné výkony a tovar

- 600 - Tržby za vlastné výkony a tovar
- 601 - Tržby za vlastné výrobky
- 602 - Tržby z predaja služieb

- 604 - Tržby za tovar

- 61 - Zmeny stavu vnútro podnikových zásob
  - 610 - Zmeny stavu vnútro podnikových zásob
  - 611 - Zmena stavu nedokončenej výroby
  - 612 - Zmena stavu polotovarov
  - 613 - Zmena stavu výrobkov
  - 614 - Zmena stavu zvierat

- 62 - Aktivácia
  - 620 - Aktivácia
  - 621 - Aktivácia materiálu a tovaru
  - 622 - Aktivácia vnútro podnikových služieb
  - 623 - Aktivácia nehmotného investičného majetku
  - 624 - Aktivácia hmotného investičného majetku

- 64 - Iné prevádzkové výnosy
  - 640 - Iné prevádzkové výnosy
  - 641 - Tržby z predaja nehmotného a hmotného investičného majetku
  - 642 - Tržby z predaja materiálu
  - 644 - Zmluvné pokuty a penále
  - 645 - Ostatné pokuty a penále
  - 646 - Výnosy z odpísaných pohľadávok
  - 648 - Ostatné prevádzkové výnosy

- 65 - Zúčtovanie rezerv a opravných položiek prevádzkových výnosov
  - 652 - Zúčtovanie zákonných rezerv
  - 654 - Zúčtovanie ostatných rezerv
  - 655 - Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období
  - 657 - Zúčtovanie opravy k opravnej položke k nadobudnutému majetku
  - 659 - Zúčtovanie opravných položiek

- 66 - Finančné výnosy
  - 660 - Finančné výnosy
  - 661 - Tržby z predaja cenných papierov a vkladov
  - 662 - Úroky
  - 663 - Kurzové zisky
  - 665 - Výnosy z finančných investícií
  - 666 - Výnosy z krátkodobého finančného majetku
  - 668 - Ostatné finančné výnosy

- 67 - Zúčtovanie rezerv a opravných položiek finančných výnosov
  - 674 - Zúčtovanie rezerv
  - 679 - Zúčtovanie opravných položiek

- 68 - Mimoriadne výnosy
  - 680 - Mimoriadne výnosy
  - 681 - Výnosy zo zmeny metódy
  - 684 - Zúčtovanie rezerv
  - 688 - Ostatné mimoriadne výnosy
  - 689 - Zúčtovanie opravných položiek

- 69 - Prevodové účty
  - 697 - Prevod prevádzkových výnosov
  - 698 - Prevod finančných výnosov

ÚČTOVÁ TRIEDA 7 - ZÁVIERKOVÉ A PODSÚVAHOVÉ ÚČTY

- 70 - Účty súvahové
- 701 - Začiatočný účet súvahový
- 702 - Konečný účet súvahový
- 71 - Účet ziskov a strát
- 710 - Účet ziskov a strát
- 75 až 79 - Podsúvahové účty

ÚČTOVÁ TRIEDA 8 A 9 - VNÚTROPODNIKOVÉ ÚČTOVNÍCTVO

Príloha č. 2

POSTUPY ÚČTOVANIA PRE PODNIKATELOV ÚVODNÉ USTANOVENIA

ČI.I

Vymedzenie niektorých pojmov pre účely účtovej osnovy a postupov účtovania pre podnikateľov

(1) Hmotný a nehmotný majetok je vymedzený týmto opatrením v nadväznosti na osobitné predpisy a to najmä Občiansky zákonník a Obchodný zákonník, zákony upravujúce nakladanie s výsledkami duševnej tvorivej činnosti, zákon o daniach z príjmov a zákon o účtovníctve.

(2) Finančným majetkom sa rozumejú najmä akcie, dlhopisy (pokladničné poukážky, obligácie, hypotečné zástavné listy a i.), finančná spoluúčasť na podnikaní iných účtovných jednotiek (podielové cenné papiere a vklady), peniaze a peňažné vklady, depozitné certifikáty (vkladové listy), investície do portfólia (podielové alebo majetkové listy a i.), odvodené cenné papiere (najmä opcie, opčné poukážky, termínované kontrakty), poisťky, pôžičky, prípadne umelecké diela, zbierky; predmety z drahých kovov a pozemky obstarané na dlhodobé uloženie voľných peňažných prostriedkov a ďalej súbory hnutelných a nehnuteľných vecí prenajímaných ako celok podľa § 28 ods. 2 zákona o daniach z príjmov.

(3) Dlhodobý majetok a záväzky sú tie, ktorých doba využiteľnosti, príp. dohodnutá doba splatnosti pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok (bežný rok). Ak ide o obdobie do jedného roka alebo kratšie ako jeden rok, ide o majetok a záväzky krátkodobé. Finančný majetok dlhodobého charakteru je finančnou investíciou.

(4) Podnikom s podstatným vplyvom sa rozumie subjekt, v ktorom účtovná jednotka (materská spoločnosť) má 20% a väčší, najviac však 50% podiel (účasť) na jeho základnom imaní. Materská spoločnosť má v tomto prípade podstatný vplyv na riadenie podniku, ktorý vyplýva buď z uvedeného podielu na základnom imaní či zo zmluvy alebo stanov uvedených subjektov.

(5) Podnikom s rozhodujúcim vplyvom sa rozumie subjekt, v ktorom má účtovná jednotka (materská spoločnosť) väčší ako 50% podiel na jeho základnom imaní. Materská spoločnosť má v tomto prípade rozhodujúci vplyv na riadenie podniku a plne kontroluje jeho činnosť. To vyplýva buď z uvedeného podielu na základnom imaní či zo zmluvy alebo stanov uvedených subjektov.

(6) Skupinou podnikov sa rozumie materská spoločnosť a podniky s rozhodujúcim vplyvom a podniky s podstatným vplyvom.

(7) Združením sa rozumie skupina účtovných jednotiek, ktoré sa združili na základe zmluvy, pričom toto združenie nemá právnu subjektivitu.

(8) Individuálnym podnikateľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá podľa príslušných predpisov účtuje v sústave podvojného účtovníctva.

(9) Kapitálovými fondami sa rozumejú tie fondy, ktorých zdrojom tvorby v priebehu činnosti je iný zdroj ako účtovný zisk účtovnej jednotky. Ide o fondy, ktoré možno tvoriť napr. emisným ážiom z emisie ďalších akcií, bezplatným prevzatím hmotného, nehmotného a finančného majetku, dotáciami, príp. precenením majetku, ku ktorému dochádza na základe právneho predpisu alebo ustanovením týchto postupov účtovania.

(10) Fondami zo zisku sa rozumejú tie fondy, ktorých zdrojom tvorby je výhradne účtovný zisk účtovnej jednotky.

(11) Fondy nemožno tvoriť na ťarchu nákladov alebo výnosov.

(12) Škodou sa rozumie fyzické znehodnotenie (poškodenie alebo zničenie) nehmotného a hmotného majetku, a to z objektívnych aj subjektívnych príčin.

ČI.II

Syntetické účty

(1) V účtovej osnove sa uplatňujú dva druhy syntetických účtov. Syntetické účty končiace číselnými znakmi 1 až 9 a syntetické účty končiace 0 (skupinové syntetické účty).

(2) Skupinové syntetické účty môžu úplne alebo sčasti používať účtovné jednotky, ktoré nemajú povinnosť mať účtovnú závierku overenú audítorom a nezverejňujú údaje z účtovnej závierky. V príslušných účtovných skupinách tieto účtovné jednotky môžu použiť buď len skupinový syntetický účet alebo vybrané syntetické účty a pre zostávajúcu časť náplne účtovej skupiny skupinový syntetický účet.

(3) Obsah skupinových syntetických účtov je určený náplňou syntetických účtov príslušnej účtovej skupiny zahrnutých do skupinového účtu.

ČI.III

Hľadiská na vytváranie analytickej evidencie

Pri vytváraní analytickej evidencie účtovné jednotky berú do úvahy nasledujúce hľadiská, pokiaľ tieto už nie sú zohľadnené priamo syntetickými účtami účtovej osnovy:

- a) členenie podľa jednotlivých druhov majetku, hmotne zodpovedných osôb a miesta uloženia alebo umiestnenia pri účtovaní o majetku. Oddelene sa sleduje majetok daný do zástavy, príp. ktorým sa ručí za záväzky. Pri pohľadávkach je členenie podľa jednotlivých dlžníkov. Pri cenných papieroch sa v oddelenej analytickej evidencii sledujú cenné papiere v umorovacom konaní,
- b) členenie záväzkov podľa jednotlivých veriteľov,
- c) členenie podľa časového hľadiska pri pohľadávkach a záväzkoch,

- t.j. či ide o hodnoty krátkodobého charakteru (do jedného roka vrátane) alebo dlhodobého (nad jeden rok),
- d) členenie na slovenskú a cudziu menu pri účtovaní pohľadávok a záväzkov, peňažných prostriedkov, cenín, cenných papierov a vkladov (podielov) do základného imania, majetku v zahraničí,
  - e) členenie podľa položiek účtovnej závierky (vrátane požiadaviek na zostavenie prílohy) a podľa požiadaviek na zverejňovanie údajov z nej,
  - f) členenie pre daňové účely, tzn. pre transformáciu účtovného hospodárskeho výsledku pred zdanením na daňový základ vymedzený zákonom o daniach z príjmov, najmä pokiaľ ide o výdavky na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov a zdaňované príjmy, pre potreby dane z pridanej hodnoty, spotrebných daní a pod.,
  - g) členenie pre potreby zúčtovania s inštitúciami sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia,
  - h) členenie z hľadiska potrieb finančného riadenia účtovnej jednotky,
  - i) členenie podľa požiadaviek externých používateľov údajov z účtovníctva, najmä bánk, búr, orgánov štátnej štatistiky.

ČI.IV

Postup pri otváraní a uzavieraní účtovných kníh

Pri otváraní a uzavieraní účtovných kníh podľa ustanovenia § 17 zákona postupujú účtovné jednotky takto:

I. Otváranie účtovných kníh

(1) Účty hlavnej knihy sa otvárajú účtovnými zápismi.

Stavy jednotlivých súvahových položiek (aktíva a pasíva) vykázané na účte 702 - Konečný účet súvahový musia nadväzovať na stavy jednotlivých súvahových položiek (aktíva a pasíva) účtu 701 - Začiatkový účet súvahový.

(2) Účtovnými zápismi na ťarchu účtu 701 a v prospech príslušných novootváraných účtov pasív a účtovnými zápismi v prospech účtu 701 a na ťarchu príslušných novootváraných účtov aktív sa zaúčtujú ich začiatkové zostatky.

(3) Zisk, príp. strata, zaúčtované v prospech, príp. na ťarchu účtu 702 - Konečný účet súvahový sa pri otváraní účtov hlavnej knihy zaúčtuje v prospech, príp. na ťarchu účtu 431 - Hospodársky výsledok vo schvaľovacom konaní so súvzťažným zápisom na ťarchu, príp. v prospech účtu 701 - Začiatkový účet súvahový.

(4) Po otvorení účtovných kníh, ako účtovný prípad mesiaca januára, zrušia sa účtovné zápisy na účtoch 386 a 387, so súvzťažným účtovným zápisom na tých účtoch, na ktorých sa tieto zápisy vytvorili pri uzavieraní účtovných kníh.

(5) Po otvorení účtovných kníh sa zaúčtujú v súlade s ustanovením § 8 ods. 3 zákona č.563/1991 Zb. prípadné rozdiely zo zmien použitých spôsobov oceňovania majetku (ako účtovný prípad mesiaca januára), a to so súvzťažným zápisom na ťarchu mimoriadnych nákladov, príp. v prospech mimoriadnych výnosov.

(6) Stav účtu 431 - Hospodársky výsledok vo schvaľovacom konaní sa vyrovná:

- a) v účtovných jednotkách, ktoré nie sú individuálnymi podnikateľmi, po schválení návrhu na rozdelenie zisku, príp.

na úhradu straty príslušným orgánom účtovnej jednotky:

- aa) v prípade zisku účtovnými zápismi v prospech príslušných účtov účtovnej skupiny 42 - Fondy zo zisku a prevedené hospodárske výsledky, príp. v prospech účtu 364 - Záväzky voči spoločníkom pri rozdeľovaní zisku, alebo 428 - Nerozdelený zisk minulých rokov,
- ab) v prípade straty účtovnými zápismi na ťarchu príslušných účtov účtovnej skupiny 42 - Fondy zo zisku a prevedené hospodárske výsledky, príp. na ťarchu účtu 354 - Pohľadávky voči spoločníkom pri úhrade straty. Na ťarchu účtu 429 - Neuhradená strata minulých rokov sa účtuje, pokiaľ sa neuhradená strata prevádza do ďalších rokov,
- b) u individuálneho podnikateľa účtovnými zápismi v prospech, príp. na ťarchu účtu 491 - Účet individuálneho podnikateľa.

(7) Poradie rozdelenia zisku, príp. spôsob úhrady straty v účtovných jednotkách, ktoré nie sú individuálnymi podnikateľmi, ustanovuje všeobecne záväzný právny predpis, spoločenská zmluva, stanovy obchodnej spoločnosti alebo družstva, rozhodnutie valného zhromaždenia.

II. Uzavieranie účtovných kníh

(1) Účty hlavnej knihy sa uzavierajú účtovnými zápismi.

(2) Konečné stavy účtov nákladov sa preúčtujú na ťarchu účtu 710 - Účet ziskov a strát, konečné stavy účtov výnosov sa preúčtujú v prospech účtu 710. Výsledný zostatok účtu 710 sa podľa svojho charakteru preúčtuje v prospech, príp. na ťarchu účtu 702.

(3) Konečné zostatky aktívnych účtov sa preúčtujú na ťarchu účtu 702 - Konečný účet súvahový, konečné zostatky pasívnych účtov sa preúčtujú v prospech účtu 702. Na ťarchu účtu 702 sa preúčtuje tiež zostatok účtu 710 - Účet ziskov a strát (v prípade straty). V prospech účtu 702 sa preúčtuje tiež zostatok účtu 710 (v prípade zisku).

(4) Verejné obchodné spoločnosti pri uzavieraní účtovných kníh zaúčtujú nárok na podiel na hospodárskom výsledku spoločníkov na účtoch 596 - Prevod podielov na hospodárskom výsledku spoločníkom a 364 - Záväzky voči spoločníkom pri rozdeľovaní zisku, príp. 354 - Pohľadávky voči spoločníkom pri úhrade straty, podľa charakteru hospodárskeho výsledku. Ďalej verejná obchodná spoločnosť postupuje podľa bodu 1 a 2 s tým, že účet 710 - Účet ziskov a strát nebude vykazovať zostatok.

(5) Obdobne ako v bode 4 postupuje aj komanditná spoločnosť vo vzťahu ku komplementárom.

ČI.V

Účtovná závierka a uzavieranie účtovných kníh

(1) Obsahové vymedzenie účtovnej závierky účtovnej jednotky určí § 18 zákona a opatrenie Federálneho ministerstva financií o usporiadaní položiek účtovnej závierky a obsahovom vymedzení týchto položiek.

(2) Uzavieranie účtovných kníh je činnosť, pri ktorej sa v zmysle ustanovenia § 17 ods. 2 zákona:

- a) zisťujú obraty strán Má dať a Dal jednotlivých syntetických účtov,
- b) zisťujú konečné zostatky aktívnych a pasívnych účtov a konečné stavy účtov nákladov a výnosov,

- c) zistí sa základ dane z príjmov a daňová povinnosť splatná, príp. odložená, účtovnej jednotky za účtovné obdobie,
- d) zistí sa účtovný hospodársky výsledok prevodom nákladových účtov na tarchu účtu 710 - Účet ziskov a strát a prevodom výnosových účtov v prospech účtu 710,
- e) uzavrie sa účtovníctvo účtovnej jednotky prevodom zostatkov súvahových účtov a zostatku účtu 710 - Účet ziskov a strát na účet 702 - Konečný účet súvahový.

(3) Na podklade údajov účtu 702 - Konečný účet súvahový a účtu 710 - Účet ziskov a strát sa zostaví účtovná závierka.

ČI.VI

Zákaz kompenzácie (vzájomného vyrovnávania)

V účtovníctve a v účtovnej závierke účtovnej jednotky je zakázané kompenzovať majetok a záväzky, náklady a výnosy s výnimkou:

- a) pohľadávok a záväzkov (s výnimkou prijatých a poskytnutých preddavkov) voči tej istej fyzickej alebo právnickej osobe, ktoré majú dobu splatnosti do jedného roka a vedú sa v rovnakých menách,
- b) dobropisov (refundácií) týkajúcich sa konkrétnej nákladovej, príp. výnosovej položky a vzťahujúcich sa na účtovné obdobie, v ktorom sa náklad, príp. výnos zaúčtoval,
- c) prevodu podielu na hospodárskom výsledku spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti a komplementárom komanditnej spoločnosti,
- d) domeraní a vrátení daní z príjmov, nepriamych daní a poplatkov.

ČI.VII

Deň uskutočnenia účtovného prípadu

Dňom uskutočnenia účtovného prípadu je deň, v ktorom dôjde ku splneniu dodávky (pri prevode nemovitosti ide o deň nadobudnutia účinnosti zmluvy), platbe záväzku, inkasu pohľadávky, postúpeniu pohľadávky, prevzatiu dlhu, zisteniu manka, schodku, prebytku či škody, pohybu majetku vo vnútri účtovnej jednotky a k ďalším skutočnostiam vyplývajúcim z osobitných predpisov alebo z vnútorných pomerov účtovnej jednotky, ktoré sú predmetom účtovníctva a ktoré v účtovnej jednotke nastali, príp. účtovná jednotka má k dispozícii potrebné doklady, ktoré dokumentujú tieto skutočnosti.

ČI.VIII

Zásady pre účtovanie nákladov a výnosov a pre ich časové rozlišovanie

(1) Náklady a výnosy zachytávajú účtovné jednotky podľa týchto zásad:

- a) náklady a výnosy sa účtujú zásadne do obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia,
- b) opravy nákladov alebo výnosov minulých účtovných období sa účtujú na účtoch nákladov a výnosov, ktorých sa týkajú; len v prípade, že ide o významnú sumu týchto opráv, považujú sa za mimoriadne náklady alebo výnosy,
- c) náhrady vynaložených nákladov minulých účtovných období sa

- účtujú do výnosov bežného roka,
- d) náklady a výdavky, ktoré sa týkajú budúcich období, treba časovo rozlíšiť vo forme
    - nákladov budúcich období (účty 381 a 382),
    - výdavkov budúcich období (účet 383),
  - e) výnosy a príjmy, ktoré sa týkajú budúcich období, treba časovo rozlíšiť vo forme
    - výnosov budúcich období (účet 384),
    - príjmov budúcich období (účet 385).

(2) Hľadiskom pre účtovanie účtovných prípadov časového rozlíšenia je skutočnosť, že je známy ich titul (vecné vymedzenie), výška a obdobie, ktorého sa týkajú.

(3) Náklady a výnosy sa účtujú na príslušných účtoch nákladových druhov a výnosových položiek v zásade časovo rozlíšené. Výnimkou sú len nákladové druhy, ktoré tvoria komplexné náklady budúcich období; ich tvorba po prvotnom zachytení na príslušných účtoch nákladových druhov v účtovej triede 5 sa účtuje v prospech účtu 655 a na ťarchu účtu 382 a ich čerpanie v prospech účtu 382 a na ťarchu účtu 555.

(4) Účty časového rozlíšenia podliehajú dokladovej inventúre a pri inventarizácii sa posudzuje ich výška a odôvodnenosť.

ČI.IX

Zisťovanie hospodárskeho výsledku v účtovníctve

(1) Hospodársky výsledok pred zdanením sa zistí ako rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtovej triedy 6 a nákladov účtovaných na účtoch účtových skupín 50 až 58 a účtoch 596, 597 a 598.

(2) Hospodársky výsledok po zdanení - účtovný zisk, príp. účtovná strata - sa zistí ako rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtovej triedy 6 a nákladov účtovaných na účtoch účtovej triedy 5.

(3) Prevádzkový hospodársky výsledok sa zisťuje ako rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtových skupín 60 až 65 a na účte 697 a nákladov účtovaných na účtoch účtových skupín 50 až 55 a na účte 597.

(4) Finančný hospodársky výsledok sa zisťuje ako rozdiel výnosov účtovaných na účtoch účtových skupín 66 a 67 a na účte 698 a nákladov účtovaných na účtoch účtových skupín 56 a 57 a na účte 598.

(5) Mimoriadny hospodársky výsledok sa zisťuje ako rozdiel medzi výnosmi účtovanými na účtoch účtovej skupiny 68 a nákladmi účtovanými na účtoch účtovej skupiny 58.

(6) Za mimoriadny hospodársky výsledok sa považuje hospodársky výsledok, ktorý vzniká v dôsledku

- zmien spôsobu oceňovania majetku v súlade s ustanovením § 8 ods. 3 zákona,
- mánk a škôd,
- prebytkov na majetku pri finančných účtoch a finančných investíciách, prípadne prebytkov nakúpených zásob,
- opráv nákladov a výnosov minulých účtovných období, pokiaľ ide o významné položky,
- ostatných účtovných prípadov mimoriadneho charakteru vzhľadom na bežnú činnosť podniku, ide najmä o výsledky z postúpenia, príp. ukončenia hospodárskej činnosti, alebo zložky hospodárskej činnosti účtovnej jednotky a pod.

(7) Za finančný hospodársky výsledok sa považuje hospodársky výsledok, ktorý vzniká z finančných operácií (účtovaných na účtoch účtovných skupín 56, 57, 66 a 67 a účtoch 598 a 698).

(8) V prípadoch neuvedených v bodoch 6 a 7 ide o prevádzkový hospodársky výsledok.

ČI.X

Daňový náklad - odložený daňový záväzok, príp. pohľadávka

(1) Daňová povinnosť vyplývajúca z ustanovenia zákona o daniach z príjmov tvorí zložku nákladov účtovnej jednotky a účtuje sa o nej na účtoch v účtovej skupine 59 - Dane z príjmov a prevodové účty (591, 592, 593 a 594).

(2) Daňová povinnosť sa člení na:

- a) daňovú povinnosť splatnú za dané účtovné a zdaňovacie obdobie,
- b) daňovú povinnosť odloženú do budúcich účtovných a zdaňovacích období.

(3) Pre členenie daňovej povinnosti na činnosti bežné a mimoriadne sa do bežnej činnosti zahŕňa prevádzková činnosť a finančná činnosť.

(4) Pokiaľ v účtovnom období vznikne v jednej činnosti (podľa bodu 3) zisk a v druhej strata, pričom za účtovnú jednotku je vytvorený zisk, zaúčtuje sa daňová povinnosť splatná za činnosť, ktorá je zisková (buď na ťarchu účtu 591 alebo 593 a v prospech účtu 341). Za stratovú činnosť sa zaúčtuje záporná daňová povinnosť buď na účte 591 alebo na účte 593 súvzťažne s účtom 341, ako zníženie záväzku zo splatnej dane z príjmov. Po tomto zápise musí zostatok účtu 341 vyjadrovať výsledný zúčtovací vzťah účtovnej jednotky voči príslušnému finančnému orgánu z titulu celkového dosiahnutého zisku účtovnou jednotkou.

(5) Daňová povinnosť splatná sa zistí na základe dane z príjmov a sadzby určenej zákonom o daniach z príjmov s prihliadnutím na odchýlky v konštrukcii dane, vykonané podľa ustanovenia § 39 citovaného zákona; takto zistená daňová povinnosť sa účtuje na ťarchu účtov 591 - Daň z príjmov z bežnej činnosti - splatná a 593 - Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti - splatná a v prospech účtu 341 - Daň z príjmov.

(6) Daňová povinnosť odložená sa zisťuje v účtovných jednotkách, ktoré tvoria skupinu podnikov v prípade, keď dochádza k rozdielom medzi daňovým základom a hospodárskym výsledkom pred zdanením zisteným v účtovníctve z titulu rozdielu medzi odpismi hmotného a nehmotného investičného majetku podľa zákona o daniach z príjmov (ďalej len "daňový odpis") a odpismi uvedeného majetku podľa odpisového plánu účtovnej jednotky (ďalej len "účtovný odpis").

(7) Veľkosť odloženej daňovej povinnosti sa zistí ako súčin rozdielu medzi daňovým a účtovným odpisom a sadzbou dane z príjmov, ktorá je stanovená zákonom o daniach z príjmov pre nasledujúce účtovné a zdaňovacie obdobie; účtuje sa na ťarchu účtu 592 - Daň z príjmov z bežnej činnosti - odložená a 594 - Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti - odložená a v prospech účtu 371 - Odložená daňová pohľadávka a záväzok, ak je daňový odpis väčší ako účtovný odpis, alebo zápisom v prospech uvedených nákladových účtov so súvzťažným účtovným zápisom na ťarchu účtu 371, ak je daňový odpis menší ako účtovný odpis.

(8) Pri vyradení hmotného a nehmotného investičného majetku z dôvodu predaja alebo likvidácie z titulu ďalšej nepotrebnosti sa pri výpočte odloženej daňovej povinnosti v účtovej skupine 59 a na účte 371 vychádza z rozdielu medzi zostatkovou cenou vypočítanou podľa ustanovenia zákona o daniach z príjmov a zostatkovou cenou zistenou v účtovníctve.

ČI.XI

Zásady pre tvorbu a používanie rezerv

(1) Rezervy sú s určením všeobecným (napr. na riziká alebo straty pri podnikaní) alebo s určením účelovým (napr. na opravy hmotného majetku, na kurzové straty). Vytvárajú sa percentom z určeného základu (napr. z hodnoty hmotného majetku) alebo v absolútnej sume (napr. na kurzové straty), pokiaľ osobitný zákon priamo neustanovuje spôsob tvorby rezerv.

(2) Účtovné jednotky vytvárajú rezervy na riziká alebo straty z podnikania v prípadoch, keď sú im známe tieto riziká, alebo očakávajú stratu.

(3) Rezervy sa rozdeľujú na rezervy, ktorých tvorbu a použitie ustanovil osobitný zákon a zohľadnil zákon o daniach z príjmov (zákonné rezervy) a na rezervy, ktorých tvorbu a použitie nezohľadnil zákon o daniach z príjmov a o ktorých si rozhoduje účtovná jednotka sama (ostatné rezervy).

(4) Tvorba rezerv sa účtuje na ťarchu nákladov, ich použitie v prospech výnosov.

(5) Zostatky rezerv sa prevádzajú do nasledujúceho účtovného obdobia.

(6) Rezervy nemôžu mať aktívny zostatok.

(7) Rezervy podliehajú dokladovej inventúre a pri inventarizácii sa posudzuje ich výška a odôvodnenosť.

(8) Účtovná jednotka vo svojom predpise (smernici, príkaze a pod.) ustanoví dôvody pre tvorbu rezerv, ich výšku, príp. režim ich vytvárania a spôsob ich používania.

ČI.XII

Zásady pre tvorbu a používanie opravných položiek

(1) Opravné položky sa vytvárajú len k účtom majetku v prípadoch zníženia ich ocenenia v účtovníctve preukázanom na podklade údajov inventarizácie majetku v súlade s ustanovením § 26 ods. 1 a 2 zákona. Tieto položky sa vytvárajú len v prípadoch, keď zníženie ocenenia majetku v účtovníctve nemá trvalý charakter. V prípade trvalého zníženia ocenenia majetku sa zníženie zaúčtuje na ťarchu nákladov (napr. odpis pohľadávky na základe súdneho rozhodnutia o jej vyrovnaní podľa zákona o konkurze a vyrovnaní), príp. pri nehmotnom a hmotnom investičnom majetku sa vykoná mimoriadny odpis a upraví sa odpisový plán.

(2) Tvorba opravných položiek sa vykonáva na ťarchu nákladov na základe inventarizácie a pri nej zistenom znížení ocenenia majetku v prípadoch, keď takto zistená hodnota je nižšia ako cena majetku zachytená v účtovníctve na príslušných majetkových účtoch.

(3) Opravné položky pri investičnom majetku, ktorého úžitková hodnota sa bežne znižuje opotrebovaním, t.j. odpisovaný majetok, sa tvorí v prípadoch, keď jeho úžitková hodnota zistená pri inventarizácii je výrazne nižšia ako je jeho ocenenie v účtovníctve po odpočítaní oprávok a toto zníženie hodnoty nemožno považovať za definitívne (za zníženie trvalého charakteru).

(4) Opravné položky k pohľadávkam sa vytvárajú v prípade pochybných pohľadávok, t.j. pri tých, ktoré predstavujú riziko, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, a pri sporných pohľadávkach, t.j. pohľadávkach voči dlžníkom, s ktorými sa vedie spor o ich uznanie alebo ich zaplatenie. Stratové pohľadávky, t.j. tie, na úhradu ktorých nestačí likvidačná podstata dlžníkov podľa zákona o konkurze a vyrovnaní, sa zaúčtujú úplne alebo sčasti do nákladov bez vytvárania opravnej položky.

(5) Opravné položky sa znižia, príp. zrušia zaúčtovaním v prospech výnosov, pokiaľ inventarizácia v nasledujúcom období nepreukáže opodstatnenosť ich výšky.

(6) Opravné položky nemôžu mať aktívny zostatok.

(7) Ak sa z určitého titulu zníženia hodnoty majetku vytvára rezerva, nemožno súčasne tvoriť opravné položky.

(8) Tvoriť opravné položky na zvýšenie hodnoty majetku je zakázané.

(9) V prípade, že sa pri inventarizácii záväzkov zistí, že ich suma je vyššia ako ich výška v účtovníctve, nevytvárajú sa opravné položky, ale zvýšenie sa zaúčtuje priamo na účte záväzkov so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu nákladov. Ide najmä o prípad, keď nie je záväzok splatený (alebo splácaný) včas a podľa zmluvy vzniká povinnosť platiť napr. úroky z omeškania alebo penále.

ČI.XIII

Kurzové rozdiely

(1) Majetok a záväzky, vyjadrené v cudzej mene, sa prepočítavajú na slovenskú menu spôsobom ustanoveným zákonom.

(2) Na účtoch pohľadávok a záväzkov (účtová trieda 3 a 4), na účtoch úverov a finančných výpomocí (z účtovej triedy 2 a 4) a na účtoch finančných investícií (účtová skupina 06) sa účtujú kurzové rozdiely, vznikajúce v účtovníctve ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu z titulu platby záväzkov, inkasa pohľadávok a predaja finančných investícií, do finančných nákladov, príp. do finančných výnosov.

(3) Kurzové rozdiely zistené pri uzavieraní účtovných kníh ku dňu zostavenia účtovnej závierky sa účtujú:

- a) na finančných účtoch účtovných skupín 21, 22, 25 a 26 do finančných nákladov, príp. do finančných výnosov,
- b) na účtoch pohľadávok a záväzkov, úverov a finančných výpomocí a na účtoch finančných investícií na príslušných účtoch aktív a pasív v účtovej skupine 38.

(4) Pri zaúčtovaní kurzovej straty na účte 386 - Kurzové rozdiely aktívne treba vytvoriť rezervu na kurzové straty na ťarchu účtu 574 - Tvorba rezerv a v prospech účtu 454 - Rezerva na kurzové straty.

ČI.XIV

Inventarizačné rozdiely

(1) Za inventarizačný rozdiel, ako rozdiel medzi evidovaným stavom majetku a záväzkov a skutočným stavom majetku a záväzkov, zistených inventúrou, sa považujú výlučne prípady, kedy

- a) skutočný stav je nižší (manko, príp. schodok pri peňažných hotovostiach a ceninách) ako evidovaný stav a rozdiel medzi týmito stavmi nemožno doložiť účtovným dokladom alebo preukázať iným spôsobom ustanoveným zákonom (manko nie sú technologické a technické straty vznikajúce napr. rozprášením, vyschnutím v rámci technologických úbytkov vo výrobnom, zásobovacom a odbytovom procese - ide o úbytky zásob v rámci noriem prirodzených úbytkov). Rozdiel sa ďalej posudzuje najmä podľa príslušných ustanovení Občianskeho a Obchodného zákonníka, Zákonníka práce o zodpovednosti za škodu,
- b) skutočný stav je vyšší (prebytok) ako evidovaný stav a rozdiel medzi týmito stavmi nemožno doložiť účtovným dokladom alebo preukázať iným spôsobom ustanoveným zákonom. Rozdiel sa ďalej posudzuje okrem iného v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka o veci stratenej, skrytej, opustenej, majetkovom prospechu.

(2) Rozdiely podľa ods. 1 sa účtujú v súlade s ustanovením § 30 ods. 3 zákona vždy do mimoriadnych nákladov, príp. mimoriadnych výnosov s výnimkou

- a) schodku pri pokladničnej hotovosti a ceninách, ktorý sa zaúčtuje vždy ako pohľadávka voči hmotne zodpovednej osobe,
- b) chýbajúcich cenných papierov, kedy je potrebné úbytok z tohto dôvodu uviesť v oddelenej analytickej evidencii "Cenné papiere v umorovacom konaní" a začať umorovacie konanie,
- c) prebytku investičného hmotného a nehmotného majetku, ktorý sa zachytí na ťarchu účtu majetku a v prospech účtu oprávok,
- d) prebytku nakúpených zásob, pokiaľ sa má oprávnene za to, že k nemu došlo chybným účtovaním pri ich vyskladnení, účtuje sa v prospech účtov účtovej skupiny 50 - Spotrebované nákupy,
- e) prirodzených úbytkov zásob v rámci noriem.

ČI.XV

Oceňovanie cenných papierov

(1) Cenné papiere sa oceňujú cenou obstarania. Pri predaji, alebo inom úbytku možno ich oceniť cenou zistenou váženým aritmetickým priemerom cien obstarania alebo spôsobom, keď prvá cena na ocenenie prírastku cenných papierov sa použije ako prvá cena na ocenenie úbytku cenných papierov.

(2) Cenné papiere treba sledovať v analytickej evidencii podľa druhu cenných papierov a ďalej podľa emitentov, príp. podľa mien, na ktoré znejú; v investičných spoločnostiach a investičných fondoch sa cenné papiere sledujú v analytickej evidencii podľa druhu cenných papierov a ďalej podľa mien, na ktoré znejú.

(3) Vážený aritmetický priemer, alebo spôsob, keď prvá cena na ocenenie prírastku cenných papierov sa použije ako prvá cena na ocenenie úbytku cenných papierov, možno uplatniť len v rámci rovnakého druhu cenného papieru, rovnakých emitentov a rovnakých mien, na ktoré cenné papiere znejú.

ČI.XVI

Účtovanie o zmenkách

(1) Zmenky sa oceňujú v nominálnej hodnote, t.j. v zmenečnej sume podľa osobitného predpisu. Rozdiel medzi zmenečnou a nákupnou sumou, príp. predajnou cenou zmenky (úrokový výnos alebo náklad, diskont) sa účtuje v okamihu nákupu, predaja alebo eskontu na účtoch zmeniek súvzťažne s príslušnými účtami finančných výnosov alebo finančných nákladov. Ak sa tento rozdiel časovo a vecne vzťahuje aj na iné ako bežné účtovné obdobie, časovo sa rozlíši.

(2) Povinne sa účty časového rozlíšenia na účtovanie diskontu používajú pri tých zmenkách, pri ktorých čas pre zmenkový záväzok, príp. pohľadávku účtovnej jednotky, ktorá vyplýva zo zmenky, presahuje jedno účtovné obdobie.

(3) Ručenie neskorším majiteľom zmenky, ktoré vzniklo z titulu prevodov (indosamentu) zmenky, s výnimkou eskontu, sa účtuje na podsúvahových účtoch, a to od okamihu prevodu do dňa splatnosti zmenky. Ručenia sa znižujú o splatené sumy pri čiastočnom splácaní.

(4) Pri eskonte zmenky bankou sa zmenka prevedie na účet 313 - Pohľadávky za eskontované cenné papiere.

(5) Do doby splatenia bankou eskontované zmenky zmenečným dlžníkom trvá záväzok predávajúceho voči banke. O tomto záväzku sa účtuje v prospech účtu 232 - Eskontné úvery; ak ide o dlhodobý záväzok, účtuje sa v prospech účtu 461 - Bankové úvery.

ČI.XVII

Účtovanie o zákazkovej výrobe u dodávateľa

I. Zákazková výroba (contruction contracts)

(1) Zákazková výroba je zákazka špeciálne uzatvorená zmluvou na vytvorenie jedného aktíva (construction of an asset), alebo na kombinácie aktív, ktoré úzko spolu súvisia alebo sú navzájom závislé s ohľadom na ich design, technológiu a funkciu, ich účel a použitie.

Zákazková výroba zahrňuje aj:

- a) zákazky týkajúce sa poskytovania služieb, ktoré priamo súvisia s vytváraním aktív, napr. služby manažérov projektu alebo architektov,
- b) zákazky týkajúce sa deštrukcie alebo rekonštrukcie aktív a rekultiváciu životného prostredia po ich demolácii.

(2) Zákazka môže byť dohodnutá:

- a) s fixnou cenou (fixed contract price), prípadne s tzv. klauzulou o zvyšovaní nákladov (cost escalation clauses),
- b) s cenou stanovenou na úrovni nákladov plus percentuálna alebo fixná marža (cost plus contract).

(3) Výnosy zo zákazky (contract revenue) obsahujú pôvodne dohodnutú cenu v zmluve. Súčasťou týchto výnosov sú aj odchýlky, ak sa dodatočne dohodne iný rozsah prác (variations in contract work), nároky (claims) a stimulačné doplatky (incentive payments).

(4) Nároky predstavujú požiadavky dodávateľa, ktoré bude požadovať od odberateľa alebo tretej osoby ako náhradu za náklady nezahrnuté do ceny zákazky (contract price), napr. zdržanie zapríčinené odberateľom, zmena špecifikácie alebo designu a pod., za predpokladu, že výšku nárokov odberateľ bude akceptovať.

(5) Stimulačný doplatok prináleží dodávateľovi, ak dodrží alebo prekročí špecifické podmienky dohodnuté v zmluve, napr. zákazka bude dokončená skôr. Stimulačný doplatok zvyšuje pôvodne zmluvne dohodnutý výnos zo zákazky.

(6) Náklady na zákazku (contract costs) pre účely účtovania podľa časti II. sú náklady, ktoré sa dajú priradiť k danej zákazke odo dňa uzatvorenia zmluvy (securing the contract) až po jej úplné splnenie a sú to:

- a) priame náklady, t.j. náklady, ktoré priamo súvisia s danou zákazkou,
- b) nepriame náklady, t.j. náklady, ktoré sa dajú priradiť k danej zákazke,
- c) iné náklady, napr. správna réžia, náklady na výskum a vývoj a i., pokiaľ zmluva ich fakturáciu odberateľovi nevyklučuje.

II. Zásady pre účtovanie nákladov a výnosov na zákazku

(1) Účtovná jednotka, ktorá vykonáva zákazkovú činnosť je povinná zostaviť rozpočet na zákazku.

(2) Ak začiatok a ukončenie zákazky je v rôznych účtovných obdobiach, potom náklady a výnosy zákazkovej výroby účtovnej jednotky priradujú k tomu účtovnému obdobiu, v ktorom boli práce súvisiace s touto zákazkou vykonané.

(3) V účtovníctve a v účtovnej závierke účtovnej jednotky je zakázané kompenzovať náklady a výnosy medzi zákazkami.

(4) Pre potreby správneho vykázania nákladov je nevyhnutné viesť analytickú evidenciu nákladov v kalkulačnom členení danej zákazky.

(5) Ak sa zo zákazky očakáva strata (rozpočítované náklady na zákazku podľa časti I. ods. 6 sú vyššie ako rozpočítované výnosy zo zákazky podľa časti I. ods. 3) je účtovná jednotka povinná túto stratu zohľadniť v plnej výške hneď v prvom účtovnom období formou vytvorenia opravnej položky alebo rezervy.

(6) V prípade, že očakávaná strata je nižšia ako doteraz aktivované zásoby vzťahujúce sa k danej zákazke, vytvára sa k nim opravná položka vo výške očakávanej straty.

(7) Ak je očakávaná strata vyššia ako sú doteraz aktivované zásoby vzťahujúce sa k danej zákazke, vytvára sa k týmto zásobám opravná položka vo výške týchto zásob a rezerva vo výške rozdielu medzi očakávanou stratou a výškou doteraz aktivovaných zásob vzťahujúcich sa k danej zákazke.

(8) Výnosy zo zákazky sa účtujú v závislosti od stupňa dokončenia danej zákazky nezávisle od toho, či doteraz uskutočnené práce boli už fakturované a v akej výške. Tento postup sa nazýva metódou percenta dokončenia (percentage of completion method).

(9) Stupeň dokončenia zákazky (stage of completion of a contract) sa zisťuje v závislosti od charakteru zákazky ako:

- a) pomer skutočne vynaložených nákladov na zákazku za vykonanú prácu k celkovým nákladom na zákazku podľa rozpočtu,
- b) posúdenie, prehľad, zmapovanie (survey) vykonanej práce (napr. odpracované hodiny, počet ukončených operácií a pod.),
- c) dokončenie niektorých fyzických proporcií (napr. dokončenie poschodia domu k celkovému počtu poschodí domu).

(10) Metóda percenta dokončenia sa aplikuje kumulatívne v každom účtovnom období na základe aktuálneho rozpočtu výnosov a nákladov zákazky. Vplyv zmeny odhadu (change in estimates) sa účtuje ako výnos alebo náklad v tom účtovnom období, v ktorom bola zmena uskutočnená.

ČI.XVIII

Náklady na výskum a vývoj

(1) Výskumom sa rozumie cielavedomá činnosť, ktorá smeruje k získaniu nových vedeckých a technických poznatkov.

(2) Vývojom sa rozumie použitie výsledkov výskumnej činnosti a iných poznatkov na plánovanie a navrhovanie nových alebo podstatne zlepšených materiálov, výrobkov, zariadení, systémov, procesov, služieb pred začatím komerčnej výroby alebo pred poskytnutím služieb.

(3) Do výskumu možno zaradiť napr. tieto typické činnosti:

- a) činnosti zamerané na získanie nových poznatkov,
- b) hľadanie využitia výsledkov výskumu alebo iných poznatkov,
- c) hľadanie alternatívnych výrobkov alebo procesov,
- d) formulovanie a navrhovanie možného nového alebo zlepšeného výrobku alebo alternatívnych procesov.

(4) Do vývoja možno zaradiť napr. tieto typické činnosti:

- a) hodnotenie alternatív výrobkov alebo procesov,
- b) návrh, výroba a skúšanie prototypov a modelov pred začatím výroby,
- c) návrh nástrojov, prípravkov, foriem a razidiel, ktoré vyžaduje nová výroba,
- d) návrh, výstavba a prevádzka pokusnej výroby, ktorá nie je uskutočniteľná v ekonomicky možnom rozsahu pre výrobu za účelom obchodovania.

ČI.XIX

Vnútropodnikové účtovníctvo

(1) Formu, organizáciu a zameranie vnútropodnikového účtovníctva si určí účtovná jednotka sama, pritom musí zabezpečiť pre potreby finančného účtovníctva preukazné podklady:

- a) o stave a zmene stavu zásob vytvorených vlastnou činnosťou,
- b) na vyjadrenie aktivácie vlastných výkonov,
- c) na ocenenie zásob a ostatných výkonov vytvorených vlastnou činnosťou.

(2) Vnútropodnikové účtovníctvo možno organizovať:

- a) v rámci analytickej evidencie k finančnému účtovníctvu, pričom sa využijú účty Vnútropodnikové náklady a Vnútropodnikové výnosy, ktoré sa zaradia do účtových skupín 59 a 69 (napr. s číselným označením 599 a 699),
- b) v samostatnom účtovnom okruhu, pre ktorý sa zvolia účty v rámci voľných účtových tried 8 a 9. Obsahovú náplň uvedených účtových tried, zvolených účtových skupín a jednotlivých syntetických účtov si určí účtovná jednotka sama. Účtovná jednotka si v tomto prípade zvolí aj účtovné obdobie, pokiaľ ním bude kratšie obdobie ako kalendárny rok,
- c) kombináciou prístupov podľa bodov a) a b).

(3) Spojovacie účty preukazujúce nadväznosť medzi finančným

a vnútropodnikovým účtovníctvom pri jeho organizácii v samostatnom účtovnom okruhu si účtovná jednotka zvolí v rámci účtov účtových tried 8 a 9, príp. ich funkciu nahradí technické spracovanie dát.

(4) Účty vnútropodnikového účtovníctva uvedie účtovná jednotka v účtovom rozvrhu.

ÚČTOVÁ TRIEDA 0 - INVESTIČNÝ MAJETOK

ČI.I

Investičný majetok

(1) Investičným majetkom je

- a) nehmotný investičný majetok,
- b) hmotný investičný majetok,
- c) finančné investície.

(2) V účtovej triede 0 - Investičný majetok sa ďalej účtuje o

- a) obstaraní nehmotných a hmotných investícií,
- b) poskytnutých preddavkoch na nehmotný a hmotný investičný majetok,
- c) oprávkach k nehmotnému a hmotnému investičnému majetku,
- d) opravných položkách k investičnému majetku.

(3) Nehmotným investičným majetkom sú zložky majetku uvedené v čl. VIII, ktorých ocenenie je vyššie ako 20 000,- Sk v jednotlivom prípade a doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok. Účtovná jednotka však môže určiť, že nehmotným investičným majetkom je tiež drobný nehmotný investičný majetok (odsek 4).

(4) Drobným nehmotným investičným majetkom sú zložky majetku uvedené v čl. VIII, ktorých ocenenie je 20 000,- Sk a nižšie v jednotlivom prípade a doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok.

(5) Hmotným investičným majetkom sa rozumejú

- a) pozemky, budovy, stavby⁶⁾, umelecké diela, zbierky a predmety z drahých kovov bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu, pokiaľ nie sú finančnými investíciami,
- b) samostatné hnutelné veci, príp. súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, ktorých ocenenie je vyššie ako 10 000,- Sk a doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok. Účtovná jednotka však môže určiť, že hmotným investičným majetkom je tiež drobný hmotný majetok (odsek 6),
- c) pestovateľské celky trvalých porastov¹⁾ s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky,
- d) základné stádo a ťažné zvieratá,
- e) otvárký nových lomov, pieskovní a hlinísk, technická rekultivácia a technické zhodnotenie²⁾, pokiaľ nie sú súčasťou obstarávacej ceny hmotného investičného majetku. Súčasťou technickej rekultivácie môžu byť len stavby (napr. komunikácie), ktoré svojím prevedením, účelom a rozsahom slúžia na vykonanie rekultivácie. Technická rekultivácia nie je investičným majetkom, pokiaľ tak ustanovuje osobitný zákon. 7)

(6) Drobným hmotným investičným majetkom sú samostatné hnutelné veci, ktorých ocenenie je 10 000,- Sk a nižšie a doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok,

- ak ide o predmety z drahých kovov,
- a ďalšie, o ktorých účtovná jednotka rozhodne, že sú investičným majetkom.

(7) Príslušenstvom 3) hmotného investičného majetku sú predmety, ktoré tvoria s hlavnou vecou jeden majetkový celok a sú súčasťou jeho ocenenia a evidencie. Príslušenstvo je súčasťou dodávky hlavnej veci alebo sa k hlavnej veci priradí dodatočne. Pokiaľ príslušné predmety netvoria s hlavnou vecou jeden majetkový celok, ide o samostatné hnutelné veci.

(8) Finančnými investíciami sa rozumejú

- a) investičné cenné papiere a vklady, ktoré budú v držbe účtovnej jednotky dlhšie ako jeden rok, t.j. podielové cenné papiere a vklady v podnikoch s rozhodujúcim vplyvom, v podnikoch s podstatným vplyvom a v prípadoch, keď má účtovná jednotka v inej účtovnej jednotke menšinový vplyv,
- b) pôžičky poskytnuté účtovnou jednotkou podnikom v skupine a ostatné pôžičky s dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok (napr. vklad tichého spoločníka do spoločnosti),
- c) ostatné investičné cenné papiere a vklady, ako nakúpené obligácie a iné dlhopisy, pokladničné poukážky, vkladové listy a termínované vklady, so splatnosťou dlhšou ako jeden rok,
- d) umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov a pozemky, ktoré účtovná jednotka obstaráva za účelom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov a ďalej súbory hnutelných a nehnuteľných vecí prenajímaných ako celok podľa § 28 ods. 2 zákona o daniach z príjmov.

(9) V účtovej triede 0 - Investičný majetok, účtuje účtovná jednotka

- a) o majetku, ku ktorému má právo vlastnícke alebo právo hospodárenia, pokiaľ však nejde o majetok uvedený v písm. b) a c),
- b) o najatom majetku, ktorý odpisuje za podmienok určených v § 28 ods. 2 zákona o daniach z príjmov,
- c) ktorá je nájomcom, o technickom zhodnotení, ktoré odpisuje za podmienok určených v § 28 ods. 3 zákona o daniach z príjmov,
- d) o technickej rekultivácii, ktorá nie je súčasťou obstarávacej ceny investičného majetku a účtovná jednotka ju vykonáva na pozemkoch vo vlastníctve inej osoby,
- e) o nehmotnom majetku, ku ktorému účtovná jednotka nadobudla právo užívania za odplatu.

(10) Investičným majetkom nie sú

- a) zásoby (vrátane náhradných dielcov),
- b) krátkodobý (obežný) finančný majetok (účtovaný na účtoch účtovej triedy 2 - Finančné účty),
- c) drobný nehmotný a hmotný majetok, o ktorom účtovná jednotka rozhodla, že nie je investičný majetok, v takomto prípade sa nehmotný majetok zaúčtuje pri obstaraní do nákladov (na účet 518 - Ostatné služby) a o hmotnom majetku sa účtuje ako o zásobách (a o ich odovzdaní do používania sa účtuje na účte 501 - Spotreba materiálu).

-
- 1) Zákon č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.
  - 2) § 33 zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.
  - 3) § 121 ods. 1 Občianskeho zákonníka č. 47/1992 Zb., § 42 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon).
  - 6) Vyhláška č. 85/1976 Zb. o podrobnejšej úprave územného konania a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov.
  - 7) Napr. zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

ČI.II

Obstarávanie investičného majetku

(1) Investičný majetok sa obstaráva kúpou, vytvorením vlastnou činnosťou, získaním práv na výsledky duševnej tvorivej činnosti, bezodplatným nadobudnutím (darovaním), prevodom podľa právnych predpisov alebo preradením z osobného užívania do podnikania.

(2) Nehmotným a hmotným investičným majetkom sa stávajú veci uvedené do užívania. Uvedením do užívania sa rozumie zabezpečenie všetkých technických funkcií potrebných na užívanie a splnenie všetkých povinností určených právnymi predpismi, napr. stavebnými, ekologickými, požiarnymi, bezpečnostnými a hygienickými.

(3) Finančnými investíciami sa stávajú veci uvedené v Čl. I ods. 8 dňom uskutočnenia účtovného prípadu.

(4) Nehmotný a hmotný investičný majetok vytvorený vlastnou činnosťou sa zaúčtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 04 - Obstaranie nehmotných a hmotných investícií a v prospech účtu 623 - Aktivácia nehmotného investičného majetku alebo 624 - Aktivácia hmotného investičného majetku.

(5) Nehmotný a hmotný investičný majetok nadobudnutý bezodplatne (darovaním) sa zaúčtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 04 - Obstaranie nehmotných a hmotných investícií a v prospech účtu 413 - Ostatné kapitálové fondy. Majetok nadobudnutý štátnym podnikom delimitáciou sa zaúčtuje na príslušný účet majetku a v prospech účtu 411 - Základné imanie.

(6) Nehmotný a hmotný investičný majetok preradený z osobného užívania do podnikania (dodatkový vklad) sa zaúčtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 01 - Nehmotný investičný majetok, 02 - Hmotný investičný majetok - odpisovaný alebo 03 Hmotný investičný majetok - neodpisovaný a v prospech účtu 491 - Účet individuálneho podnikateľa.

(7) Na účtoch účtovej skupiny 05 - Poskytnuté preddavky na nehmotný a hmotný investičný majetok sa účtujú dlhodobé aj krátkodobé preddavky.

ČI.III

Ocenenie investičného majetku

(1) Investičný majetok sa v súlade so zákonom oceňuje obstarávacou cenou, reprodukčnou obstarávacou cenou, cenou obstarania a vlastnými nákladmi.

(2) Obstarávacia cena obsahuje cenu obstarania investičného majetku vrátane nákladov uvedených v článku VI a VII.

(3) Reprodukčnou obstarávacou cenou sa oceňuje

- a) nehmotný a hmotný investičný majetok nadobudnutý darovaním,
- b) nehmotný investičný majetok vytvorený vlastnou činnosťou, pokiaľ je reprodukčná obstarávacia cena nižšia ako vlastné náklady,
- c) hmotný investičný majetok bezodplatne nadobudnutý na základe zmluvy o kúpe prenájatej veci 4) (finančný leasing), účtuje sa súvzťažným zápisom na príslušný účet oprávok,
- d) nehmotný a hmotný investičný majetok novoizistený a v účtovníctve doteraz nezachytený (napr. inventarizačný prebytok), účtuje sa súvzťažným zápisom na príslušný účet

oprávok.

(4) Vlastnými nákladmi sú všetky priame náklady, nepriame náklady bezprostredne súvisiace s vytvorením nehmotného a hmotného investičného majetku vlastnou činnosťou (výrobná réžia), príp. nepriame náklady správneho charakteru, pokiaľ vytvorenie majetku má dlhodobý charakter (presahuje obdobie jedného roka).

(5) Ocenenie hmotného investičného majetku sa zvýši o výdavky na dokončené technické zhodnotenie, pokiaľ podľa zmluvy nebude technické zhodnotenie odpisovať nájomca.

(6) Finančné investície sa oceňujú cenou obstarania (vrátane emisného ážia); v prípade, že cenné papiere znejú na cudziu menu, ocenia sa kurzom Národnej banky Slovenska platným v deň obstarania. Ak je cenný papier ocenený v cudzej mene, účtuje sa o ňom aj v tejto mene.

(7) Preceňovanie zložiek investičného majetku podielových fondov a investičných fondov v súlade s ustanovením zákona o investičných spoločnostiach a investičných fondoch sa zachytí v oddelenej analytickej evidencii vedenej podľa jednotlivých zložiek investičného majetku. Nehmotný a hmotný investičný majetok sa v tomto prípade odpisuje z ceny, v ktorej bol pôvodne obstaraný. Pri predaji tohto majetku sa zostatok analytického účtu, vzťahujúci sa na predaný majetok, zaúčtuje podľa svojho charakteru na ťarchu účtu 568 - Ostatné finančné náklady alebo v prospech účtu 668 - Ostatné finančné výnosy.

(8) Zvýšenie alebo zníženie menovitej hodnoty akcií alebo výšky vkladu spoločníka v kapitálovej obchodnej spoločnosti pri zvýšení základného imania z majetku prevyšujúceho základné imanie spoločnosti alebo pri znížení základného imania spoločnosti sa zaúčtuje na príslušnom účte účtovej skupiny 06 - Finančné investície so súvzťažným zápisom na účte 415 - Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín.

(9) O zvýšení ocenenia investičného majetku, pokiaľ tak neurčí toto opatrenie alebo osobitný právny predpis, sa neúčtuje.

(10) O trvalom znížení ocenenia nehmotného a hmotného investičného majetku sa účtuje prostredníctvom oprávok (účty účtovej skupiny 07 a 08), pritom treba opraviť odpisový plán.

(11) O prechodnom znížení ocenenia investičného majetku sa účtuje v rámci uzatvárania účtových kníh pomocou opravných položiek na účtoch účtovej skupiny 09; ide najmä o zníženie ceny z titulu predpokladanej nižšej predajnej ceny ako je ocenenie majetku v účtovníctve, vyťaženej suroviny a pod ; do opravných položiek sa nesmú premietiť kurzové straty.

-----
4) § 489 až 496 Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

ČI.IV

Odpisovanie investičného majetku

(1) Nehmotný a hmotný investičný majetok sa odpisuje na základe odpisového plánu nepriamo prostredníctvom účtovných odpisov, ktoré určí účtovná jednotka v súlade s ustanovením zákona. Zostatková cena sa zisťuje pomocou oprávok k nehmotnému a hmotnému investičnému majetku vytváraných v súlade s účtovnými odpismi.

(2) Účtovné odpisy sa počítajú z ceny, v ktorej je majetok

ocenený v účtovníctve (Čl. III), a to do jej výšky.

(3) Sadzby účtovných odpisov si určí účtovná jednotka napr. z hľadiska času, doby upotrebitelnosti, alebo vo vzťahu k výkonom (napr. pri dopravných prostriedkoch), drobný nehmotný a hmotný investičný majetok sa môže odpísať tiež jednorazovo.

(4) Pri odpisovaní zvierat základného stáda a ťažných zvierat možno postupovať tak, že odpisy sa vyjadria podielom obstarávacej ceny zníženej o predpokladanú tržbu pri brakovaní (čitateľ) a predpokladaného počtu rokov v chove základného stáda (menovateľ). Ťažné zvieratá, dostihové a plemenné kone sa odpisujú individuálne, ostatné zvieratá základného stáda možno odpisovať skupinovo.

(5) V prípade nehmotného a hmotného investičného majetku v podielovom spoluvlastníctve vykonáva každý spoluvlastník účtovné odpisy zo svojho vlastníckeho podielu.

(6) Nehmotný investičný majetok predstavujúci aktivované náklady na vývoj sa odpíše do nákladov najneskôr do piatich rokov od jeho obstarania.

(7) Účtovné odpisy sa účtujú v prospech účtu účtovej skupiny 07 - Oprávky k nehmotnému investičnému majetku a účtovej skupiny 08 - Oprávky k hmotnému investičnému majetku a na ťarchu účtu 551 - Odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku; obdobne účtuje o odpisoch nájomca v prípadoch uvedených v Čl. XI.

(8) Hmotný investičný majetok, ktorý bol obstaraný družstevnou bytovou výstavbou a neslúži podnikaniu, sa neodpisuje.

(9) Odpisy sa zaokrúhľujú na celé koruny hore.

ČI.V

Vyraďovanie investičného majetku

(1) Investičný majetok sa vyraduje predajom, likvidáciou, bezodplatným prevodom (darovaním), prevodom na základe právnych predpisov, v dôsledku škody alebo manka a preradením z podnikania do osobného užívania.

(2) Zostatková cena stavebného objektu alebo jeho časti likvidovaného v dôsledku stavby sa zahrnie do nákladov na stavbu.

(3) V prípade čiastočnej likvidácie hnuťelnej veci (napr. zúženie konfigurácie počítača o niektoré komponenty) sa obstarávacia cena hnuťelnej veci zníži o obstarávaciu cenu vyradenej časti, pričom oprávky k vyradenej časti sú vyjadrené rovnakým percentom odpisov ako oprávky k hnuťelnej veci ako celku.

(4) Ak je účtovná jednotka povinná bezodplatne previesť hmotný investičný majetok podľa právnych predpisov (napr. podľa elektrizačného, vodného alebo plynárenského zákona), jednorazovo odpíše obstarávaciu cenu do nákladov a ako plne odpísaný bezodplatne prevedie nadobúdajúcej organizácii, ktorá ho neodpisuje.

(5) Zostatková cena investičného majetku, ktorý nie je plne odpísaný, sa zaúčtuje na ťarchu účtu

- a) 541 - Zostatková cena predaného nehmotného a hmotného investičného majetku v prípade predaja,
- b) 551 - Odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku v prípade likvidácie,

- c) 582 - Manká a škody v prípade manka alebo škody,
- d) 543 - Dary v prípade darovania,
- e) 491 - Účet individuálneho podnikateľa v prípade preradenia z podnikania do osobného užívania,
- f) 411 - Základné imanie v prípade delimitácie, príp. reštitúcie majetku štátneho podniku.

(6) Pri predaji finančných investícií (cenných papierov a vkladov) sa cena, v ktorej sa účtujú na príslušných účtoch účtovej skupiny 06 - Finančné investície, zaúčtuje na ťarchu účtu 561 - Predané cenné papiere a vklady.

(7) V prípade zrušenia prác súvisiacich s obstaraním nehmotného a hmotného investičného majetku (zmarené investície) sa výdavky zaúčtované na účte 041 - Obstaranie nehmotných investícií alebo 042 - Obstaranie hmotných investícií jednorázovo odpíšu na ťarchu účtu 582 - Manká a škody.

ČI.VI

Obstaranie nehmotných investícií

(1) Na účte 041 - Obstaranie nehmotných investícií sa účtuje obstaraný nehmotný investičný majetok do času jeho uvedenia do užívania vrátane výdavkov súvisiacich s jeho obstaraním. Ak je súčasťou výdavkov súvisiacich s obstaraním (Čl. VIII ods. 2, 3 a 4) zhotovovanie hnutelných predmetov (napr. prototypov, modelov alebo vzoriek), na ktorých sa práce skúšajú a overujú, účtujú sa na samostatnom analytickom účte. Ak sú hnutelné predmety pre ďalšie práce nepotrebné, naloží sa s nimi podľa toho, či sa predajú, likvidujú alebo využijú vo vlastnej činnosti; v poslednom prípade sa zaúčtujú na príslušný majetkový účet.

(2) Ak sa nehmotný investičný majetok vytvára vlastnou činnosťou variantne (napr. variantné projekty), sú súčasťou ocenenia nehmotného majetku náklady na všetky variantné riešenia.

ČI.VII

Obstaranie hmotných investícií

(1) Na účte 042 - Obstaranie hmotných investícií sa účtuje obstaraný hmotný investičný majetok do času jeho uvedenia do užívania vrátane výdavkov súvisiacich s jeho obstaraním na

- a) prípravu a zabezpečenie investícií (vrátane napr. úrokov, kurzových rozdielov, odvodu za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výroby) do času uvedenia obstaranej investície do užívania,
- b) prieskumné, geologické, geodetické a projektové práce (vrátane variantných riešení), umelecké diela tvoriace súčasť stavebných objektov, náhrady na odstránenie ekonomickej ujmy poľnohospodárskych organizácií, odvody za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výroby, odvody za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výroby pre zariadenie staveniska, otvárkový nový lom, pieskovní a hlinísk, technickú rekultiváciu, technické zhodnotenie 2), dopravné, montáž a clo,
- c) zabezpečovacie a konzervačné práce, príp. udržiavacie a dekonzervačné práce v prípade zastavenia obstarávanej investície.

(2) Na účte 042 - Obstaranie hmotných investícií sa neúčtujú, súčasťou obstarávacej ceny hmotných investícií nie sú, ale súčasťou prevádzkových nákladov sú

- a) penále, poplatky z omeškania a peňažné náhrady škôd súvisiace s investičnou výstavbou,
- b) výdavky na prípravu pracovníkov pre budované prevádzky a zariadenia,
- c) výdavky na vybavenie obstarávanej investície zásobami,
- d) výdavky na biologickú rekultiváciu,
- e) výdavky súvisiace s prípravou a zabezpečením výstavby, ktoré vznikli po uvedení obstaranej investície do užívania,
- f) výdavky na opravy a udržiavanie hmotného investičného majetku. (Opravami sa odstraňuje čiastočné fyzické opotrebenie alebo poškodenie za účelom uvedenia do predchádzajúceho alebo prevádzkyschopného stavu. Udržovaním sa spomaľuje fyzické opotrebenie, predchádza jeho následkom a odstraňujú drobné závady),
- g) dane súvisiace s obstaraním hmotného investičného majetku, ktoré zákon o daniach z príjmov neuznáva za výdavky na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov.

ČI.VIII

Nehmotný investičný majetok

(1) Zriaďovacími výdavkami (nákladmi) na účte 011 - Zriaďovacie výdavky sa rozumejú výdavky súvisiace so zriadením (založením) nového podniku (napr. súdne a notárske poplatky a iné úradné výdavky, náklady na pracovné cesty, mzdy, odmeny za sprostredkovanie, nájomné). Zriaďovacími výdavkami (nákladmi) nie sú výdavky súvisiace s obstaraním investičného majetku.

(2) Aktivované náklady na vývoj účtované na účte 012 predstavujú výsledky úspešne vykonaných vývojových prác, ktoré nie sú predmetom priemyselných a iných oceniteľných práv. Na tomto účte sa účtujú v prípade, že sú:

- a) kúpené samostatne, t.j. nie sú súčasťou dodávky investičného majetku a jeho ocenenia,
- b) vytvorené vlastnou činnosťou za účelom obchodovania s nimi, príp. opakovaného predaja (nejde o výsledky na zákazku alebo súčasť dodávky investičného majetku),
- c) vytvorené vlastnou činnosťou pre interné potreby.

(3) Náklady vynaložené na vývoj sa aktivujú pri splnení týchto podmienok:

- a) výrobok alebo proces je jasne definovaný a vynaložené náklady na ich vývoj možno samostatne identifikovať a spoľahlivo merať,
- b) je možné preukázať technickú realizovateľnosť a možnosť predaja výrobku alebo procesu,
- c) podnik má v úmysle výrobok alebo proces vyrábať a predávať alebo interne využívať,
- d) je možné preukázať existenciu trhu pre daný výrobok alebo proces, či preukázať jeho internú využiteľnosť,
- e) existujú dostatočné zdroje alebo je možné preukázať ich dostupnosť na dokončenie projektu, jeho predaj alebo na vnútorné využitie jeho výsledkov.

(4) Náklady na vývoj nemožno aktivovať, ak nie je predpoklad splnenia podmienok uvedených v ods. 3. Ďalšou podmienkou aktivovania nákladov na vývoj je skutočnosť, že aktivované náklady nesmú prevýšiť sumu, ktorá je pravdepodobná, že sa získa späť z budúcich ekonomických prínosov po odpočítaní ďalších nákladov vývoja, predaja a administratívnych nákladov, ktoré sa týkajú priamo marketingu výrobkov, alebo procesov. Za uvedených podmienok sa náklady na vývoj účtujú do nákladov účtovného obdobia, v ktorom vznikli.

(5) Náklady na výskum sa všeobecne neaktivujú, lebo z podstaty výskumu vyplýva, že neexistuje dostatočná istota, aby sa vynaložené náklady v budúcnosti prejavili ako výsledok realizovaných ekonomických prínosov. Náklady na výskum sa vždy účtujú do nákladov účtovného obdobia, v ktorom vznikli.

(6) Software sa účtuje na účte 013 bez ohľadu na to, či je alebo nie je predmetom autorských Práv, a to v prípade že je

- a) kúpený samostatne, t.j. nie je súčasťou dodávky hardware a jeho ocenenia,
- b) vytvorený vlastnou činnosťou za účelom obchodovania s ním, avšak nejde o software na zákazku alebo o súčasť dodávky hardware.

(7) Na účte 014 - Oceniteľné práva sa účtujú výrobnotechnické poznatky (know-how), licencie, predmety priemyselných práv a iné výsledky duševnej tvorivej činnosti, ktoré sú predmetom oceniteľných práv, a to tak nadobúdaných, ako aj poskytovaných.

ČI.IX

Hmotný investičný majetok

(1) Hmotný investičný majetok sa zaúčtuje na príslušný účet hmotného investičného majetku podľa jeho zatriedenia do príslušných tried a odborov jednotného triedenia určeného osobitnými predpismi 5), t.j. na účet

- a) 031 - Pozemky v odboroch 091 až 093,
- b) 021 - Budovy, haly a stavby v triedach 1 a 2,
- c) 022 - Stroje, prístroje a zariadenia v triedach 3, 4 a 5
- d) 023 - Dopravné prostriedky v triede 6,
- e) 024 - Inventár v triede 7,
- f) 025 - Pestovateľské celky trvalých porastov v odbore 094,
- g) 026 - Základné stádo a ťažné zvieratá v odboroch 031 až 041.

(2) Obstaranie ložísk nerastných surovín sa zaúčtuje na účet 031 - Pozemky, pričom ocenenie pozemku je vrátane ceny ložiska nerastných surovín. Obstarávacia cena pozemku sa znižuje postupne nepriamo formou opravnej položky o hodnotu vyťažených surovín. Po vyťažení ložiska a jeho rekultivácii sa suma zaúčtovanej opravnej položky zníži o výdavky na rekultiváciu, maximálne však do výšky zaúčtovanej opravnej položky.

(3) Do obstarávacej ceny pozemku sa zahrnie hodnota kúpeného lesa, ak sa kúpil za účelom jeho pestovania.

(4) Na účte 032 - Umelecké diela a zbierky sa účtujú

- a) výtvarné diela a umelecké predmety v zmysle zákona č. 247/1990 Zb. o dielach literárnych, vedeckých a umeleckých (autorský zákon), ak nie sú súčasťou stavebných objektov alebo finančnými investíciami,
- b) zbierky, napr. súbor predmetov zobrazujúci historický alebo technický vývoj v podnikateľskej činnosti, pokiaľ nie sú finančnými investíciami.

(5) Na účte 026 - Základné stádo a ťažné zvieratá sa účtujú zvieratá základného stáda, plemenné a dostihové kone, ťažné zvieratá využívané na podnikanie a krdeľ hydiny, pokiaľ nejde o hydinu zahrnutú do zásob.

---

5) Vyhláška FŠÚ č. 95/1976 Zb. o jednotnom triedení základných

Prostriedkov v znení neskorších predpisov, Jednotná klasifikácia výrobkov v poľnohospodárstve a lesníctve, FŠU 1976 v znení zmien a doplnkov.

ČI.X

Opravná položka k nadobudnutému majetku

(1) Na účte 097 - Opravná položka k nadobudnutému majetku sa účtuje v prípade prevodu majetku z vlastníctva štátu na právnické alebo fyzické osoby podľa privatizačných zákonov a pri predaji podniku, pokiaľ sa nevykonáva individuálne precenenie jednotlivých zložiek majetku. Opravná položka je rozdiel medzi kúpnu cenou pri predaji alebo cenou dosiahnutou vydražením a hodnotou majetku, ktorou sa ocenil v účtovníctve privatizovaného subjektu alebo predávajúceho. Účet 097 môže mať podľa svojho charakteru aktívny alebo pasívny zostatok. Majetok na príslušných majetkových účtoch sa pritom ocení zostatkovou cenou z účtovníctva privatizovaného subjektu alebo predávajúceho.

(2) Ak sa individuálne precenenie jednotlivých zložiek majetku nevykonáva, zaúčtuje sa opravná položka k majetku na účte 097 - Opravná položka k nadobudnutému majetku. Do opravnej položky sa nezahŕňa cena pozemkov, ktorá sa zaúčtuje na účet 031 - Pozemky v dohodnutej cene; pokiaľ nie je cena pozemkov dohodnutá oddelene, zaúčtujú sa pozemky v ocenení podľa všeobecne záväzného právneho predpisu.

(3) Nadobúdateľ môže majetok dodatočne individuálne preceniť na základe odborného odhadu, a to len do výšky kúpnej ceny, alebo ceny dosiahnutej vydražením a o výsledok precenenia upraviť opravnú položku. Dodatočné precenenie sa môže vykonať najneskoršie do termínu uzavierania účtovných kníh; pokiaľ od nadobudnutia majetku do uzatvorenia účtovných kníh neuplynú tri mesiace, možno vykonať precenenie aj v nasledujúcom účtovnom období. Dodatočné precenenie sa musí týkať všetkého takto obstaraného majetku s výnimkou pohľadávok, prechodných účtov aktív a účtov peňažných prostriedkov.

(4) Opravná položka sa odpisuje do nákladov, príp. výnosov, pravidelne počas 15 rokov od nadobudnutia investičného majetku, a to nepriamo prostredníctvom oprávok, t.j. účtu 098 - Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku. Pri jej úplnom odpísaní sa vypustí z účtovníctva, t.j. zaúčtuje sa v prospech, príp. na ťarchu účtu 097 - Opravná položka k nadobudnutému majetku.

ČI.XI

Účtovanie pri prenájme

(1) Pri účtovaní prenajatého majetku odpisovaného nájomcom podľa § 2 8 ods. 2 zákona o daniach z príjmov sa postupuje takto:

- a) majetok prenechaný na užívanie prenajímateľ prevedie z účtu účtovných skupín 01, 02, 03, 07 a 08 na ťarchu účtu 069 - Ostatné finančné investície. Ak je k majetku účtovaná opravná položka, zruší sa. Ďalej sa majetok zo strany Daľ účtu 069 - Ostatné finančné investície, zaúčtuje na ťarchu účtu 378 - Iné pohľadávky,
- b) majetok prenechaný na užívanie nájomca zaúčtuje na ťarchu účtu účtovných skupín 01, 02 a 03 a v prospech účtu 474 - Záväzky z prenájmu v ocenení majetku u prenajímateľa a uvedenom v zmluve,
- c) majetok vrátený po zániku nájomnej zmluvy nájomca zaúčtuje

v prospech účtu účtových skupín 01, 02 a 03, na ťarchu účtov účtových skupín 07 a 08 a na ťarchu účtu 474 - Závazky z prenájmu,

- d) majetok vrátený po zániku nájomnej zmluvy prenajímateľ zaúčtuje na ťarchu účtov účtových skupín 01, 02 a 03 a v prospech účtov účtových skupín 07 a 08, so súvztažným zápisom v prospech účtu 378 - Iné pohľadávky. Pokiaľ by sa mal vrátený majetok znovu prenajať, zaúčtuje sa na ťarchu účtu 069 - Ostatné finančné investície a v prospech účtu 378 - Iné pohľadávky.

(2) Pri účtovaní nájomného v prípade prenajatého majetku podľa odseku 1 sa postupuje tak, že celková suma za prenájom dohodnutá v zmluve sa rozdelí na dve zložky:

- a) na zložku zodpovedajúcu výške odpisov, prípadne sume na budúce odkúpenie majetku, o ktorej účtuje nájomca na ťarchu účtu 474 - Závazky z prenájmu a prenajímateľ v prospech účtu 378 - Iné pohľadávky,
- b) na zložku nájomného, o ktorej účtuje nájomca na ťarchu účtu 518 - Ostatné služby a prenajímateľ v prospech účtu 665 - Výnosy z finančných investícií.

(3) Usporiadanie prípadných záväzkov a pohľadávok podľa odseku 2 po zániku nájomnej zmluvy, t.j. v prípade zostatku účtov 474 - Závazky z prenájmu a 378 - Iné pohľadávky, sa vykoná v súlade s dohodou v zmluve.

(4) Pri účtovaní technického zhodnotenia odpisovaného nájmomcom podľa § 28 ods. 3 zákona o daniach z príjmov sa pri zániku nájomnej zmluvy postupuje takto:

- a) nájomca zaúčtuje zostatkovú cenu technického zhodnotenia na ťarchu účtu 551 - Odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku,
- b) prenajímateľ zaúčtuje technické zhodnotenie na ťarchu účtu účtovej skupiny 02 - Hmotný investičný majetok a v prospech účtu účtovej skupiny 08 - Oprávky k hmotnému investičnému majetku.

ČI.XII

Analytická evidencia investičného majetku

(1) Analytickú evidenciu vedie

- a) účtovná jednotka podľa jednotlivých zložiek investičného majetku,
- b) účtovná jednotka podľa účelu stanoveného právnymi predpismi alebo vyplývajúceho z požiadaviek vlastného riadenia,
- c) nájomca oddelene za majetok uvedený v článku I ods. 9 písm. b) a c).

(2) Analytická evidencia podľa jednotlivých zložiek nehmotného a hmotného investičného majetku slúži na jeho identifikáciu, najmä obsahuje názov alebo popis majetku, príp. číselné označenie, dátum jeho obstarania a uvedenie do užívania, dátum zaúčtovania na účet účtovej skupiny 01, 02 a 03, ocenenie, údaje o zvolenom postupe účtovného a daňového odpisovania, ročné sadzby účtovných a daňových odpisov, sumy účtovných a daňových odpisov za zdaňovacie obdobie, dátum a spôsob vyradenia. Platitelia DPH, ktorí v zmysle príslušných predpisov neuplatnili nárok na odpočet DPH a majú uvedený majetok ocenený vrátane DPH, sledujú sumu DPH v analytickej evidencii.

(3) Analytická evidencia finančného investičného majetku sa vedie podľa jeho jednotlivých zložiek, pri preddavkoch a pôžičkách podľa jednotlivých dlžníkov. Obsahuje údaje potrebné na identifikáciu finančného investičného majetku, príp. údaje určené osobitnými predpismi.

ÚČTOVÁ TRIEDA 1 - ZÁSoby

ČI.I

Zásoby

(1) Zásobami sú

- a) skladovaný materiál,
- b) nedokončená výroba, polotovary vlastnej výroby, výrobky a zvieratá,
- c) skladovaný tovar.

(2) Do materiálu patria suroviny (základný materiál), pomocné a prevádzkové látky, náhradné dielce, obaly a pod.

- a) Suroviny (základný materiál) sú hmoty, ktoré pri výrobnom procese prechádzajú úplne alebo sčasti do výrobku a tvoria jeho podstatu.
- b) Pomocné látky sú hmoty, ktoré prechádzajú taktiež priamo do výrobku, netvoria však jeho podstatu (napr. lak na výrobky).
- c) Prevádzkovými látkami sú hmoty, ktoré sú potrebné na prevádzku organizácie ako celku (napr. mazadlá, palivo, čistiace prostriedky).
- d) Náhradné dielce sú predmety určené na uvedenie hmotného majetku do pôvodného stavu.
- e) Obaly slúžia na ochranu a dopravu nakúpeného materiálu, tovaru a vlastných výrobkov. Nenávratné obaly sa dodávajú zákazníkovi alebo odovzdávajú vo vnútri účtovnej jednotky spolu s dodaným obsahom.
- f) Drobný hmotný majetok, o ktorom účtovná jednotka rozhodla, že nie je investičným majetkom (pozri tiež účtovú triedu 0 - Investičný majetok, Čl. I ods. 6 a ods. 10 písm. c).

(3) Nedokončená výroba sú produkty, ktoré už prešli jedným alebo niekoľkými výrobnými stupňami a nie sú už materiálom, ale taktiež nie sú ešte hotovým výrobkom. Pod pojem nedokončená výroba sa zahŕňajú tiež nedokončené výkony iných činností, kde nevznikajú hmotné produkty.

(4) Polotovary vlastnej výroby sú oddelene evidované produkty, ktoré ešte neprešli všetkými výrobnými stupňami a musia sa preto dokončiť alebo skompletizovať do finálnych výrobkov v ďalšom výrobnom procese účtovnej jednotky.

(5) Výrobky sú predmety vlastnej výroby určené na realizáciu mimo účtovnej jednotky.

(6) Zvieratá patriace do zásob sú mladé zvieratá, zvieratá vo výkrme, ryby, kožuštinové zvieratá, včelstvá, krdle sliepok, kačíc, moriek a perličiek.

(7) Tovar je všetko, čo organizácia nakupuje za účelom predaja. Tovarom sú aj výrobky vlastnej výroby, ktoré sa aktivovali a odovzdali do vlastných predajní. Tovarom sú tiež pozemky, budovy a stavby, ktoré účtovná jednotka obstaráva za účelom predaj v nezmenenej podobe a sama ich nepoužíva, neprenajíma a nevykonáva na nich technické zhodnotenie.

ČI.II

Účtovanie zásob

(1) Účtovanie obstarania a úbytku zásob sa vykonáva podľa spôsobu A alebo B. Účtovanie zásob podľa spôsobu A môžu použiť všetky účtovné jednotky, pre ktoré platí táto účtová osnova. Účtovanie zásob podľa spôsobu B nemôžu použiť účtovné jednotky, ktorým osobitné predpisy určujú povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom.

(2) Spôsob A

(2.1) Nákupy od iných subjektov a aktivácia materiálu a tovaru

(2.1.1) V priebehu účtovného obdobia sa zložky obstarávacej ceny nakupovaných zásob účtujú na ťarchu účtu 111 - Obstaranie materiálu alebo 131 - Obstaranie tovaru so súvzťažným zápisom na príslušných účtoch zúčtovacích vzťahov, príp. na finančných účtoch. Vnútropodnikové služby, ktoré súvisia s prepravou dodávok zásob, sa aktivujú. Aktivácia materiálu, služieb a tovaru sa účtuje na ťarchu príslušných účtov zásob súvzťažne s príslušným účtom účtovej skupiny 62 - Aktivácia. Prevzatie materiálu a tovaru na sklad vykonáva účtovná jednotka v obstarávacích cenách pri nákupoch a vo vlastných nákladoch pri zásobách vlastnej výroby účtovným zápisom na ťarchu účtu 112 - Materiál na sklade alebo 132 - Tovar na sklade a v predajniach a v prospech účtu 111 - Obstaranie materiálu alebo 131 - Obstaranie tovaru. Spotreba materiálu a predaj tovaru sa účtuje bežne na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 50 - Spotrebované nákupy a pri predaji materiálu na ťarchu účtu 542 - Predaný materiál so súvzťažným zápisom na príslušnom účte zásob.

(2.1.2) Pri uzavieraní účtovných kníh sa inventarizačné rozdiely zaúčtujú na ťarchu účtov účtovej skupiny 50 - Spotrebované nákupy, ak ide o manká do výšky noriem prirodzených úbytkov, na ťarchu účtu 582 - Manká a škody v prípade mánk nad normu prirodzených úbytkov a pri prebytkoch zásob v prospech účtu 688 - Ostatné mimoriadne výnosy, príp. v prospech účtov účtovej skupiny 50 - Spotrebované nákupy.

(2.2) Zásoby vlastnej výroby

(2.2.1) V priebehu účtovného obdobia sa prírastky zásob ocenené vlastnými nákladmi zaúčtujú na ťarchu účtov účtovej skupiny 12 - Zásoby vlastnej výroby so súvzťažným zápisom v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 61 - Zmeny stavu vnútropodnikových zásob. Pri vyskladnení zásob sa účtuje na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 61 - Zmeny stavu vnútropodnikových zásob a v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 12 - Zásoby vlastnej výroby.

(2.2.2) Pri uzavieraní účtovných kníh sa inventarizačné rozdiely zaúčtujú na ťarchu účtov účtovej skupiny 61 - Zmeny stavu vnútropodnikových zásob, ak ide o manká do výšky noriem prirodzených úbytkov, na ťarchu účtu 582 - Manká a škody, v prípade mánk nad normu prirodzených úbytkov a pri prebytkoch zásob v prospech účtov účtovej skupiny 61 - Zmeny stavu vnútropodnikových zásob.

(3) Spôsob B

(3.1) Nákupy od iných subjektov a aktivácia materiálu a tovaru

(3.1.1) V priebehu účtovného obdobia sa zložky obstarávacej ceny nakupovaných zásob účtujú na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 50 - Spotrebované nákupy so súvzťažným zápisom na

príslušných účtoch zúčtovacích vzťahov alebo na finančných účtoch. Vnútropodnikové služby, ktoré súvisia s prepravou dodávok zásob, sa aktivujú. Aktivácia materiálu, služieb a tovaru sa účtuje na ťarchu účtov účtovej skupiny 50 - Spotrebované nákupy súvzťažne s príslušným účtom účtovej skupiny 62 - Aktivácia.

(3.1.2) Pri uzavieraní účtovných kníh sa začiatkové stavy účtov 112 - Materiál na sklade a 132 - Tovar na sklade a v predajniach zúčtujú na ťarchu účtov 501 - Spotreba materiálu a 504 - Predaný tovar. Stav zásob podľa inventarizácie sa zaúčtuje pri materiáli na ťarchu účtu 112 - Materiál na sklade súvzťažne s účtom 501 - Spotreba materiálu a na ťarchu účtu 132 - Tovar na sklade a v predajniach súvzťažne s účtom 504 - Predaný tovar. Manká nad normu prirodzených úbytkov sa zaúčtujú na ťarchu účtu 582 - Manká a škody. Prebytky zásob sa zaúčtujú v prospech účtu 688 - Ostatné mimoriadne výnosy, príp. v prospech účtov účtovej skupiny 50 - Spotrebované nákupy.

(3.2) Zásoby vlastnej výroby

(3.2.1) V priebehu účtovného obdobia sa v účtovej skupine 12 - Zásoby vlastnej výroby nevykonávajú žiadne účtovné zápisy a vynaložené náklady na výrobu sa bežne účtujú na príslušných účtoch účtovej triedy 5 - Náklady.

(3.2.2) Pri uzavieraní účtovných kníh sa začiatkové stavy zásob účtované na príslušných účtoch účtovej skupiny 12 - Zásoby vlastnej výroby účtujú na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 61 - Zmeny stavu vnútropodnikových zásob. Stav zásob podľa inventarizácie sa zaúčtuje na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 12 - Zásoby vlastnej výroby súvzťažne s príslušným účtom účtovej skupiny 61 - Zmeny stavu vnútropodnikových zásob. Manká nad normu prirodzených úbytkov sa zaúčtujú na ťarchu účtu 582 - Manká a škody. Prebytky zásob sa zaúčtujú súvzťažne s príslušným účtom účtovej skupiny 61 - Zmeny stavu vnútropodnikových zásob.

(3.3) Pri uplatnení spôsobu B treba viesť skladovú evidenciu bežne, aby bolo možné zistiť a preukázať stav zásob v priebehu účtovného obdobia a zložky obstarávacej ceny zásob (napr. na skladových kartách, v súboroch dát počítača a pod.).

ČI.III

Spoločné ustanovenia k účtovaniu zásob

(1) Pri uzavieraní účtovných kníh sa pri oboch spôsoboch účtovania zásob účtujú zásoby na ceste na ťarchu účtu 119 - Materiál na ceste alebo 139 - Tovar na ceste. Nevyfakturované dodávky sa účtujú v prospech účtu 389 - Dohadné účty pasívne.

(2) Pri spôsobe A možno nákupy materiálu účtovať priamo na účet 112 - Materiál na sklade, nákupy zvierat na účet 124 - Zvieratá a nákupy tovaru na účet 132 - Tovar na sklade a v predajniach.

(3) O zásobách daných na spracovanie inej účtovnej jednotke, do konsignačných skladov alebo požičaných mimo účtovnej jednotky, musí sa viesť analytická evidencia s uvedením miesta uloženia.

(4) O vyúčtovanú cenu za spracovanie materiálu alebo o vlastné náklady na spracovanie materiálu vykonané vlastnou činnosťou, sa zvyšuje ocenenie zásob na sklade.

(5) O zásobách odovzdaných účtovnej jednotke na spracovanie, vypožičaných, došlých organizácii omylom a o konsignačnom tovare

sa vedie podsúvahová evidencia s uvedením druhu zásob a ich ocenenia.

(6) Renovácia náhradných dielcov a úprava zásob vykonávaná vo vlastnej réžii sa zaúčtuje ako aktivácia a náklady na renováciu a úpravu sú zložkou ocenenia náhradných dielcov a zásob na sklade.

(7) Prevod zásob vlastnej výroby do vlastných predajní sa účtuje prostredníctvom účtu 621 - Aktivácia materiálu a tovaru.

(8) Účtovná jednotka môže určiť vlastným predpisom vždy pre príslušné účtovné obdobie normy prirodzených úbytkov zásob a tiež rozhodne o druhoch materiálov účtovaných priamo do spotreby, t.j. bez zaúčtovania na sklad, vždy však so zreteľom na to, že spotreba materiálu vykázaná v účtovnej závierke musí zodpovedať skutočnej spotrebe materiálu.

ČI.IV

Oceňovanie zásob

(1) Zásoby sa oceňujú v súlade so zákonom, a to

- zásoby nakúpené obstarávacími cenami,
- zásoby vytvorené vlastnou činnosťou vrátane prírastkov zvierat vlastnými nákladmi,
- príchovky zvierat sa oceňujú vlastnými nákladmi, ak tieto nemožno zistiť, reprodukčnými obstarávacími cenami, ktoré si účtovná jednotka určí v súlade s ustanovením zákona sama.

(2) Zásoby rovnakého druhu možno účtovať na sklade v ocenení cenou zistenou váženým aritmetickým priemerom z obstarávacích cien alebo vlastných nákladov, alebo spôsobom, keď prvá cena na ocenenie prírastku zásob sa použije ako prvá cena na ocenenie úbytku zásob. Vážený aritmetický priemer treba počítať najmenej raz za mesiac.

(3) Obstarávaciu cenu zásob možno v analytickej evidencii rozdeliť na cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním na vopred stanovenú cenu obstarania a odchýlku od skutočnej ceny obstarania a náklady súvisiace s obstaraním. Pri vyskladnení zásob sa tieto náklady, príp. odchýlky rozúčtujú spôsobom záväzne určeným účtovnou jednotkou.

(4) Zásoby obstarané bezplatne, nájdené (prebytky zásob), odpad a zvyškové produkty vrátené z výroby alebo inej činnosti, sa ocenia podľa odborného odhadu ich úžitkovej hodnoty.

(5) Obstarávacou cenou sa rozumie cena, za ktorú sú zásoby skutočne obstarané, vrátane nákladov súvisiacich s ich obstaraním (napr. prepravné, provízia, clo, poistné, skonto). Z vnútropodnikových služieb súvisiacich s obstaraním zásob nákupom a so spracovaním zásob, sa do obstarávacej ceny aktivuje len prepravné a vlastné náklady na spracovanie materiálu podľa Čl. III ods. 4.

(6) Vlastnými nákladmi pri zásobách vytvorených vlastnou činnosťou sa rozumejú priame náklady, ktoré sa vynaložili, príp. aj časť nepriamych nákladov, ktorá sa k tejto činnosti vzťahuje. Finančné náklady súvisiace s použitím cudzích zdrojov (napr. úroky), môžu sa zahrnúť do vlastných nákladov len vtedy, ak patria do obdobia ich vytvárania.

(7) Nákladmi podľa odseku (6) sa rozumie buď skutočná výška nákladov, alebo výška podľa operatívnych (plánových) kalkulácií. Náklady podľa operatívnych (plánových) kalkulácií sú náklady

stanovené v konkrétnych technických, technologických, ekonomických a organizačných podmienkach, určených technickou prípravou výroby na uskutočňovanie výkonov.

(8) Vyskladnenie zásob oceňuje účtovná jednotka v cenách, v ktorých sa zásoby oceňujú na sklade (pozri odsek 1 a 2).

ČI.V

Oceňovanie zásob ku dňu inventarizácie a pri uzavieraní účtovných kníh

(1) Pri inventarizácii sa zisťuje tiež úžitková hodnota zásob, ktorá sa porovnáva s ocenením zásob v účtovníctve. Latentné (skryté) prírastky hodnoty sa neúčtujú. Latentné úbytky hodnoty sú predmetom analýzy a pokiaľ nie je zníženie hodnoty definitívne, vytvára sa opravná položka, ktorej tvorbu a použitie upravuje úvodné ustanovenie tohto opatrenia. Pri definitívnom znížení hodnoty sa účtuje na ťarchu účtu 582 - Manká a škody.

(2) Nevyfakturované dodávky sa ocenia podľa uzatvorenej zmluvy, príp. odhadom.

ČI.VI

Všeobecné vymedzenie náplne syntetických účtov

(1) 111 - Obstaranie materiálu

Ide o kalkulačný účet slúžiaci na zistenie obstarávacej ceny materiálu pri spôsobe A účtovania zásob. Dodávky materiálu je dovolené v priebehu účtovného obdobia účtovať priamo na ťarchu účtu 112 - Materiál na sklade. Pri uzavieraní účtovných kníh nevykazuje tento účet zostatok.

(2) 112 - Materiál na sklade

Pri spôsobe A účtovania zásob sa tu účtuje nakúpený a prevzatý materiál ocenený v obstarávacích cenách a materiál vlastnej výroby ocenený vo vlastných nákladoch. Pri spôsobe B účtovania zásob sa tu účtuje len pri uzavieraní účtovných kníh.

(3) 119 - Materiál na ceste

Účtujú sa tu vyúčtovania (faktúry) za dodaný materiál (§ 412 a nasledujúce Obchodného zákonníka), ktorý účtovná jednotka ešte neprevzala.

(4) 121 - Nedokončená výroba

(4.1) Pri spôsobe A účtovania zásob sa tu účtuje stav a pohyb zásob nedokončenej výroby vo vlastných nákladoch, t.j. v priamych nákladoch, príp. vrátane výrobného režie. Odchýlne môžu účtovné jednotky oceňovať nedokončenú výrobu

- vo výrobe s krátkodobým nepretržitým cyklom, v ktorej sa účtujú mzdy až na výrobky alebo polotovary, a to len v položkách priamych materiálových nákladov (priamy materiál, polotovary),
- v hromadnej a veľkosériovej výrobe len priamymi nákladmi (priamy materiál, polotovary, priame mzdy, ostatné priame náklady),
- v malosériovej a kusovej (zákazkovej) výrobe a vo výrobe s dlhodobým cyklom položkami priamych nákladov, výrobného režie (v tejto položke len celkom výnimočne v prípade, že výrobný cyklus presahuje jeden rok).

(4.2) Pri spôsobe B sa tu účtuje pri uzavieraní účtovných kníh.

(5) 122 - polotovary vlastnej výroby

Pri spôsobe A účtovania zásob sa na tomto účte účtuje stav

a pohyb zásob polotovarov vlastnej výroby v ocenení uvedenom pri účte 121 - Nedokončená výroba. Neznamená to však, že musí byť bezpodmienečná nadväznosť štruktúry nákladov nedokončenej výroby a polotovarov. Pri spôsobe B účtovania zásob sa tu účtuje pri uzavieraní účtovných kníh.

(6) 123 - Výrobky

Pri spôsobe A účtovania zásob sa tu účtuje stav a pohyb výrobkov vlastnej výroby v ocenení uvedenom pri účte 121 - Nedokončená výroba. Neznamená to však, že musí byť bezpodmienečná nadväznosť štruktúry nákladov nedokončenej výroby a výrobkov. Pri spôsobe B účtovania zásob sa tu účtuje pri uzavieraní účtovných kníh.

(7) 124 - Zvieratá

(7.1) Pri spôsobe A účtovania zásob sa tu účtuje stav a pohyb zvierat. Nakúpené zvieratá sa oceňujú v obstarávacích cenách, zvieratá vlastného odchovu (chovky) vo vlastných nákladoch alebo reprodukčnými obstarávacími cenami. Prírastky zvierat sa oceňujú vlastnými nákladmi. Pri spôsobe B účtovania zásob sa tu účtuje pri uzavieraní účtovných kníh.

(7.2) Na stratu a brakovanie krdla sliepok určených na znášanie konzumných vajec môže účtovná jednotka vytvárať rezervu v rámci účtu 459 - Ostatné rezervy.

(8) 131 - Obstaranie tovaru

Obsahová náplň tohto účtu je zhodná s obsahovou náplňou účtu 111 - Obstaranie materiálu.

(9) 132 - Tovar na sklade a v predajniach

Pri spôsobe A účtovania zásob sa tu účtuje stav a pohyb nakúpeného a prevzatého tovaru v obstarávacích cenách, pri aktivovanom tovare v ocenení uvedenom pri účte 121 - Nedokončená výroba. Pri spôsobe B účtovania zásob sa tu účtuje pri uzavieraní účtovných kníh.

(10) 139 - Tovar na ceste

Účtujú sa tu vyúčtovania (napr. faktúry) za dodaný tovar (§ 412 a nasledujúce Obchodného zákonníka), ktoré účtovná jednotka ešte neprevzala.

(11) 19 - Opravné položky k zásobám

Tvorba opravných položiek k zásobám sa účtuje na ťarchu účtu 559 - Tvorba opravných položiek alebo 589 - Tvorba opravných položiek súvzťažne k príslušným účtom účtovej skupiny 19 - Opravné položky k zásobám. Zníženie alebo rozpustenie opravných položiek k zásobám sa účtuje na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 19 - Opravné položky k zásobám súvzťažne s účtom 659 - Zúčtovanie opravných položiek alebo 689 - Zúčtovanie opravných položiek.

ČI.VII

Analytická evidencia zásob

(1) Analytická evidencia sa vedie podľa druhov alebo skupín zásob na skladových kartách alebo súboroch dát počítača (v účtovných jednotkách vykonávajúcich maloobchodnú činnosť aspoň podľa hmotne zodpovedných osôb, či podľa miest uloženia).

(2) Ďalšie požiadavky na analytickú evidenciu vyplývajú z ustanovenia Čl. III ods. 3 a z úvodných ustanovení tohto opatrenia.

(3) Analytická evidencia podľa druhov alebo skupín zásob slúži na ich identifikáciu a obsahuje najmä označenie, dátum obstarania, dátum vyskladnenia, ocenenie, údaje o množstve.

ÚČTOVÁ TRIEDA 2 - FINANČNÉ ÚČTY

ČI.I

Úvodné ustanovenia

(1) Účtová trieda 2 obsahuje

- a) hotovosti účtovnej jednotky (peniaze, poukážky na zúčtovanie) a ceniny,
- b) vkladové účty,
- c) krátkodobé bankové úvery,
- d) iné krátkodobé finančné výpomoci,
- e) krátkodobý finančný majetok,
- f) prevody medzi finančnými účtami,
- g) opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku.

(2) Charakteristickou črtou finančného majetku, ktorý sa účtuje v účtovej triede 2 je najmä vysoká likvidnosť, bezprostredná obchodovateľnosť, predpokladaná držba alebo dohodnutá splatnosť do jedného roka vzťahujúca sa ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu.

(3) Finančné účty v cudzích menách sa vedú v účtovníctve v slovenských korunách aj v cudzích menách.

ČI.II

Obsahové vymedzenie účtových skupín

(1) Na účtoch účtovej skupiny 21 sa účtuje stav a pohyb hotovosti na základe pokladničných dokladov. Rozdiely, ktoré vznikli pri inventarizácii pokladničnej hotovosti a cenín sa považujú za schodok, príp. prebytok.

(2) Na účtoch účtových skupín 22 a 23 sa účtuje na základe oznámenia banky o prijatých alebo vykonaných platbách (bankové výpisy). Vklady alebo výbery peňazí v hotovosti, prevody medzi bankovými účtami, možno účtovať prostredníctvom účtu 261 - Peniaze na ceste.

(3) Na účtoch účtovej skupiny 22 sa účtuje stav a pohyb peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v bankách, ide napr. o bežný účet, vkladový účet, devízový účet. Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých účtov otvorených v bankách účtovnej jednotke.

(4) Na účtoch účtovej skupiny 23 sa účtujú krátkodobé bankové úvery poskytnuté najdlhšie na dobu jedného roka, prekleňovacie úvery, pokiaľ sa neriešili v rámci bežného účtu, krátkodobé úvery poskytnuté na základe eskontovaných zmeniek, postúpených hypotečných zástavných listov a pod. Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých účtov bankových úverov otvorených účtovnej jednotke.

(5) Na účty účtovej skupiny 24 sa účtujú krátkodobé finančné výpomoci (záväzky), ktoré poskytli účtovnej jednotke iné osoby ako banky (tretie osoby). Ide napr. o poskytnuté peňažné prostriedky na základe účtovnou jednotkou vystavených krátkodobých dlhopisov, vystavených hypotečných zástavných listov.

(6) Účtová skupina 25 tvorí časť finančného majetku, ktorý má účtovná jednotka prevažne v držaní len do jedného roka.

(7) Účtová skupina 26 sa používa na preklopenie časového

nesúladu medzi vkladmi, výbermi peňazí, šekov a iných hotovostí a prijatím príslušných bankových výpisov účtovnou jednotkou. Obdobne sa tu účtujú účtovné prípady, pri ktorých dochádza k časovému nesúladu pri prevodoch medzi účtami účtovnej jednotky v bankách. Na účtoch účtovej skupiny 26 sa vklady alebo výbery peňazí v hotovosti a šekov účtujú podľa pokladničných dokladov alebo výpisov z bankových účtov.

(8) Na účtoch účtovej skupiny 29 sa účtujú opravné položky na ocenenie krátkodobého finančného majetku vedeného na účtoch účtovej skupiny 25, v prípadoch poklesu (ktorý nie je trvalého charakteru) trhových cien krátkodobého finančného majetku v členení podľa druhov cenných papierov, ktoré tvoria krátkodobý finančný majetok. Ďalej sa tu účtuje zrušenie alebo zníženie opravnej položky, pokiaľ pominú dôvody na ich vytvorenie.

ČI.III

Obsahové vymedzenie náplne syntetických účtov

(1) 211 - pokladnica

(1.1) Na tomto účte sa účtuje stav a pohyb peňazí v hotovosti, šekov prijatých namiesto hotových peňazí, poukážok na zúčtovanie (napr. poukážky na odber tovaru a služieb). Súčasťou pokladničnej hotovosti sú výplaty vo výplatných vreckách, depozitá, pokiaľ sa v deň výplaty neodovzdali príjemcovi.

(1.2) Stav peňazí v pokladnici nemožno nahradiť potvrdenkami alebo úpismi.

(1.3) Peniaze v hotovosti zverené pracovníkom na použitie na vopred stanovené účely a šeky vydané na použitie, sa účtujú ako pohľadávky voči pracovníkom, príp. spoločníkom.

(1.4) V analytickej evidencii sa vedie stav a pohyb valút, šekov, poukážok na zúčtovanie znejúcich na cudziu menu oddelene podľa jednotlivých mien.

(2) 213 - Ceniny

(2.1) Na tomto účte sa účtuje stav a pohyb cenín (poštové známky, kolky, telefónne a ostatné karty, ak majú hodnotu, z ktorej sa bude môcť čerpať po ich vydaní do užívania) pred ich vydaním. Ako ceniny sa účtujú i zakúpené stravné lístky do prevádzkárni verejného stravovania a pod.

(2.2) Ceniny zverené pracovníkom na použitie na vopred stanovené účely sa účtujú ako pohľadávky voči zamestnancom, príp. spoločníkom.

(3) 221 - Bankové účty

(3.1) Na tomto účte sa účtuje stav a pohyb peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v bankách.

(3.2) Bankové účty majú spravidla aktívny zostatok. Pasívny zostatok môže byť ku dňu účtovnej závierky vykázaný na bežnom účte, ak sa to umožňuje v súlade s postupom banky. V súvahe sa potom pasívny zostatok vykazuje ako poskytnutý bankový úver.

(4) 222 - Bankové účty klientov

Na tomto účte účtujú účtovné jednotky, ktoré obchodujú s cennými papiermi podľa osobitných predpisov 1). Stav a pohyb peňažných prostriedkov jednotlivých klientov sa vedie oddelene od peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v bankách.

(4.1) Na ťarchu účtu 222 sa účtujú peňažné prostriedky zložené klientom za účelom nákupu cenných papierov na základe zmluvy (komisionárska zmluva) so súvzťažným zápisom v prospech účtu 326 - Záväzky voči klientom. Ďalej sa na ťarchu účtu 222 - účtuje príjem peňažných prostriedkov predaja cenných papierov so súvzťažným zápisom v prospech účtu 377 - Zúčtovanie obchodov.

(4.2) V prospech účtu 222 sa účtujú úhrady za nakúpené cenné

papiere so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 377. Ďalej sa tu účtujú úhrady provízií organizátorom trhu vrátane čiastky pripadajúcej obchodníkovi s cennými papiermi.

(5) 231 - Krátkodobé bankové úvery

Na tomto účte sa účtujú úvery poskytnuté bankou na čas jeden rok a kratší so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 221 - Bankové účty. Ak uhradí banka platobný doklad, napr. faktúru dodávateľa priamo z bankového úveru, zaúčtuje sa poskytnutý úver vo výške vykonanej úhrady v prospech príslušného bankového úveru so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu záväzku, napr. 321 - Dodávateľa.

(6) 232 - Eskontné úvery

(6.1) Na tomto účte sa účtujú úvery poskytnuté bankou na eskontované zmenky, príp. iné cenné papiere, ktoré do času ich splatnosti prevzala banka na inkaso.

(6.2) Na ťarchu účtu 232 po obdržaní avíza od banky o úhrade zmenky alebo iného cenného papiera dlžníkom, zaúčtuje účtovná jednotka úhradu úveru so súvzťažným zápisom v prospech účtu 313 - Pohľadávky za eskontované cenné papiere. Na ťarchu účtu 232 sa účtuje aj vrátenie neuhradenej zmenky alebo iného cenného papiera bankou a to súvzťažným zápisom v prospech účtu 221 - Bankové účty (splatenie eskontného úveru).

(7) 241 - Emitované krátkodobé dlhopisy

Na tomto účte účtovná jednotka účtuje krátkodobé dlhopisy, ktoré emitovala so splatnosťou do jedného roka.

(8) 249 - Ostatné krátkodobé finančné výpomoci

Na tomto účte sa účtujú prijaté krátkodobé výpomoci (pôžičky), ktoré poskytli účtovnej jednotke ostatné osoby, s výnimkou bánk, na základe zmlúv, príp. účtovnou jednotkou vystavených cenných papierov, s výnimkou krátkodobých dlhopisov (účet 241). Ide napr. o finančné výpomoci účtovnej jednotke poskytnuté na základe ňou vystavených hypotečných zástavných listov, komerčných papierov.

(9) 251 - Majetkové cenné papiere

(9.1) Na tomto účte účtuje účtovná jednotka obstaranie krátkodobých cenných papierov majetkového charakteru, ktoré sú v čase obstarania splatné, príp. určené na predaj, do jedného roka od ich obstarania. Ide napr. o akcie (okrem vlastných akcií), podielové listy investičných spoločností.

(9.2) Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých druhov cenných papierov.

(10) 252 - Vlastné akcie

Na tomto účte sa účtujú vlastné akcie v cene obstarania, ktoré si môže účtovná jednotka v súlade s právnymi predpismi na prechodný čas podržať.

(11) 253 - Dlžné cenné papiere

(11.1) Na tomto účte sa účtuje stav, obstaranie a úbytok cenných papierov úverového charakteru, ktoré má účtovná jednotka v držaní prevažne za účelom obchodovateľnosti s nimi. Nakúpenými dlžnými cennými papiermi sa rozumejú napr. dlhopisy (okrem vlastných), obligácie, vkladové listy, pokladničné poukážky, úrokové a dividendové talóny, zmenky obstarané za účelom obchodovania, t.j. s výnimkou zmienek vyplývajúcich z dodávateľsko-odberateľských vzťahov.

(11.2) Analytická evidencia sa vedie podľa druhov cenných papierov.

(12) 255 - Vlastné dlhopisy

Na tomto účte sa účtujú vlastné dlhopisy, ktoré účtovná jednotka môže mať v držaní v súlade s právnymi predpismi.

(13) 261 - Peniaze na ceste
Na tomto účte možno účtovať aj zmenky na ceste.

-----
1) Zákon Slovenskej národnej rady č. 600/1992 Zb. o cenných
papieroch, v znení neskorších predpisov.

ÚČTOVÁ TRIEDA 3 - ZÚČTOVACIE VZŤAHY

ČI.I

Úvodné ustanovenia

(1) Účtová trieda 3 obsahuje

- a) Pohľadávky z obchodných vzťahov, t.j. dlhodobé a krátkodobé pohľadávky voči odberateľom a poskytnuté preddavky dodávateľom s výnimkou preddavkov na investičný majetok (skupina 31). Rozlíšenie na dlhodobé a krátkodobé pohľadávky, vo vzťahu k dohodnutej lehote splatnosti, sa zabezpečí v analytickej evidencii k jednotlivým účtom.
- b) Krátkodobé záväzky z obchodných vzťahov, t.j. krátkodobé záväzky voči dodávateľom a prijaté krátkodobé preddavky od odberateľov (skupina 32).
- c) Zúčtovanie so zamestnancami zo závislej činnosti, ako aj ostatné tituly zúčtovania vo vzťahu k nim, vrátane zúčtovania sociálneho zabezpečenia. Zúčtovanie s inštitúciami sociálneho zabezpečenia sa chápe tak vo vzťahu k účtovnej jednotke, ako aj vo vzťahu k zamestnancom aj spoločníkom v obchodných spoločnostiach, ktorí sú zároveň v pracovnoprávnom vzťahu k spoločnosti (skupina 33). Účtová skupina 33 nezahŕňa zúčtovanie voči spoločníkom v obchodných spoločnostiach zo závislej činnosti.
- d) Zúčtovanie s finančnými orgánmi z titulu priamych a nepriamych daní, poplatkov a investičných a prevádzkových dotácií (skupina 34).
- e) Zúčtovanie krátkodobých poskytnutých pôžičiek v rámci skupiny podnikov (konsolidovaného celku), pohľadávky za upísané vlastné imanie, krátkodobé pohľadávky voči spoločníkom a pohľadávky zo združenia podľa zmluvy o združení (skupina 35).
- f) Zúčtovanie krátkodobých záväzkov z prijatých pôžičiek v rámci skupiny podnikov (konsolidovaného celku), záväzky voči spoločníkom a záväzky zo združenia podľa zmluvy o združení (skupina 36).
- g) Zúčtovanie odloženej daňovej pohľadávky a odloženého daňového záväzku, pohľadávky z emisie dlhopisov, ako aj zúčtovanie iných pohľadávok a záväzkov, ktoré nie sú zachytené na účtoch v predchádzajúcich účtovných skupinách (skupina 37).
- h) Zúčtovanie na prechodných účtoch aktív a pasív (účty 381 až 389) na zabezpečenie nezávislosti jednotlivých účtovných období.
- i) Zúčtovanie opravnej položky k pohládkam (účet 391), vnútorných vzťahov v rámci danej účtovnej jednotky (účet 395) a vzájomných vzťahov medzi účastníkmi združenia podľa zmluvy o združení (účet 398).

(2) Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých dlžníkov a veriteľov a podľa jednotlivých druhov mien.

ČI.II

Pohľadávky

(1) 311 - Odberatelia

Pohľadávka voči odberateľovi sa zaúčtuje pri splnení dodávky

voči odberateľovi v zmysle príslušných ustanovení zmluvy v oblasti obchodných záväzkových vzťahov. Neúčtujú sa sem zmenkové pohľadávky.

(2) 312 - Zmenky na inkaso

Účtuje sa tu príjem zmieniek cudzích a zmieniek cudzích na vlastný rad od odberateľov a od iných dlžníkov.

(3) 313 - pohľadávky za eskontované cenné papiere

(3.1) Účtujú sa tu pohľadávky za zmenky odovzdané banke na zaplatenie do doby splatnosti zmenky, ako aj iné cenné papiere odovzdané k eskontu banke. Rozdiel medzi výškou zmenkovej pohľadávky odovz danej banke a výškou poskytnutého eskontného úveru sa zaúčtuje na ťarchu účtu 562 - Úroky.

(3.2) V prospech účtu sa účtujú zmenky a iné cenné papiere zinkasované bankou, ako aj zmenky a iné cenné papiere nezaplatené, bankou vrátené.

(4) 314 - Poskytnuté prevádzkové preddavky

Účtujú sa tu poskytnuté preddavky dodávateľom pred splnením zmluvy zo strany dodávateľa.

(5) 315 - Ostatné pohľadávky

Účtujú sa tu ostatné pohľadávky z obchodných vzťahov, napr. reklamácie voči dodávateľom, nárok na záručný paušál pri prevzatí záväzkov za záručné opravy.

ČI.III

Závazky

(1) 321 - Dodávateľia

Závazok voči dodávateľovi sa zaúčtuje pri vzniku záväzku v zmysle príslušných ustanovení zmluvy v oblasti obchodných záväzkových vzťahov. Neúčtujú sa sem zmenkové záväzky.

(2) 322 - Zmenky na úhradu

Účtujú sa tu vlastné zmenky a akceptované cudzie zmenky pri ich použití na uspokojenie záväzku voči dodávateľovi, kde zmenkový záväzok pre účtovnú jednotku je jeden rok a kratší.

(3) 324 - Prijaté preddavky

Účtujú sa tu prijaté krátkodobé preddavky od odberateľov pred splnením záväzkov voči odberateľom.

(4) 325 - Ostatné záväzky

Účtujú sa tu ostatné krátkodobé záväzky z obchodných vzťahov, napr. reklamácie uplatnené odberateľmi, záväzok voči obchodnému partnerovi, ktorý preberá záručné záväzky za predané výkony (z poskytovania záručného paušálu).

(5) 326 - Závazky voči klientom

Na tomto účte účtujú obchodníci s cennými papiermi záväzky z obchodovania s cennými papiermi.

(5.1) V prospech účtu 326 sa účtujú čiastky, ktoré klient zložil na bankový účet klienta na nákup cenných papierov. Ďalej sa tu účtuje predaj cenných papierov so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 377 - Zúčtovanie obchodov.

(5.2) Na ťarchu účtu 326 sa účtuje nákup cenných papierov so súvzťažným zápisom v prospech účtu 377. Ďalej sa tu účtuje provízia obchodníka s cennými papiermi so súvzťažným zápisom v prospech účtu 602 - Tržby z predaja služieb; v prípade provízie burze cenných papierov, RM-Systému, alebo inému organizátorovi trhu s cennými papiermi sa účtuje so súvzťažným zápisom v prospech účtu 327 - Závazky voči trhom.

(6) 327 - Závazky voči trhom

Na tomto účte účtujú obchodníci s cennými papiermi záväzky z provízií voči burze cenných papierov, RM-Systému, príp. inému organizátorovi trhu s cennými papiermi.

(6.1) V prospech účtu sa účtujú záväzky z provízie voči trhom, na ktorých bol realizovaný obchod cenných papierov so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 326 - Závazky voči klientom.

(6.2) Na ťarchu účtu sa účtujú úhrady podľa výpisu z bankového účtu klienta.

(6.3) Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých trhov s cennými papiermi.

ČI.IV

Zúčtovanie so zamestnancami a inštitúciami

(1) 331 - Zamestnanci

(1.1) Účtujú sa tu záväzky z pracovnoprávných vzťahov vrátane sociálneho zabezpečenia voči zamestnancom, príp. iným fyzickým osobám (s výnimkou záväzkov voči spoločníkom zo závislej činnosti) a ich zúčtovanie.

(1.2) Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých zamestnancov (fyzických osôb) na mzdových listoch.

(2) 333 - Ostatné záväzky voči zamestnancom

Účtujú sa tu rôzne záväzky voči zamestnancom, napr. nárok zamestnancov na náhradu cestovných výdavkov.

(3) 335 - Pohľadávky voči zamestnancom

Účtujú sa tu rôzne pohľadávky voči zamestnancom, napr. poskytnuté preddavky na cestovné výdavky, preddavky na vyúčtovanie, uplatnenie náhrady voči zamestnancovi.

(4) 336 - Zúčtovanie s inštitúciami sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia

(4.1) V prospech tohto účtu sa účtujú záväzky zo sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia voči príslušným inštitúciám, ako zo zákonnej výšky, tak aj z dobrovoľného plnenia, a síce so súvzťažnými zápsmi buď na ťarchu účtov 524 - Zákonné sociálne poistenie, 525 - Ostatné sociálne poistenie a 526 - Sociálne náklady individuálneho podnikateľa pri sumách hradených zamestnávateľom, alebo na ťarchu účtu 331 - Zamestnanci a 366 - Závazky voči spoločníkom a členom družstva zo závislej činnosti pri sumách hradených zamestnancom.

(4.2) Na ťarchu sa účtujú nároky na výplaty sociálnych dávok so súvzťažnými zápsmi v prospech účtu 331 - Zamestnanci a 366 - Závazky voči spoločníkom a členom družstva zo závislej činnosti.

ČI.V

Zúčtovanie daní a dotácií

(1) 341 - Daň z príjmov

(1.1) Účtujú sa tu platené preddavky na daň z príjmov v priebehu roka.

(1.2) Pri uzavieraní účtovných kníh sa tu zaúčtuje záväzok účtovnej jednotky zo splatnej dane voči finančnému orgánu za zdaňovacie obdobie podľa daňového priznania, a to so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 591 - Daň z príjmov z bežnej činnosti - splatná alebo na ťarchu účtu 593 - Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti - splatná.

(2) 342 - Ostatné priame dane

Účtuje sa tu daň z príjmov, ktorej odvod finančnému orgánu

zabezpečuje účtovná jednotka ako platiteľ dane za daň vybranú od poplatníka alebo zrazenú poplatníkom dane, napr. zamestnancom.

(3) 343 - Daň z pridanej hodnoty

(3.1) V prospech účtu sa účtuje podľa daňových dokladov daňová povinnosť účtovnej jednotky zo splatnej dane z pridanej hodnoty (ďalej len DPH) za zdaňovacie obdobie voči finančnému orgánu, a to so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 31 1 - Odberatelia, 315 - Ostatné pohľadávky, 335 - Pohľadávky voči zamestnancom, 378 - Iné pohľadávky, príp. na ťarchu účtov v účtovných triedach 0, 1 a 5, ak zdaniteľné plnenie sa uskutočnilo pre vlastnú potrebu účtovnej jednotky alebo pri bezplatnom plnení v prospech iných osôb.

(3.2) Účtuje sa tu i daňový dobropis (zníženie dane) a ťarchopis (zvýšenie dane) pri oprave základu dane, podľa ktorého sa pôvodný záväzok vyúčtoval.

(3.3) Na ťarchu účtu sa účtuje podľa daňových dokladov nárok voči finančnému orgánu na odpočet DPH v zdaňovacom období, v ktorom platiteľ dane daň na vstupe záúčtoval, a to so súvzťažným zápisom v prospech účtov 321 - Dodávatelia, 325 - Ostatné záväzky, 379 - Iné záväzky, 471 - Dlhodobé záväzky voči podnikom v skupine, 474 - Záväzky z prenájmu, 479 - Ostatné dlhodobé záväzky. Na ťarchu tohto účtu sa ďalej účtuje platenie dane finančnému orgánu a preddavky na daň.

(3.4) Ďalej sa tu účtuje nárok na vrátenie dane pri uplatnení nadmerného odpočtu, ako aj vrátenie dane.

(3.5) Účtovanie na tomto účte musí byť usporiadané tak, aby účtovná jednotka na jeho podklade preukázala finančnému orgánu v nadväznosti na daňové priznanie

- daňový záväzok za zdaňovacie obdobie,
- odpočet dane v členení nároku na nadmerný odpočet podľa zdaňovacích období,
- zaplatené preddavky na daň,
- zúčtovanie DPH, ktorým sa vyjadrí celkový výsledný vzťah voči finančnému orgánu za zdaňovacie obdobie, so zreteľom na postup pri nadmernom odpočte, ako aj na postup pri uplatnení nároku na vrátenie dane, ak dôjde k presunu nadmerného odpočtu do ďalších zdaňovacích období.

(3.6) Oprávnený vývozca preukazuje finančnému orgánu vyššie uvedené údaje oddelene pre vývoz tovaru do zahraničia.

(3.7) Pre potreby uplatnenia nároku na odpočet dane z pridanej hodnoty (v prípade dane na vstupe, ktorá musí byť zaplatená inému platiteľovi za prijaté zdaniteľné plnenie) sú účtovné jednotky povinné vytvoriť analytický účet k účtu 343 - Daň z pridanej hodnoty.

(4) 345 - Ostatné dane a poplatky

(4.1) V prospech účtu sa účtuje podľa daňových dokladov daňová povinnosť účtovnej jednotky zo spotrebných daní za zdaňovacie obdobie voči finančnému orgánu, a to so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov 311 - Odberatelia, 315 - Ostatné pohľadávky, 335 - Pohľadávky voči zamestnancom, 378 - Iné pohľadávky, príp. na ťarchu účtov v účtovej triede 1 a 5, ak zdaniteľné plnenie sa uskutočnilo pre vlastnú potrebu účtovnej jednotky alebo pri bezplatnom plnení v prospech iných osôb, ako aj pri vzniku manka a škody na vybraných výrobkoch.

(4.2) Na ťarchu účtu sa účtuje odvod dane alebo preddavkové pevné sumy a vyrovnanie daňovej povinnosti zo spotrebných daní. Ďalej sa na ťarchu účtu účtuje podľa daňových dokladov nárok voči finančnému orgánu na vrátenie dane za zdaňovacie obdobie, a to so súvzťažným zápisom v prospech účtov 321 - Dodávatelia, 325 - Ostatné záväzky, 379 - Iné záväzky, 471 - Dlhodobé záväzky voči podnikom v skupine, 479 - Ostatné dlhodobé záväzky.

(4.3) Účtovanie o spotrebných daniach sa musí usporiadať tak, aby účtovná jednotka na jeho podklade preukázala finančnému orgánu, v nadväznosti na daňové priznanie:

- daňový záväzok za zdaňovacie obdobie,
- nárok na vrátenie dane za zdaňovacie obdobie,
- zúčtovanie spotrebných daní, ktorým sa vyjadrí celkový výsledný vzťah voči finančnému orgánu za zdaňovacie obdobie.

(4.4) Účtujú sa tu aj ďalšie dane vo vzťahu k príslušným daňovým predpisom, napr. cestná daň, daň z nehnuteľností, daň z dedičstva, daň z darovania a daň z prevodu a prechodu nehnuteľností.

(4.5) Poplatky sa účtujú v prospech tohto účtu (príslušného príjemcu poplatkov) so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 538 - Ostatné dane a poplatky.

Platenie poplatkov sa zaúčtuje na ťarchu tohto účtu.

(5) 346 - Dotácie zo štátneho rozpočtu 347 - Ostatné dotácie

(5.1) V prospech týchto účtov sa zaúčtuje príjem dotácií.

(5.2) Na ťarchu týchto účtov sa zaúčtujú

- investičné dotácie so súvzťažným zápisom v prospech účtu 413 - Ostatné kapitálové fondy,
- prevádzkové dotácie so súvzťažným zápisom v prospech účtu 648 - Ostatné prevádzkové výnosy, ak sa dotácia poskytla na úhradu nákladov, a to v časovej a vecnej súvislosti s vyúčtovaním nákladov na príslušný účel, na ktorý sa prevádzkové dotácie poskytli.

ČI.VI

Pohľadávky voči spoločníkom a združeniu

(1) 351 - Pohľadávky voči podnikom v skupine

Účtujú sa tu krátkodobé pôžičky voči podnikom v rámci skupiny, s ktorými tvorí účtovná jednotka konsolidovaný celok.

(2) 353 - Pohľadávky za upísané vlastné imanie

Účtujú sa tu pohľadávky voči upisovateľom, t.j. akcionárom, alebo spoločníkom a členom družstva.

Zostatok účtu predstavuje upísané nesplatené akcie alebo podiely.

(3) 354 - Pohľadávky voči spoločníkom pri úhrade straty

Účtujú sa tu krátkodobé pohľadávky voči spoločníkom vo verejnej obchodnej spoločnosti, ako aj voči komplementárom v komanditnej spoločnosti, príp. voči spoločníkom v spoločnosti s ručením obmedzeným, vo výške predpísanej úhrady straty, a to súvzťažne k účtu 596 - Prevod podielov na hospodárskom výsledku spoločníkom, príp. k účtu 431 - Hospodársky výsledok v schvaľovacom konaní.

(4) 355 - Ostatné pohľadávky voči spoločníkom

Účtujú sa tu krátkodobé pohľadávky z pôžičiek spoločníkom v obchodnej spoločnosti, úrok z omeškania pri oneskorenom splácaní peňažného vkladu spoločníka vo verejnej obchodnej spoločnosti, v komanditnej spoločnosti, alebo v spoločnosti s ručením obmedzeným.

(5) 358 - Pohľadávky voči účastníkom združenia

(5.1) Účtujú sa tu pohľadávky pri združovaní podľa zmluvy o združení v prípadoch, keď z tohto titulu

- nevzniká samostatná právnická osoba,
- nie je určený (poverený) jeden z účastníkov ako správca združenia.

(5.2) Zostatok tohto účtu musia odsúhlasiť účastníci združenia.

ČI.VII

Závazky voči spoločníkom
a združeniu

(1) 361 - Závazky voči podnikom v skupine

Účtujú sa tu krátkodobé záväzky voči podnikom z titulu prijatých pôžičiek v rámci skupiny podnikov, s ktorými tvorí účtovná jednotka konsolidovaný celok.

(2) 364 - Závazky voči spoločníkom pri rozdeľovaní zisku

Účtujú sa tu záväzky voči spoločníkom vrátane akcionárov v obchodných spoločnostiach alebo členom družstiev vo výške ich podielov na zisku spoločnosti alebo družstva, a to so súvzťažným zápisom na účte 596 - Prevod podielov na hospodárskom výsledku spoločníkom, ak ide o spoločníkov vo verejnej obchodnej spoločnosti a komplementárov v komanditnej spoločnosti a účte 431 - Hospodársky výsledok v schvaľovacom konaní, ak ide o spoločníkov v ostatných obchodných spoločnostiach a členov družstiev, ako aj komanditistov v komanditnej spoločnosti.

(3) 365 - Ostatné záväzky voči spoločníkom

Účtujú sa tu napr. krátkodobé záväzky z pôžičiek od spoločníkov obchodnej spoločnosti, záväzky z titulu úrokov zo splatených vkladov spoločníkov vo verejnej obchodnej spoločnosti, v komanditnej spoločnosti a v spoločnosti s ručením obmedzeným.

(4) 366 - Závazky voči spoločníkom a členom družstva zo závislej činnosti

Účtujú sa tu záväzky voči spoločníkom v spoločnosti s ručením obmedzeným a komanditistom komanditných spoločností a členom družstiev zo závislej činnosti, t.j. z pracovnoprávných vzťahov vrátane sociálneho zabezpečenia.

(5) 367 - Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov

Účtujú sa tu záväzky účtovnej jednotky, ako akcionára alebo spoločníka v inej obchodnej spoločnosti, za prevzaté a doteraz nesplatené akcie alebo dočasné listy, alebo vklady.

(6) 368 - Závazky voči účastníkom združenia

(6.1) Účtujú sa tu záväzky pri združovaní podľa zmluvy o združení v prípadoch, kedy z tohto titulu

- nevzniká samostatná právnická osoba,
- nie je určený (poverený) jeden z účastníkov ako správca združenia.

(6.2) Zostatok tohto účtu musia odsúhlasiť účastníci združenia.

ČI.VIII

Iné pohľadávky a záväzky

(1) 371 - Odložená daňová pohľadávka a záväzok

(1.1) Účtuje sa tu odložená daňová pohľadávka alebo záväzok z dane z príjmov.

(1.2) Odložená daňová pohľadávka sa zaúčtuje k 31. 12. daného účtovného obdobia podľa daňovej sadzby platnej v nasledujúcom účtovnom období, so súvzťažným zápisom v prospech účtu 592 - Daň z príjmov z bežnej činnosti - odložená alebo účtu 594 - Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti - odložená.

(1.3) Odložený daňový záväzok sa zaúčtuje k 31. 12. daného účtovného obdobia, podľa daňovej sadzby platnej v nasledujúcom účtovnom období, so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 592 - Daň z príjmov z bežnej činnosti - odložená alebo na ťarchu účtu 594 - Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti - odložená.

(2) 375 - Pohľadávky z emitovaných dlhopisov

(2.1) Účtuje tu emitent dlhopisov.

(2.2) Na ťarchu účtu sa účtuje vydanie

- dlhodobých dlhopisov súvzťažne k účtu 473 - Emitované dlhopisy,
- krátkodobých dlhopisov súvzťažne k účtu 241 - Emitované krátkodobé dlhopisy.

(2.3) V prospech účtu sa účtuje úhrada dlhopisov od majiteľa.

(2.4) Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých emisií.

(3) 377 - Zúčtovanie obchodov

Na tomto účte účtujú obchodníci s cennými papiermi realizované obchody (nákup, predaj) s cennými papiermi.

(3.1) Na ťarchu účtu 377 sa účtuje predaj cenných papierov na základe výpisu z burzy cenných papierov, RM-Systému, príp. iného organizátora trhu. Ďalej sa tu účtuje nákup cenných papierov podľa výpisu z bankového účtu klienta.

(3.2) V prospech účtu 377 sa účtuje nákup cenných papierov podľa výpisu z burzy cenných papierov, RM-Systému, príp. iného organizátora trhu. Ďalej sa tu účtuje predaj cenných papierov podľa výpisu z bankového účtu klienta.

(3.3) Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých trhov s cennými papiermi.

(4) 378 - Iné pohľadávky 379 - Iné záväzky

Účtujú sa tu pohľadávky a krátkodobé záväzky, ktoré nie sú obsiahnuté v predchádzajúcich účtoch pohľadávok a záväzkov v účtovnej triede 3, napr.:

- pohľadávka na náhradu škody alebo manka voči zodpovednej osobe, súvzťažne k účtu 688 - Ostatné mimoriadne výnosy, ak táto pohľadávka nemá charakter dohadnej aktívnej položky,
- záväzok zo zodpovednosti za spôsobenú škodu, súvzťažne k účtu 588 - Ostatné mimoriadne náklady, ak tento záväzok nemá charakter dohadnej pasívnej položky,
- záväzok voči colnému orgánu z titulu ciel, dane z pridanej hodnoty (ďalej len DPH) a záväzok zo spotrebných daní pri dovoze. V analytickej evidencii vedie účtovná jednotka osobitne zúčtovanie ciel a osobitne zúčtovanie DPH a jednotlivých spotrebných daní pri dovoze. V nadväznosti na daňové priznanie k DPH a ku spotrebnej dani musí sa účtovanie v rámci analytickej evidencie k účtu 379 usporiadať tak, aby sa preukázalo platenie DPH a spotrebných daní colnému orgánu a nárok na odpočet DPH a na vrátenie spotrebných daní voči finančnému orgánu.

ČI.IX

Prechodné účty aktív a pasív

(1) Na účtoch účtovej skupiny 38 sa časovo rozlišujú náklady a výnosy v súvislosti s konkrétnym titulom v určitej známej výške (účty 381 - Náklady budúcich období, 382 - Komplexné náklady budúcich období, 383 - Výdavky budúcich období, 384 - Výnosy budúcich období, 385 - Príjmy budúcich období, 386 - Kurzové rozdiely aktívne, 387 - Kurzové rozdiely pasívne), ako aj v dohadnej výške v súvislosti s konkrétnym titulom (účty 388 - Dohadné účty aktívne a 389 - Dohadné účty pasívne), a to medzi dvoma alebo viacerými za sebou idúcimi účtovnými obdobiami. Časovo rozlišovať nemožno pokuty, penále, manka a škody.

(2) 381 - Náklady budúcich období

(2.1) Účtujú sa tu výdavky bežného účtovného obdobia, ktoré sa týkajú nákladov v budúcich obdobiach, a to konkrétnych jednotlivých účtov v účtovej triede 5, napr. náklady na zaradenie väčšieho rozsahu drobného majetku do používania v dôsledku rozšíreného vybavenia, vopred platené nájomné, predplatné.

(2.2) Zúčtovanie nákladov budúcich období na príslušný účet nákladov sa vykoná v účtovnom období, s ktorým časovo rozlíšené

náklady vecne súvisia, najneskoršie však do štyroch rokov od zaúčtovania nákladov na účet 381 s výnimkou nájomného a ďalších prípadov vyplývajúcich zo zmlúv, príp. platných predpisov.

(3) 382 - Komplexné náklady budúcich období

(3.1) Účtujú sa tu náklady budúcich období, ktoré sa sledujú vo vzťahu k danému účelu, napr. náklady na prípravu a zábeh výkonov, náklady na dlhodobú propagáciu, náklady na predzásobenie (na skladovanie).

(3.2) Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období sa vykoná v účtovnom období, s ktorým časovo rozlíšené náklady vecne súvisia, najneskôr však do štyroch rokov od zaúčtovania nákladov na účet 382.

(4) 383 - Výdavky budúcich období

Prostredníctvom tohto účtu sa zaúčtujú náklady, ktoré súvisia s bežným účtovným obdobím, avšak výdavok na ne sa doteraz neuskutočnil. Možno zaúčtovať len sumy, pri ktorých je známe, že sa v budúcich obdobiach vynaložia na príslušný účel a v určitej výške. Účtuje sa tu napr. nájomné platené pozadu, prémie a odmeny platené po uplynutí roka.

(5) 384 - Výnosy budúcich období

(5.1) Účtujú sa tu príjmy v bežnom účtovnom období, ktoré vecne patria do výnosov v budúcich obdobiach, napr. nájomné prijaté vopred, sumy prijatých paušálov vopred na zabezpečenie servisných služieb, prijaté predplatné.

(5.2) Zúčtovanie výnosov budúcich období sa vykoná v období, s ktorým vecne súvisia.

(6) 385 - Príjmy budúcich období

Príjmy budúcich období sú sumy, ktoré účtovná jednotka neprijala (neinkasovala) ku dňu uzavierania účtovných kníh, ktoré časovo a vecne súvisia s výnosmi bežného účtovného obdobia a nie sú zaúčtované priamo na účtoch pohľadávok voči právnickým a fyzickým osobám. Sú to najmä výnosové provízie, vykonané a odobrané doteraz nevyúčtované práce a služby. Na účet 385 sa účtuje so súvzťažnými zápismi v prospech príslušných účtov v účtovej triede 6.

(7) 386 - Kurzové rozdiely aktívne

(7.1) Účtujú sa tu aktívne (stratové) kurzové rozdiely z prepočtu finančných investícií, pohľadávok a záväzkov v cudzej mene vrátane účtov termínovaných vkladov na účte 069 - Ostatné finančné investície, úverových účtov a účtov finančných výpomocí so súvzťažnými zápismi na príslušných účtoch finančných investícií, pohľadávok a záväzkov v cudzej mene. Ako aktívne kurzové rozdiely sa účtujú sumy zníženia pohľadávok a finančných investícií, ako aj sumy zvýšenia zostatkov úverov a zvýšenia ostatných záväzkov, a to v dôsledku prepočtu podľa platného kurzu k 31. 12. daného účtovného obdobia.

(7.2) V januári nasledujúceho účtovného obdobia sa účtovné zápisy vykonané podľa predchádzajúceho odseku zrušia.

(7.3) Na stratové kurzové rozdiely sa súčasne vytvorí rezerva prostredníctvom účtu 454 - Rezerva na kurzové rozdiely.

(8) 387 - Kurzové rozdiely pasívne

(8.1) Účtujú sa tu pasívne (ziskové) kurzové rozdiely z prepočtu finančných investícií, pohľadávok a záväzkov v cudzej mene vrátane účtov termínovaných vkladov na účte 069 - Ostatné finančné investície, úverových účtov a účtov finančných výpomocí so súvzťažnými zápismi na príslušných účtoch finančných investícií, pohľadávok a záväzkov v cudzej mene. Ako pasívne kurzové rozdiely sa účtujú sumy zvýšenia finančných investícií, pohľadávok, ako aj sumy zníženia zostatkov úverov a zníženia ostatných záväzkov, a to v dôsledku prepočtu podľa platného kurzu

k 31. 12. daného účtovného obdobia.

(8.2) V januári nasledujúceho účtovného obdobia sa účtovné zápisy vykonané podľa predchádzajúceho odseku zrušia.

(9) 388 - Dohadné účty aktívne

Účtujú sa tu k 31. 12. daného účtovného obdobia dohadné položky aktívne, ktoré nemožno zaúčtovať ako obvyklé pohľadávky, pričom výnos z týchto položiek patrí do daného účtovného obdobia, príp. je preukázateľnou protipoložkou k zaúčtovaným nákladom. Ide napr. o pohľadávku voči poisťovni v dôsledku poistných udalostí v prípadoch, kedy nebola ešte poskytnutá poistná náhrada a poisťovňa nepotvrdila do dátumu uzavierania účtovných kníh konečnú výšku náhrady. Patria sem aj výnosové úroky, ktoré sa nezahrnuli do bankového vyúčtovania za bežné účtovné obdobie, príp. toto bankové vyúčtovanie bolo chybné, ako aj odhad súm poplatkov za prenájom licencií alebo iných majetkových práv, ak nie je ešte známa výška poplatkov. Vyššie uvedené prípady sa zaúčtujú so súvzťažným zápisom v prospech účtov 688 - Ostatné mimoriadne výnosy, 662 - Úroky, 641 - Tržby z predaja nehmotného a hmotného investičného majetku.

(10) 389 - Dohadné účty pasívne

Účtujú sa tu k 31. 12. daného účtovného obdobia dohadné položky pasívne, ktoré nemožno vyúčtovať ako obvyklý dlh, napr. nevyfakturované dodávky. Účtujú sa sem aj nákladové úroky, ktoré sa nezahrnuli do bankového vyúčtovania za dané účtovné obdobie, príp. toto bankové vyúčtovanie je chybné, a záväzok na úhradu zo zodpovednosti za spôsobenú škodu v prípadoch, kedy nemožno pri uzavieraní účtovných kníh stanoviť konečnú výšku záväzku, a to so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov 562 - Úroky a 588 - Ostatné mimoriadne náklady, príp. na ťarchu účtu nehmotného a hmotného majetku, príp. nákladov v prípade nevyfakturovaných dodávok.

Na tomto účte sa účtujú aj mzdy za nevyčerpanú dovolenku so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 521 - Mzdové náklady a sociálne poistenie súvisiace so mzdami za nevyčerpanú dovolenku so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 524 - Záonné sociálne poistenie.

ČI.X

Opravná položka k zúčtovacím vzťahom a vnútorné zúčtovanie

(1) 391 - Opravná položka k pohládkam

(1.1) Účtuje sa tu tvorba opravnej položky k pohládkam, ako aj ich zníženie, príp. zrušenie.

(1.2) Neúčtujú sa tu aktívne a pasívne kurzové rozdiely z titulu pohládkov v zahraničnej mene, ktoré sa účtujú na účtoch 386 - Kurzové rozdiely aktívne a 387 - Kurzové rozdiely pasívne.

(2) 392 - Oceňovacie rozdiely z postúpených pohládkov

(2.1) Pri postúpení pohládky účtuje postupník v prospech tohto účtu rozdiel medzi jej nominálnou hodnotou a cenou, za ktorú ju kúpil od postupcu.

(2.2) Na ťarchu tohto účtu účtuje postupník pri inkase pohládky od pôvodného dlžníka rozdiel medzi jej nominálnou hodnotou a cenou, za ktorú ju kúpil od postupcu so súvzťažným zápisom v prospech účtov 648 - Ostatné prevádzkové výnosy, resp. 646 - Výnosy z odpísaných pohládkov takto:

- pri inkase nominálnej hodnoty pohládky rozdiel medzi touto hodnotou a cenou, za ktorú ju kúpil od postupcu v prospech účtu 648 - Ostatné prevádzkové výnosy,
- pri inkase vyššej sumy ako je cena, za ktorú kúpil pohládku od postupcu, rozdiel týchto súm v prospech účtu 648 - Ostatné prevádzkové výnosy a rozdiel medzi nominálnou hodnotou pohládky a inkasovanou sumou v prospech účtu 646 - Výnosy

- z odpísaných pohľadávok,
- pri inkase rovnakej sumy ako je cena, za ktorú kúpil pohľadávku od postupcu, rozdiel medzi nominálnou hodnotou pohľadávky a inkasovanou sumou v prospech účtu 646 - Výnosy z odpísaných pohľadávok,
- pri inkase nižšej sumy ako je cena, za ktorú kúpil pohľadávku od postupcu, rozdiel medzi nominálnou hodnotou pohľadávky a sumou, za ktorú ju kúpil od postupcu v prospech účtu 646
- Výnosy z odpísaných pohľadávok.

(2.3) Konečný zostatok účtu 392 - Oceňovacie rozdiely z postúpených pohľadávok sa na konci účtovného obdobia uvedie v účtovnom výkaze Súvaha Úč POD 1-01 (Súvaha v plnom rozsahu) v stĺpci 2 korekcia na riadku 037 v prípade dlhodobých pohľadávok a na riadku 043 v prípade krátkodobých pohľadávok alebo v účtovnom výkaze Súvaha Úč PODS 1-01 (Súvaha v skrátrenom rozsahu) v stĺpci 2 korekcia na riadku 030 v prípade dlhodobých pohľadávok a na riadku 036 v prípade krátkodobých pohľadávok.

(3) 395 - Vnútorne zúčtovanie

Účtujú sa tu vzťahy medzi jednotlivými vnútornými organizačnými útvarmi účtovnej jednotky v závislosti od organizácie účtovníctva účtovnej jednotky.

Tento účet pri uzavieraní účtovných kníh nemá zostatok.

(4) 398 - Spojovací účet pri združení

(4.1) Účtujú sa tu operácie pri združovaní podľa zmluvy o združovaní v prípadoch, kedy z tohto titulu

- nevzniká samostatná právnická osoba,
- jeden z účastníkov tohto združenia je poverený (určený) správou peňazí alebo iných vecí poskytnutých na účely združenia.

(4.2) Správca združenia aj jednotliví účastníci tu účtujú tak o vložených prostriedkoch, ako aj o operáciách združenia. V rámci uzavierania účtovných kníh musí prísť k vzájomnému odsúhlaseniu účtovania na účte 398 - Spojovací účet pri združení medzi správcom združenia a jednotlivými účastníkmi združenia.

(4.3) Účtovanie na tomto účte musí sa usporiadať tak, aby jednotliví účastníci združenia zabezpečili údaje o svojom podiele na majetku, výnosoch a nákladoch združenia.

ÚČTOVÁ TRIEDA 4 - KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLHODOBÉ ZÁVÄZKY

ČI.I

Úvodné ustanovenia

Účtová trieda 4 obsahuje:

- a) základné imanie, kapitálové fondy, fondy zo zisku, prevedené hospodárske výsledky, hospodársky výsledok vo schvalovacom konaní (vlastné imanie),
- b) rezervy,
- c) dlhodobé bankové úvery,
- d) dlhodobé záväzky,
- e) účet individuálneho podnikateľa.

ČI.II

Vlastné imanie

(1) Na účtoch účtovných skupín 41 až 43 sa účtuje vlastné imanie účtovnej jednotky.

(2) Fondy sa členia do účtovných skupín podľa toho, či sa tvoria a dopĺňajú z kapitálových vkladov peňažných aj nepeňažných (kapitálové fondy) alebo zo zisku (fondy zo zisku).

(3) Na účte 411 - Základné imanie sa účtuje základné imanie a jeho zmeny podľa právnej formy účtovnej jednotky.

(4) V oddelenej analytickej evidencii k účtu 411 - Základné imanie sa účtuje:

- pri vzniku obchodnej spoločnosti a družstva základné imanie v súvislosti so zápisom do obchodného registra. Kapitálové obchodné spoločnosti (akciové spoločnosti a spoločnosti s ručením obmedzeným) a družstvá účtujú základné imanie a jeho zmeny vo výške zapísanej do obchodného registra. Ostatné obchodné spoločnosti a iné subjekty zapisované do obchodného registra účtujú základné imanie a jeho zmeny vo výške peňažných alebo nepeňažných vkladov podľa spoločenskej zmluvy všetkých spoločníkov do spoločnosti. Štátne podniky účtujú na tomto účte stav kmeňového imania a jeho zmeny. Ďalej sa analytická evidencia vedie podľa jednotlivých spoločníkov a členov družstva, emisií akcií a počtu akcií podľa druhov,

- zvýšenie základného imania v kapitálových obchodných spoločnostiach a družstvách, ktoré nebolo ešte zapísané do obchodného registra, napr. upisovanie nových akcií. Analytický účet sa vyrovná v okamihu zápisu do obchodného registra zaúčtovaním v rámci analytickej evidencie k účtu 411. Ďalej sa analytická evidencia vedie podľa jednotlivých osôb (spoločníkov, členov družstva), ktoré sa zaviazali vložením vkladu zvýšiť základné imanie,

- zvýšenie základného imania v družstvách o vklady, ku ktorým sa zaviazali členovia družstiev a nie sú určené na zvýšenie zapísaného základného imania do obchodného registra, napr. ďalší členský vklad určený stanovami družstva. Ďalej sa analytická evidencia vedie podľa členov družstva,

- zvýšenie základného imania v kapitálových obchodných spoločnostiach a družstvách, ktoré sa vytvorilo priamo alebo sprostredkované zo zisku tejto účtovnej jednotky.

(5) Na účet 412 - Emisné ážio sa účtuje rozdiel medzi nominálnou a vyššou predajnou cenou akcií, príp. vkladov pri zvyšovaní základného imania upísaním nových akcií, príp. nových vkladov.

(6) Na účet 413 - Ostatné kapitálové fondy sa účtujú ostatné kapitálové vklady peňažné aj nepeňažné, ktoré pri ich vytvorení nezvyšujú základné imanie podniku a nie je pre ne v predchádzajúcich účtoch tejto účtovej skupiny samostatný syntetický účet. V prospech účtu sa účtujú tiež prijaté dary a dotácie (s výnimkou dotácií poskytnutých na úhradu nákladov); taktiež členské podiely v družstvách na družstevnú bytovú výstavbu a štátny príspevok a pod..

(7) Analytická evidencia k účtu 413 sa vedie podľa jednotlivých kapitálových fondov s oddeleným sledovaním darov a dotácií, členských podielov a štátneho príspevku. V oddelenej analytickej evidencii sa taktiež vedie tá časť kapitálových fondov, ktorá je vytvorená prípadným prevodom z fondov vytvorených zo zisku.

(8) Účet 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku môžu byť použité len investičné spoločnosti a investičné fondy, ktoré vznikli podľa osobitného zákona. Na tomto účte sa účtuje zmena hodnoty majetku investičnej spoločnosti alebo investičného fondu v dôsledku zmeny kurzu cenných papierov, ocenenia nehnuteľného a hnutelného majetku. Zmena hodnoty majetku sa počas roka nemusí účtovať v prípadoch, ak sa tieto zmeny samostatne bežne sledujú v operatívnom informačnom systéme účtovnej jednotky. Prírastok, príp. úbytok hodnoty majetku sa účtuje súvzťažne na ťarchu, príp. v prospech samostatného analytického účtu k príslušnému syntetickému účtu majetku, a to minimálne raz ročne pri uzavieraní

úctovných kníh. Pre účely odpisovania hmotného investičného majetku sa na tieto zmeny hodnoty majetku neprihliada. Pri vyradení majetku sa v prospech, príp. na ťarchu tohto samostatného analytického účtu k syntetickému účtu majetku zaúčtuje časť prírastku, príp. úbytku hodnoty majetku, a to súvzťažne s účtom 414 - Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku. Podiel oceňovacieho rozdielu sa rozpúšťa spôsobom záväzne stanoveným úctovnou jednotkou.

(9) Na účte 415 - Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastí účtuje spoločník kapitálovej obchodnej spoločnosti a člen družstva:

- a) zvýšenie alebo zníženie svojho vkladu pri zvyšovaní základného imania obchodnej spoločnosti alebo družstva z majetku prevyšujúceho toto imanie alebo pri znižovaní základného imania,
  - b) kladný alebo záporný rozdiel medzi uznaným ocenením a úctovným ocenením svojho vecného vkladu pri jeho vložení do obchodnej spoločnosti alebo družstva.
- Príslušná časť zostatku tohto účtu sa zaúčtuje do nákladov (účet 568 - Ostatné finančné náklady) alebo výnosov (účet 668 - Ostatné finančné výnosy) pri predaji príslušných cenných papierov alebo pri likvidácii úctovnej jednotky, a to podľa charakteru oceňovacieho rozdielu.

(10) Tvorba a čerpanie fondov tvorených zo zisku (úctová skupina 42) sa riadi podľa právneho charakteru úctovnej jednotky zákonnými predpismi, spoločenskou zmluvou, stanovami, rozhodnutím valného zhromaždenia alebo členskej schôdze, príp. predstavenstva akciovej spoločnosti. V prípade účtu 427 - Ostatné fondy sa vedie analytická evidencia podľa jednotlivých fondov a ďalej podľa jednotlivých druhov čerpania fondov tvorených zo zisku.

(11) Účet 431 - Hospodársky výsledok vo schvaľovacom konaní je určený na rozdelenie úctovného zisku, príp. usporiadanie úctovnej straty podľa pravidiel ustanovených Obchodným zákonníkom, príp. iným predpisom, rozhodnutím orgánov úctovnej jednotky, alebo podľa rozhodnutia individuálneho podnikateľa. Na ťarchu účtu 431 sa účtujú aj tantiemy a dividendy na výplatu podľa príslušných rozhodnutí o rozdelení zisku v prípadoch, ak sa na uvedené tituly netvoria osobitné fondy zo zisku.

(12) 441 - Sociálny fond

Na tomto účte sa účtuje tvorba a použitie sociálneho fondu (ďalej len "fond").

(12.1) Povinný prídelenie fondu podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 152/1994 Z.z. (ďalej len "zákon") sa účtuje v prospech účtu 441 - Sociálny fond a na ťarchu účtu 527 - Záonné sociálne náklady. Prevod peňažných prostriedkov sa vykoná z analytického účtu peňažných prostriedkov bežného účtu na analytický účet peňažných prostriedkov sociálneho fondu v rámci syntetického účtu 221 - Bankové účty.

(12.2) Ďalšie zdroje fondu podľa § 4 ods. 2 zákona sa účtujú v prospech účtu 441 - Sociálny fond a na ťarchu účtu 221 - Bankové účty (analytický účet peňažných prostriedkov sociálneho fondu).

(12.3) Príspevok zamestnávateľa podľa § 4 ods. 3 zákona sa účtuje v prospech účtu 441 - Sociálny fond a na ťarchu účtu 431 - Hospodársky výsledok v schvaľovacom konaní. Prevod peňažných prostriedkov sa vykoná z analytického účtu peňažných prostriedkov bežného účtu na analytický účet peňažných prostriedkov sociálneho fondu v rámci syntetického účtu 221 - Bankové účty.

(12.4) Prevod zostatku fondu kultúrnych a sociálnych potrieb podľa § 8 zákona sa účtuje v prospech účtu 441 - Sociálny fond a na ťarchu účtu 427 - Ostatné fondy (analytický účet fondu kultúrnych a sociálnych potrieb). Prevod peňažných prostriedkov

z analytického účtu peňažných prostriedkov fondu kultúrnych a sociálnych potrieb na analytický účet peňažných prostriedkov sociálneho fondu sa vykoná v rámci syntetického účtu 221 - Bankové účty.

(12.5) Konečný zostatok účtu 441 - Sociálny fond sa na konci účtovného obdobia uvedie v účtovnom výkaze Súvaha Úč POD 1 -01 (Súvaha v plnom rozsahu) v riadku 100 a v účtovnom výkaze Súvaha Úč PODS 1-01 (Súvaha v skrátrenom rozsahu) v riadku 93.

(12.6) V prílohe účtovnej závierky sa uvedie tvorba fondu podľa jednotlivých zdrojov uvedených v § 3, 4 a 8 zákona a jeho použitie na účely uvedené v § 7 zákona.

ČI.III

Rezervy

(1) Na účtoch účtovej skupiny 45 - Rezervy sa účtuje tvorba a použitie rezerv. Všeobecné ustanovenia sú vymedzené v úvodných ustanoveniach tohto opatrenia. Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých rezerv.

(2) Účet 451 - Rezervy zákonné sa tvoria na tituly a vo výške podľa všeobecne platných právnych predpisov, predovšetkým daňových zákonov, príp. osobitných zákonov.

(3) Účet 454 - Rezerva na kurzové straty sa vytvára pri uzavieraní účtovných kníh na kurzové straty, ktoré vyplývajú z prepočtu podľa platného kurzu k 31. decembru bežného roka pri pohľadávkach, záväzkoch, finančných investíciách vrátane úverov, finančných výpomociach a termínovaných vkladoch na účte 069 - Ostatné finančné investície.

(4) Na účte 459 - Ostatné rezervy sa tvoria ďalšie rezervy, pre ktoré nie je náplň v niektorom z predchádzajúcich účtov tejto účtovej skupiny. Ide o rezervy, o ktorých tvorbe a použití rozhoduje účtovná jednotka sama.

(5) Rezervy sa čerpajú v súlade s predpismi účtovnej jednotky alebo podľa všeobecne platných právnych predpisov v prípade zákonných rezerv.

ČI.IV

Úvery a dlhodobé záväzky

(1) Na účtoch účtovej skupiny 46 - Bankové úvery sa účtujú bankové úvery, ktoré majú dlhodobý charakter (dlhší ako jeden rok). Rovnako sa tu účtujú dlhodobé bankové úvery, ktoré sa poskytujú pri eskonte zmeniek. Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých účtov úverov otvorených účtovnej jednotke.

(2) Na účtoch účtovej skupiny 47 - Dlhodobé záväzky sa účtujú záväzky z obchodného i neobchodného styku s dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok. Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých veriteľov.

(3) Na účte 471 - Dlhodobé záväzky voči podnikom v skupine sa účtujú záväzky voči podnikom v skupine. V analytickej evidencii sa oddelene sledujú záväzky z kapitálových operácií a z obchodného styku.

(4) Na účte 473 - Emitované dlhopisy účtuje emitent dlhopisov vydané dlhopisy vo výške emisie súvzťažne s účtom 375 - Pohľadávky z emitovaných dlhopisov.

(5) Účet 474 - Záväzky z prenájmu sa používa pri prenájme

hmotného a nehmotného majetku, ktorý vytvára súbor zahrňujúci súčasne veci hnutelné a nehnuteľné a ktorý sa využíva na základe písomnej zmluvy nájomcom na zabezpečenie príjmov po celé zdaňovacie obdobie ako celok (§ 28 ods. 2 zákona o daniach z príjmov). Výška záväzku voči prenajímateľovi sa účtuje vo výške zostatkovej ceny prenajatého príslušného investičného majetku a umoruje sa v zásade vo výške odpisov zaúčtovaných za príslušný investičný majetok do nákladov s prihliadnutím na platobné podmienky podľa zmluvy.

(6) Na účte 475 - Dlhodobé prijaté preddavky sa účtujú prijaté preddavky od odberateľov pred splnením záväzku voči odberateľovi.

(7) Na účte 478 - Dlhodobé zmenky na úhradu sa účtujú zmenky vlastné a akceptované cudzie zmenky.

(8) Na účte 479 - Ostatné dlhodobé záväzky sa účtujú ostatné dlhodobé dlhy, pre ktoré nie je v predchádzajúcich účtoch účtovej skupiny 47 - Dlhodobé záväzky určený samostatný syntetický účet. Na tento účet sa účtujú taktiež záväzky vyplývajúce z tichého spoločenstva.

ČI.V

Individuálny podnikateľ

(1) Účet 491 - Účet individuálneho podnikateľa slúži na zaúčtovanie všetkých osobných vkladov, vrátane vkladu na začiatku podnikateľskej činnosti, výberov individuálneho podnikateľa a prijatých darov, alebo dotácií (s výnimkou dotácií určených na úhradu nákladov). Pri otváraní účtovných kníh sa na tento účet prevedie zisk, prípadne strata za predchádzajúce účtovné obdobie so súvzťažným zápisom na účet 431 - Hospodársky výsledok vo schvaľovacom konaní.

(2) Účet 491 môže mať pasívny alebo aktívny zostatok.

(3) Oddelene sa sledujú v analytickej evidencii k účtu 491 prijaté dary, dotácie, prevedený zisk alebo strata.

ÚČTOVÁ TRIEDA 5 - NÁKLADY

ČI.I

Úvodné ustanovenie

(1) Účtová trieda 5 obsahuje prvotné a vo vybraných prípadoch aj druhotné náklady. Na jednotlivé účty tejto účtovej triedy sa účtujú účtovné prípady narastajúcim spôsobom od začiatku roka.

(2) Vymenúvanie nákladov pri jednotlivých syntetických účtoch nie je vyčerpávajúce. Na jednotlivé syntetické účty sa môžu účtovať ďalšie náklady, ktoré svojim charakterom zodpovedajú ekonomickej náplni týchto účtov.

(3) Ak vo vyúčtovaniach (faktúrach) za prijaté služby alebo v nákladoch zaúčtovaných podľa iných dokladov budú zahrnuté tiež sumy, ktoré nepatria do nákladov účtovnej jednotky (napr. súkromné telefonické hovory, prepravné, nájomné, elektrický prúd a pod.), možno postupovať takto:

- a) ak sa zistia pred zaúčtovaním príslušných vyúčtovaní (faktúr) nároky, ktoré majú pracovníci, príp. účtovné jednotky uhradiť, sumy takých nárokov sa zaúčtujú priamo na príslušné účty v účtovej triede 3 - Zúčtovacie vzťahy,
- b) ak sa nezistia tieto sumy pred zachytením príslušných

vyúčtovaní (faktúr), zaúčtujú sa sumy na príslušné účty v účtovej triede 5. O dodatočne prijaté náhrady alebo vyúčtované nároky na ne na účtoch v účtovej triede 3 sa znižia zachytené náklady v účtovej triede 5,

- c) v účtovných jednotkách, ktoré poskytujú služby (napr. v cestovných kanceláriách, vo verejnom stravovaní), sa v nákladoch v účtovej triede 5 účtujú celé sumy faktúr alebo iných dokladov a tržby za poskytnuté služby sa zaúčtujú v účtovej triede 6.

(4) Analytickú evidenciu v účtovej triede 5 treba prispôbiť ustanoveniam zákona o daniach z príjmov. Najmä je nevyhnutné na účtoch, na ktorých sa zachytávajú pripočítateľné a odpočítateľné položky na zistenie základu pre výpočet daňovej povinnosti, sledovať tieto položky oddelene; pri položkách, ktoré sa z hľadiska ovplyvnenia daňového základu uznávajú podľa ustanovení zákona o daniach z príjmov len v osobitne stanovených prípadoch (napr. cestovné, dary), treba zabezpečiť v účtovníctve podklady pre analýzu týchto položiek z daňového hľadiska.

(5) Konečné stavy účtov v účtovej triede 5 sa pri uzavieraní účtovných kníh prevádzajú na ťarchu účtu 710 - Účet ziskov a strát.

ČI.II

Obsahové vymedzenie účtových skupín prevádzkových nákladov

(1) Účtová skupina 50 - Spotrebované nákupy

(1.1) Na účtoch tejto účtovej skupiny sa účtuje v závislosti od zvoleného spôsobu účtovania zásob.

(1.2) Pri uplatnení spôsobu A sa postupuje takto:

- v priebehu účtovného obdobia

spotrebované položky materiálu a tovaru sa bežne účtujú na ťarchu účtov 501 - Spotreba materiálu a 504 - Predaný tovar so súvzťažným zápisom v prospech účtov zásob,

- pri uzavieraní účtovných kníh

prípadné rozdiely medzi fyzickým stavom zásob zistených pri inventarizácii a účtovným stavom na príslušných účtoch zásob sa zaúčtujú podľa svojho charakteru v súlade s ustanovením postupov účtovania v účtovej triede 1 - Zásoby, Čl. II ods. 2.1.2.

(1.3) Pri uplatnení spôsobu B sa postupuje takto:

- v priebehu účtovného obdobia

náklady, ktoré tvoria obstarávaciu cenu jednotlivých položiek nákupu, sa účtujú na ťarchu účtov 501 - Spotreba materiálu a 504 - Predaný tovar,

- pri uzavieraní účtovných kníh

počiatočné zostatky účtov 112 - Materiál na sklade a 132 - Tovar na sklade a v predajniach sa zaúčtujú súvzťažným zápisom na ťarchu účtov 501 - Spotreba materiálu a 504 - Predaný tovar. Konečné stavy zásob materiálu a tovaru overené inventarizáciou sa zaúčtujú na ťarchu účtov 112 - Materiál na sklade a 132 - Tovar na sklade a v predajniach v prospech účtov 501 - Spotreba materiálu a 504 - Predaný tovar. Pri inventarizačných rozdieloch sa postupuje v súlade s ustanovením postupov účtovania v účtovej triede 1 - Zásoby, Čl. II odsek 3.1.2.

(1.4) Na účtoch 502 - Spotreba energie a 503 - Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok sa účtujú neskladovateľné nákupy.

(1.5) Vedenie účtu 504 - Predaný tovar je povinné v účtovnej jednotke vykonávajúcej obchodnú činnosť, aj keď by išlo o účtovnú jednotku spĺňajúcu podmienky pre vedenie skupinového syntetického účtu 500 - Spotrebované nákupy.

(2) Účtová skupina 51 - Služby

Na účtoch tejto účtovej skupiny sa účtujú prvotné náklady za externé služby, t.j. výkony od iných účtovných jednotiek. Výnimku tvorí účet 513 - Náklady na reprezentáciu, kde sa účelovo zhromažďujú náklady týkajúce sa reprezentácie a kde sa účtujú aj vlastné výkony, ktoré sa použijú na účely reprezentácie. Na účte 518 - Ostatné služby sa účtuje drobný nehmotný investičný majetok, o ktorom účtovná jednotka rozhodla, že nie je investičným majetkom.

(3) Účtová skupina 52 - Osobné náklady

Na účtoch 521 - Mzdové náklady, 522 - Príjmy spoločníkov a členov družstva zo závislej činnosti, 523 - Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva sa účtujú všetky požitky zamestnancov vrátane príjmov spoločníkov a členov družstva zo závislej činnosti. Na týchto účtoch sa účtujú mzdy zásadne v hrubých sumách. Do hrubej mzdy sa musí zahrnúť aj naturálna mzda, ak je súčasťou mzdy. Nepeňažné plnenie miezd (naturálna mzda) sa účtuje v cenách obvyklých, ktoré uznáva zákon o daniach z príjmov.

(4) Účtová skupina 53 - Dane a poplatky

(4.1) V tejto účtovej skupine sa zachycujú dane, odvody a obdobné platby charakteru nákladov v prípadoch, keď je účtovná jednotka poplatníkom s výnimkou dane z príjmov, ktorá sa účtuje na ťarchu účtov účtovej skupiny 59 - Dane z príjmov a prevodové účty.

(4.2) Na účte 538 - Ostatné dane a poplatky sa účtujú aj domerania týchto daní za minulé roky vrátane dane z pridanej hodnoty za minulé roky v prípadoch, kedy o túto daň už nemožno zvýšiť hodnotu hmotného a nehmotného investičného majetku, zásob, pohľadávok a pod. Ďalej sa tu účtujú dorubky spotrebnej dane vzťahujúce sa k vlastnej spotrebe vybraných výrobkov v súlade so zákonom o spotrebných daniach.

(5) Účtová skupina 54 - Iné prevádzkové náklady

(5.1) Na ťarchu účtu 541 - Zostatková cena predaného nehmotného a hmotného investičného majetku sa účtuje rozdiel medzi cenou predávaných predmetov, vedenou na účtoch účtových skupín 01 - Nehmotný investičný majetok, 02 - Hmotný investičný majetok - odpisovaný a vytvorenými oprávkami. Ďalej sa na ťarchu tohto účtu účtuje v súvislosti s predajom neodpisovaného hmotného investičného majetku jeho cena evidovaná na účtoch účtovej skupiny 03 - Hmotný investičný majetok - neodpisovaný.

(5.2) Na ťarchu účtu 542 - Predaný materiál sa účtuje v súvislosti s predajom úbytok materiálu v ocenení obstarávacou cenou.

(5.3) Na ťarchu účtu 543 - Dary sa účtuje bezodplatné odovzdanie majetku, ku ktorému nie je podnik povinný. Patrí sem napr. zostatková cena darovaného nehmotného a hmotného investičného majetku vrátane daňovej povinnosti z titulu dane z pridanej hodnoty vzťahujúcej sa na bezodplatné plnenie.

(5.4) Na ťarchu účtov 544 - Zmluvné pokuty a penále a 545 - Ostatné pokuty a penále sa účtujú uznané sankčné položky na základe príslušných zmlúv, dokladov a pod., bez ohľadu na to, či došlo k platbe alebo nie.

(5.5) Na ťarchu účtu 546 - Odpis pohľadávky sa účtujú prípady odpisu pohľadávky pri trvalom upustení od jej vymáhania. Trvale možno upustiť od vymáhania pohľadávky ak:

- a) dlžník zomrel a pohľadávka nemohla byť uspokojená ani vymáhaním od dedičov dlžníka,
- b) podľa oznámenia príslušného orgánu (polícia, súdy a pod.) je pobyt dlžníka neznámy,
- c) zo všetkých okolností prípadu je zrejmé, že by náklady na vymáhanie pohľadávky presiahli jej výťažok.

Na tomto účte sa účtujú aj postúpené pohľadávky z prevádzkovej činnosti. Odpis pohľadávok podľa zákona o konkurze a vyrovnaní

sa na účte 546 neúčtuje.

(5.6) Na ťarchu účtu 548 - Ostatné prevádzkové náklady sa účtujú ostatné položky neúčtované na predchádzajúcich účtoch, ktoré sa týkajú prevádzkovej oblasti, napr. príspevky právnickým osobám, pokiaľ táto povinnosť vyplýva zo zákona. Na samostatnom analytickom účte k tomuto účtu sa účtujú rozdiely vyplývajúce zo zníženia regulovaných cien (zákon č. 18/1996 Z.z. o cenách).

(6) Účtová skupina 55 - Odpisy, rezervy a opravné položky prevádzkových nákladov

(6.1) V tejto účtovej skupine sa zachycujú položky týkajúce sa prevádzkovej (bežnej) činnosti, t.j. bez finančných a mimoriadnych nákladov a k nim sa vzťahujúcich opravných položiek (účtová skupina 56 až 58).

(6.2) Spôsob odpisovania investičného majetku je stanovený pri účtovej triede 0 - Investičný majetok. Na účte 551 - Odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku sa účtujú odpisy podľa odpisového plánu, zatiaľ čo zostatková cena predaného nehmotného a hmotného investičného majetku sa účtuje na ťarchu účtu 541 - Zostatková cena predaného nehmotného a hmotného investičného majetku. Na účet 551 - Odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku patrí ďalej zostatková cena nehmotného a hmotného investičného majetku pri jeho fyzickej likvidácii v dôsledku opotrebenia. Zostatková cena nehmotného a hmotného investičného majetku v dôsledku mánk a škôd sa účtuje priamo na ťarchu účtu 582 - Manká a škody.

(6.3) Okrem odpisov nehmotného a hmotného investičného majetku sa v tejto účtovej skupine ďalej účtuje tvorba zákonných rezerv (účet 552 - Tvorba zákonných rezerv), tvorba ostatných rezerv (účet 554 - Tvorba ostatných rezerv) so súvzťažným zápisom v prospech účtu 451 - Rezervy zákonné a zostávajúcich účtov účtovej skupiny 45 - Rezervy.

(6.4) Na ťarchu účtu 555 - Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období sa zachycujú položky prevádzkového charakteru so súvzťažným zápisom v prospech účtu 382 - Komplexné náklady budúcich období.

(6.5) Na ťarchu účtu 557 - Zúčtovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku sa účtujú sumy, vyjadrujúce postupné umorovanie opravnej položky k nadobudnutému majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 098 - Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku.

(6.6) Súvzťažnými účtami k účtu 559 - Tvorba opravných položiek sú účty účtových skupín 09 - Opravné položky k investičnému majetku (s výnimkou účtov 095 - Opravná položka k poskytnutým preddavkom, 096 - Opravná položka k finančným investíciám, 097 - Opravná položka k nadobudnutému majetku a 098 - Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku), 19 - Opravné položky k zásobám a účet 391 - Opravná položka k pohľadávkam.

ČI.III

Obsahové vymedzenie účtových skupín finančných nákladov

(1) Účtová skupina 56 - Finančné náklady

(1.1) Na účet 561 - Predané cenné papiere a vklady sa zaúčtuje úbytok cenných papierov súvzťažne so zápismi na účtoch 061 - Podielové cenné papiere a vklady v podnikoch s rozhodujúcim vplyvom, 062 - Podielové cenné papiere a vklady v podnikoch s podstatným vplyvom, 063 - Ostatné investičné cenné papiere a vklady, 069 - Ostatné finančné investície, 251 - Majetkové cenné papiere, 252 - Vlastné akcie, 253 - Dlžné cenné papiere a 255 - Vlastné dlhopisy.

(1.2) Na účte 562 - Úroky sa účtuje platobná povinnosť

z titulu úrokov voči bankám, dodávateľom, v prípade pôžičiek, finančných operácií (napr. eskontácia cenných papierov). Nepatria sem kapitalizované úroky, t.j. úroky, ktoré sa zahŕňajú priamo do obstarávacej ceny nehmotného a hmotného investičného majetku. Kapitalizácia úrokov sa začne od začiatku vynakladania výdavkov na obstaranie nehmotného a hmotného investičného majetku, alebo od začatia jeho obstarávania, alebo od začatia úrokovania podľa toho, ktorá okolnosť nastane skôr. Kapitalizácia úrokov končí uvedením nehmotného a hmotného investičného majetku do používania.

(1.3) Na ťarchu účtu 563 - Kurzové straty sa účtujú kurzové rozdiely vznikajúce na účtoch pohľadávok a záväzkov, pokiaľ nejde o kurzové rozdiely vznikajúce v priebehu obstarania nehmotných alebo hmotných investícií, pri inkase alebo úhrade a na finančných účtoch (účtoch účtových skupín 21, 22, 25 a 26) pri uzavieraní účtovných kníh.

(1.4) Na ťarchu účtu 568 - Ostatné finančné náklady sa účtujú náklady peňažného styku, t.j. bankové výdavky, poisťné, náklady súvisiace so získaním bankových záruk a obdobné bankové výdavky, ako aj depozitné poplatky s výnimkou prípadov, keď sa tieto položky stávajú súčasťou obstarávacej ceny majetku.

(2) Účtová skupina 57 - Rezervy a opravné položky finančných nákladov

(2.1) Na ťarchu účtu 574 - Tvorba rezerv sa účtuje tvorba rezerv, ktoré sa týkajú finančných nákladov (napr. rezerva na kurzové straty), so súvzťažným zápisom v prospech účtu 454 - Rezerva na kurzové straty alebo 459 - Ostatné rezervy.

(2.2) Na ťarchu účtu 579 - Tvorba opravných položiek sa účtuje súvzťažne v prospech účtov 095 - Opravná položka k poskytnutým preddavkom, 096 - Opravná položka k finančným investíciám a účtov účtovej skupiny 29 - Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku.

ČI.IV

Obsahové vymedzenie účtovej skupiny pre mimoriadne náklady

(1) Účtová skupina 58 - Mimoriadne náklady

(1.1) Na účtoch tejto účtovej skupiny sa zachycujú operácie neobvyklého charakteru vzhľadom k bežnej činnosti podniku, ako aj prípady mimoriadnych udalostí náhodne sa vyskytujúcich.

(1.2) Na ťarchu účtu 581 - Náklady na zmenu metódy sa účtujú zmeny v spôsobe ocenenia majetku (v súlade s ustanovením § 8 ods. 3 zákona) so súvzťažným zápisom v prospech príslušného majetkového účtu, príp. príslušného účtu v účtovej skupine 07 - Oprávky k nehmotnému investičnému majetku a 08 - Oprávky k hmotnému investičnému majetku.

(1.3) Na ťarchu účtu 582 - Manká a škody sa účtujú manká a škody na majetku s výnimkou schodku pokladničnej hotovosti a cenín, ktoré sa zaúčtujú vždy ako pohľadávka voči hmotne zodpovednej osobe, a ďalej sumy chýbajúcich cenných papierov, kedy treba uviesť tieto položky v oddelenej analytickej evidencii k príslušnému účtu v účtových skupinách 06 a 25 Cenné papiere v umorovacom konaní a začať umorovacie konanie. Nároky na náhrady mánek sa účtujú v prospech účtu 688 - Ostatné mimoriadne výnosy. Taktiež nároky na náhradu škody sa účtujú v prospech účtu 688 - Ostatné mimoriadne výnosy. V prípade rozhodnutia o zrušení pripravovanej alebo rozostavanej investície (zmarené investície) sa výdavky vzťahujúce sa na tento účtovný prípad a zachytené na účte 042 - Obstaranie hmotných investícií jednorázovo odpíšu na ťarchu účtu 582 - Manká a škody, a to v okamihu rozhodnutia o zrušení investície. Ak sú stanovené normy prirodzených úbytkov zásob, tieto úbytky sa neúčtujú na účte 582. Úbytky zásob v rámci stanovených noriem prirodzených úbytkov sa účtujú podľa charakteru zásob na ťarchu účtov 501 - Spotreba materiálu, 504 - Predaný

tovar alebo na ťarchu príslušného účtu v účtovej skupine 61 - Zmeny stavu vnútropodnikových zásob.

(1.4) Na ťarchu účtu 584 - Tvorba rezerv sa účtujú položky rezerv na náklady charakteru mimoriadnych nákladov so súvzťažným zápisom v prospech niektorého z účtov rezerv v účtovej skupine 45.

(1.5) Na ťarchu účtu 588 - Ostatné mimoriadne náklady sa účtujú napr. stratové pohľadávky, na úhradu ktorých nestačí likvidná podstata dlžníkov podľa zákona o konkurze a vyrovnaní, ako aj oprava nákladov minulých účtovných období, pokiaľ ide o významné položky. Ďalej sa tu účtujú náklady z titulu postúpenia, príp. ukončenia hospodárskej činnosti, alebo zložky hospodárskej činnosti účtovnej jednotky so súvzťažným zápisom v prospech účtu 597 - Prevod prevádzkových nákladov, príp. účtu 598 - Prevod finančných nákladov.

(1.6) Na ťarchu účtu 5 89 - Tvorba opravných položiek sa účtuje súvzťažne v prospech príslušných opravných účtov účtovných skupín 09 - Opravné položky k investičnému majetku (s výnimkou účtu 097 - Opravná položka k nadobudnutému majetku a 098 - Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku), 19 - Opravné položky k zásobám a účtu 391 - Opravná položka k pohľadávkam, ak majú vzťah k mimoriadnym nákladom.

ČI.V

Obsahové vymedzenie účtovej skupiny pre dane z príjmov a prevodové účty

(1) Účtová skupina 59 - Dane z príjmov a prevodové účty

(1.1) Výška splatných daní pri uzávierke účtovného obdobia sa zachycuje na ťarchu účtu 591 - Daň z príjmov z bežnej činnosti - splatná, pre časť týkajúcu sa hospodárskeho výsledku z bežnej činnosti, 593 - Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti - splatná, pre časť týkajúcu sa mimoriadneho hospodárskeho výsledku, so súvzťažným zápisom v prospech účtu 341 - Daň z príjmov.

(1.2) Výška odložených daní vypočítaná podľa daňových zákonov z dočasných rozdielov medzi daňovým základom a účtovným ziskom pred zdanením (pozri úvodné ustanovenie Čl. X) pri uzávierke účtovných kníh sa zachycuje podľa svojho charakteru na účte 592 - Daň z príjmov z bežnej činnosti - odložená, pre časť týkajúcu sa hospodárskeho výsledku z bežnej činnosti, a na účte 594 - Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti - odložená, pre časť týkajúcu sa mimoriadneho hospodárskeho výsledku, so súvzťažným zápisom na ťarchu, príp. v prospech účtu 371 - Odložená daňová pohľadávka a záväzok.

(1.3) Na ťarchu účtu 595 - Dodatočné odvody dane z príjmov sa účtujú dorubky dane za minulé roky a v prospech tohto účtu vratky dane za minulé roky.

(1.4) Na účte 596 - Prevod podielov na hospodárskom výsledku spoločníkom sa účtuje nárok na podiel zo zisku alebo povinnosť úhrady straty voči spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti alebo komplementárom komanditnej spoločnosti (súvzťažný zápis je na účte 364, príp. 354).

(1.5) V prospech účtu 597 - Prevod prevádzkových nákladov sa účtujú napr. náklady súvisiace s postúpením alebo ukončením hospodárskej činnosti, alebo zložky hospodárskej činnosti účtovnej jednotky so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 588 - Ostatné mimoriadne náklady alebo na ťarchu účtov účtovej skupiny 56 - Finančné náklady, ak ide o náklady finančného charakteru.

(1.6) V prospech účtu 598 - Prevod finančných nákladov sa účtuje prevod na ťarchu prevádzkových nákladov (napr. účet 548 - Ostatné prevádzkové náklady), príp. na ťarchu niektorého z účtov účtovej skupiny 58 - Mimoriadne náklady, v záujme objektívneho vykázania prevádzkového, finančného a mimoriadneho hospodárskeho výsledku.

ČI.I

Úvodné ustanovenia

(1) Účtová trieda 6 obsahuje výnosy narastajúcim spôsobom od začiatku roka. Prvotné výnosy sa v tejto účtovej triede zachycujú časovo rozlíšené. Daň z pridanej hodnoty vyznačená na vystavenom daňovom doklade (napr. faktúra) nie je súčasťou tržieb, ale účtuje sa priamo v prospech účtu 343 - Daň z pridanej hodnoty.

(2) Zľavy a zrážky sú u dodávateľa súčasťou tržieb, môžu sa však pre ne zriadiť samostatné analytické účty. Za zľavy a zrážky sa považujú všetky položky bez zreteľa na to, či zákazník mal vopred na zľavu nárok, alebo či ide o zľavu dodatočne uznanú, napr. pre zlú akosť.

(3) Konečné stavy účtov v účtovej triede 6 sa pri uzavieraní účtovných kníh prevádzajú v prospech účtu 710 - Účet ziskov a strát.

ČI.II

Obsahové vymedzenie účtových skupín prevádzkových výnosov

(1) Účtová skupina 60 - Tržby za vlastné výkony a tovar

V prospech účtov tejto účtovej skupiny sa účtujú na základe príslušných dokladov (napr. faktúr) tržby so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov účtovej skupiny 31 - Pohľadávky, príp. účtu 211 - Pokladnica.

(2) Účtová skupina 61 - Zmeny stavu vnútropodnikových zásob

(2.1) Na účtoch tejto účtovej skupiny sa účtujú v závislosti od zvoleného spôsobu účtovania zásob prírastky a úbytky zásob vlastnej výroby, príp. zmena stavu zásob vyplývajúca z inventarizácie ako rozdiel medzi výškou stavu zásob nedokončenej výroby, polotovarov, výrobkov a zvíerat na konci a na začiatku účtovného obdobia, príp. mesiaca, štvrťroka alebo polroka. Súvzťažnými účtami sú príslušné účty účtovej triedy 1. Ak je hodnota zásob na konci príslušného obdobia vyššia ako na začiatku obdobia, zaúčtuje sa rozdiel v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 61, v opačnom prípade sa rozdiel zaúčtuje na ťarchu príslušných účtov tejto účtovej skupiny.

(2.2) V prípade použitia vlastných výrobkov na reprezentáciu, účtuje sa na ťarchu účtu 513 - Náklady na reprezentáciu a v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 61.

(3) Účtová skupina 62 - Aktivácia

(3.1) V prospech účtu 621 - Aktivácia materiálu a tovaru sa účtuje hodnota vyrobeného materiálu a tovaru vo vlastnej réžii so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov zásob, príp. účtu 501 - Spotreba materiálu alebo účtu 504 - Predaný tovar v závislosti od zvoleného spôsobu účtovania zásob.

(3.2) V prospech účtu 622 - Aktivácia vnútropodnikových služieb sa účtuje napr. vnútropodniková preprava so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov 111 - Obstaranie materiálu, 131 - Obstaranie tovaru, 041 - Obstaranie nehmotných investícií, 042 - Obstaranie hmotných investícií, 501 - Spotreba materiálu, 504 - Predaný tovar, príp. na ťarchu účtu 513 - Náklady na reprezentáciu, ak sa použijú vnútropodnikové služby na reprezentáciu.

(3.3) V prospech účtov 623 - Aktivácia nehmotného investičného majetku a 624 - Aktivácia hmotného investičného majetku sa účtuje aktivácia hmotného a nehmotného investičného majetku vyrobeného vo vlastnej réžii so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov 041

- Obstaranie nehmotných investícií a 042 - Obstaranie hmotných investícií.

(4) Účtová skupina 64 - Iné prevádzkové výnosy

(4.1) V prospech účtov 641 - Tržby z predaja nehmotného a hmotného investičného majetku a 642 - Tržby z predaja materiálu sa účtujú tržby, ako aj odhad súm poplatkov za prenajímanie licencií alebo iných majetkových práv, ak nie je ešte známa výška poplatkov, so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov 311 - Odberatelia, 315 - Ostatné pohľadávky, príp. 388 - Dohadné účty aktívne.

(4.2) V prospech účtov 644 - Zmluvné pokuty a penále a 645 - Ostatné pokuty a penále sa účtuje suma sankcií na základe príslušných zmlúv, dokladov a pod., bez ohľadu na to, či pokuty a penále boli zaplatené alebo neboli.

(4.3) V prospech účtu 646 - Výnosy z odpísaných pohľadávok sa účtujú úhrady pohľadávok, ktoré sa v minulosti odpísali na ťarchu nákladov a od tohto okamihu sa v účtovníctve neevidovali. Na tomto účte sa účtujú aj výnosy z postúpenia pohľadávok z prevádzkovej činnosti.

(4.4) V prospech účtu 648 - Ostatné prevádzkové výnosy sa účtujú výnosy neuvedené na predchádzajúcich účtoch, ktoré majú vzťah k prevádzkovej oblasti.

(5) Účtová skupina 65 - Zúčtovanie rezerv a opravných položiek prevádzkových výnosov

(5.1) V prospech účtu 652 - Zúčtovanie zákonných rezerv sa účtuje rozpustenie zákonných rezerv so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 451 - Rezervy zákonné.

(5.2) V prospech účtu 654 - Zúčtovanie ostatných rezerv sa účtuje rozpustenie ostatných rezerv, ktoré sa týkajú prevádzkovej oblasti so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov účtovej skupiny 45 - Rezervy (s výnimkou účtu 451 - Rezervy zákonné).

(5.3) V prospech účtu 655 - Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období sa účtujú položky prevádzkového charakteru so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 382 - Komplexné náklady budúcich období.

(5.4) V prospech účtu 657 - Zúčtovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku sa účtujú sumy vyjadrujúce postupné umorovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 098 - Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku.

(5.5) V prospech účtu 659 - Zúčtovanie opravných položiek sa účtuje čiastočné alebo plné rozpustenie opravných položiek, keď pominuli dôvody pre ich existenciu, so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov účtových skupín 09 - Opravné položky k investičnému majetku (s výnimkou účtov 097 - Opravná položka k nadobudnutému majetku, 098 - Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku, 095 - Opravná položka k poskytnutým preddavkom a 096 - Opravná položka k finančným investíciám), 19 - Opravné položky k zásobám a účtu 391 - Opravná položka k pohľadávkam.

ČI.III

Obsahové vymedzenie účtových skupín finančných výnosov

(1) Účtová skupina 66 - Finančné výnosy

(1.1) V prospech účtu 661 - Tržby z predaja cenných papierov a vkladov sa účtuje predaj cenných papierov dlhodobého aj krátkodobého charakteru, evidovaných na účtoch 061 - Podielové cenné papiere a vklady v podnikoch s rozhodujúcim vplyvom, 062 - Podielové cenné papiere a vklady v podnikoch s podstatným vplyvom, 063 - Ostatné investičné cenné papiere a vklady, 069 - Ostatné finančné investície a na účtoch účtovej skupiny 25 - Krátkodobý finančný majetok.

(1.2) V prospech účtu 662 - Úroky sa účtujú nároky na prijaté úroky od peňažných ústavov a iných dlžníkov a obdobné plnenia.

(1.3) V prospech účtu 663 - Kurzové zisky sa účtujú kurzové rozdiely vznikajúce na účtoch pohľadávok a záväzkov, pokiaľ nejde o kurzové rozdiely vznikajúce v priebehu obstarania nehmotných alebo hmotných investícií, pri inkase alebo platbe a na finančných účtoch (účtoch účtových skupín 21, 22, 25 a 26), ktoré vznikajú pri uzavieraní účtovných kníh.

(1.4) V prospech účtu 665 - Výnosy z finančných investícií sa účtujú napr. dividendy, podiely na zisku, nájomné vyplývajúce z vlastníctva finančných investícií vedených na účtoch účtovej skupiny 06 - Finančné investície.

(1.5) V prospech účtu 666 - Výnosy z krátkodobého finančného majetku sa účtujú napr. dividendy alebo úroky, vyplývajúce z vlastníctva tohto majetku vedeného na účtoch účtovej skupiny 25 - Krátkodobý finančný majetok.

(1.6) V prospech účtu 668 - Ostatné finančné výnosy sa účtujú finančné výnosy nezachycované na predchádzajúcich účtoch tejto účtovej skupiny.

(2) Účtová skupina 67 - Zúčtovanie rezerv a opravných položiek finančných výnosov

(2.1) V prospech účtu 674 - Zúčtovanie rezerv sa účtuje rozpustenie rezerv týkajúcich sa finančnej oblasti so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov účtovej skupiny 45 - Rezervy.

(2.2) V prospech účtu 679 - Zúčtovanie opravných položiek sa účtuje čiastočné alebo plné rozpustenie opravných položiek, keď pominuli dôvody pre ich existenciu, so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov 095 - Opravná položka k poskytnutým preddavkom, 096 - Opravná položka k finančným investíciám a účtovej skupiny 29 - Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku.

ČI.IV

Obsahové vymedzenie účtovej skupiny pre mimoriadne výnosy

Účtová skupina 68 - Mimoriadne výnosy

(1) Na účtoch tejto účtovej skupiny sa zachycujú neobvyklé operácie vzhľadom k bežnej činnosti podniku, ako aj prípady mimoriadnych udalostí náhodne sa vyskytujúcich.

(2) V prospech účtu 681 - Výnosy zo zmeny metódy sa účtujú napr. zmeny v spôsobe ocenenia majetku (v súlade s ustanovením § 8 ods. 3 zákona) so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného majetkového účtu.

(3) V prospech účtu 684 - Zúčtovanie rezerv sa účtujú položky charakteru mimoriadnych výnosov so súvzťažným zápisom na ťarchu niektorého z účtov rezerv.

(4) V prospech účtu 688 - Ostatné mimoriadne výnosy sa účtuje najmä nárok na náhradu za manká a škody od fyzických aj právnických osôb, prebytky a majetku, ako aj oprava výnosov minulých účtovných období, ak ide o významné položky, a ďalej výnosy z titulu postúpenia alebo ukončenia hospodárskej činnosti alebo zložky hospodárskej činnosti účtovnej jednotky so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov účtovej skupiny 69 - Prevodové účty.

(5) V prospech účtu 689 - Zúčtovanie opravných položiek sa účtuje súvzťažne na ťarchu účtov účtových skupín 09 - Opravné položky k investičnému majetku (s výnimkou účtov 097 - Opravná položka k nadobudnutému majetku, 098 - Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku, 095 - Opravná položka k poskytnutým preddavkom, 096 - Opravná položka k finančným investíciám a účtov

úctovej skupiny 29 - Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku), 19 - Opravné položky zásobám a účtu 391 - Opravná položka k pohľadávkam, ak ide o položky majúce vzťah k mimoriadnym výnosom.

ČI.V

Obsahové vymedzenie úctovej skupiny pre prevodové účty

Účtová skupina 69 - Prevodové účty

(1) Na ťarchu účtu 697 - Prevod prevádzkových výnosov sa napr. účtujú výnosy súvisiace s postúpením alebo ukončením hospodárskej činnosti alebo zložky hospodárskej činnosti účtovnej jednotky so súvzťažným zápisom v prospech účtu 688 - Ostatné mimoriadne výnosy, príp. v prospech účtov úctovej skupiny 66 - Finančné výnosy, ak ide o výnosy finančného charakteru.

(2) Na ťarchu účtu 698 - Prevod finančných výnosov sa účtuje prevod v prospech prevádzkových výnosov (napr. účtu 648 - Ostatné prevádzkové výnosy), príp. v prospech niektorého z účtov úctovej skupiny 68 - Mimoriadne výnosy, v záujme objektívneho vykázania prevádzkového, finančného a mimoriadneho hospodárskeho výsledku.

ÚČTOVÁ TRIEDA 7 - ZÁVIERKOVÉ A PODSÚVAHOVÉ ÚČTY

ČI.I

Závierkové účty

701 - Začiatkový účet súvahový
702 - Konečný účet súvahový
710 - Účet ziskov a strát

Na týchto účtoch sa účtuje v súlade s úvodnými ustanoveniami tohto opatrenia.

ČI.II

Podsúvahové účty

(1) Na podsúvahových účtoch v účtových skupinách 75 až 79 sa sledujú dôležité skutočnosti, ktoré sa neúčtujú v sústave podvojného účtovníctva a ktorých znalosť je podstatná na posúdenie majetko-právnej situácie účtovnej jednotky a jej ekonomických zdrojov, ktoré možno využiť. Ide predovšetkým o využívanie cudzieho majetku, ku ktorému účtovná jednotka nemá vlastnícke právo, príp. právo hospodárenia, ďalej evidencia práv, ktoré sa neúčtujú (hypotéky), alebo materiálu, ktorého obstaranie, uchovanie, udržovanie a sledovanie vyplýva zo všeobecne platných právnych predpisov, napr. materiál civilnej obrany.

(2) Na podsúvahových účtoch sa sledujú najmä:

- Prijaté depozitá a hypotéky
- Prenajatý majetok
- Majetok prijatý do úschovy
- Zásoby prijaté na spracovanie
- Zmenky na inkaso použité na úhradu do doby ich splatnosti
- Prísne zúčtovateľné tlačivá
- Materiál v skladoch civilnej obrany a ostatný materiál špecifického použitia
- Program 222.